

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర పౌరపత్రిక

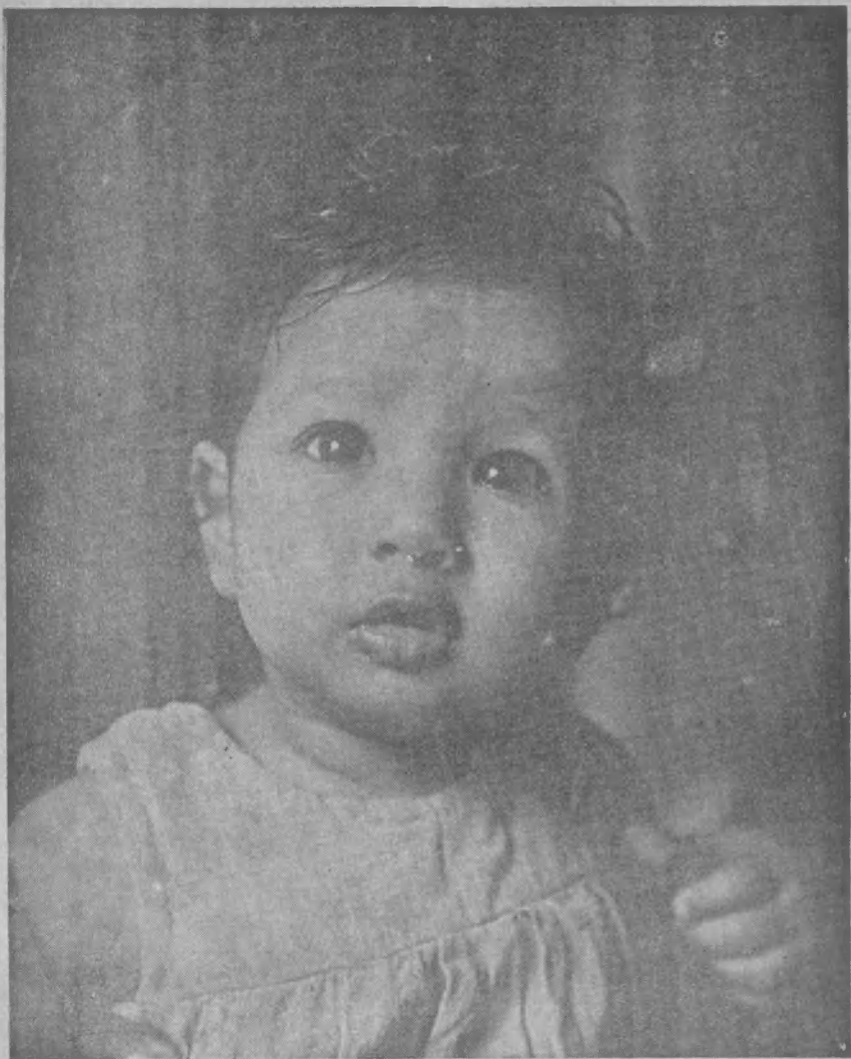
25 నవంబరు

11-12-57

ANDHRA
PATRIKA

ILLUSTRATED
WEEKLY

ఏ బ్రాంతి

ఫోటో : సి. వి. నారాయణ—రాజమండ్రి]

సంవత్సర చందా
రూ. 18-0-0
విడివత్రిక 25 న.పై

ఆంధ్రపత్రిక

సంచిత్ర వారపత్రిక

సంపుటము 52
సంచిక 16
11-12-57

Founder : K. NAGESWARA RAO

హేన్రితంబి మార్గగిర, బహుత పంచమి బుధవారం

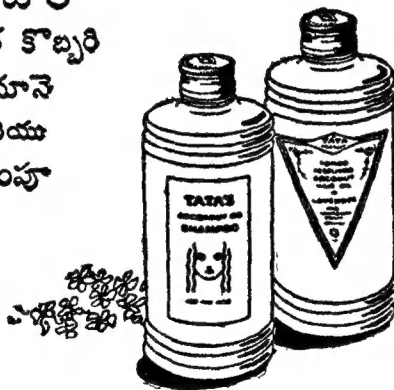
విషయానుక్రమణిక

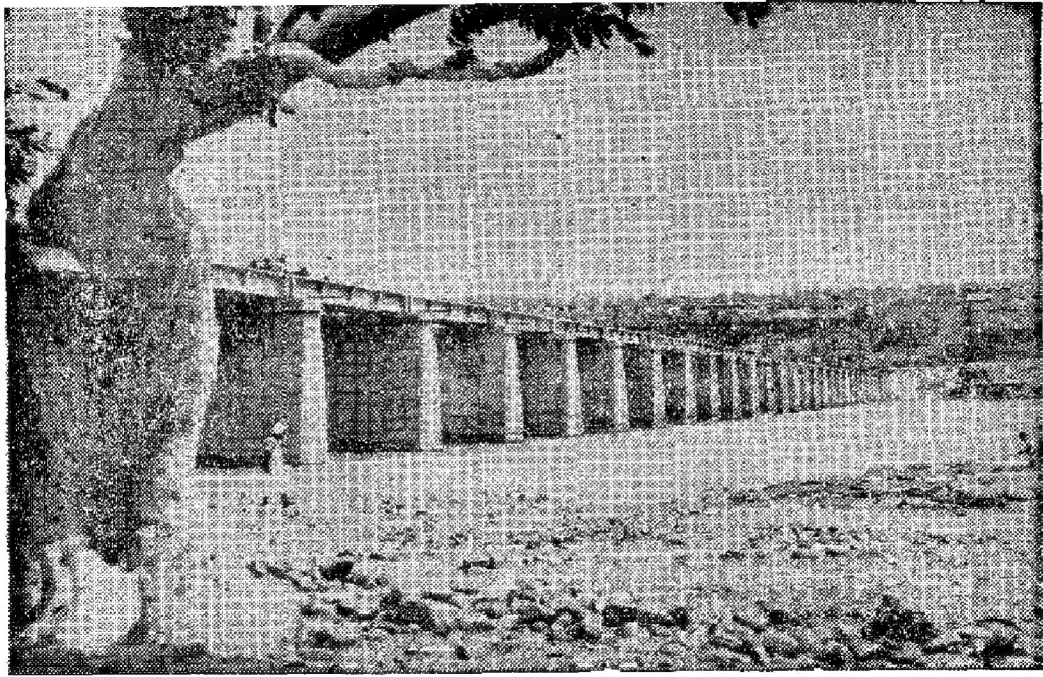
ముఖచిత్రం 1	ఎత్తునలాగి	— 9	వనితాలోకం	— 85	
హిందీ నటి నళినీ జయవంత్	కారిన అహం	— 18	వంటలు	— 87	
	తానాకటి తరిస్తే...	— 16	వల్లవివాళింటే ఎందుకంత హేళన?	— 88	
★	క్రిమిలి స్లిప్సర్స్	— 20	గృహనైర్ద్యం	— 89	
	వత్సరభరితాలు	— 24	వనితావాణి	— 41	
కృష్ణానదిపై రోడ్డుకంఠెన	— 8	జీవిత వలయాలు	— 28	బాలసాహితి	— 43
న్యూఢిల్లీ శేఖ	— 4	తాత్ మహర్ లో ఏమంది ?	— 32	సంకల్పబలం	— 44
అఖిలాంధ్ర బాలపరిషత్తు	— 6	విర్మల వర్వింది	— 34	సినిమా	— 49

మనోహరమైన కేశములకు
సులభమైన కీటుకు

తాతావారి
సుగందిత కొబ్బరి
తలనూనె
మరియు
షాంపూ

ది తాతా ఆయిల్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

కృష్ణానదిపై రోడ్డువంతెన

శ్రీశైలం రహదారి ప్రారంభోత్సవం జరిగిన నాలుగోజులకే ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవ్ రెడ్డి నాగార్జున సాగరంవద్ద కృష్ణానదిపై నిర్మించిన రోడ్డు వంతెనకు కూడా ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. డిసెంబరు 24 వ తేదీన విజయవాడవద్ద కృష్ణానదిమీద నిర్మించిన రెస్యూలేటర్ వంతెనకు కూడా ప్రారంభోత్సవం జరగబోతున్నది. మొత్తంమీద 1957 వరకు 24 మొదలు డిసెంబరు 24 వరకు రాష్ట్రంలో జరిగిన పెద్ద నిర్మాణాలకు ప్రారంభోత్సవాల మాసం అనే చెప్పవచ్చు. శ్రీశైలం రహదారి దాదాపు 18 లక్షలు ఖర్చయితే, నాగార్జున సాగరంవద్ద నిర్మించిన రోడ్డు వంతెనకు 87 లక్షలు ఖర్చయింది. ప్రాజెక్టు స్థలానికి ఈ వంతెన ఆరు ఫర్లంగుల దూరంలో మాత్రమే వుంది. ప్రంభానికి ప్రంభానికి మధ్య 66 అడుగుల దూరంలో మొత్తం 88 ప్రంభాలున్నవి. అంటే వంతెన నిడివి మూడు ఫర్లంగుల పైచిలుకున్న మాట. నిర్మాణానికి దాదాపు 30 నెలలు పట్టింది. దీని పరసనే మీటర్ గేజ్ రైలుమార్గ నిర్మాణానికి కూడా పీలుగా ఈ వంతెన వెడల్పును 88 అడుగులు పెట్టారు.

ఇది బ్రహ్మాండమైన కృష్ణానదిపై నిర్మించిన మొదటి రహదారి వంతెన. దీని ప్రారంభోత్సవంలో నల్లంపేట, గుంటూరు జిల్లాల మధ్య ప్రత్యేక రహదారి సంబంధం ఏర్పడింది.

దీనిది. వర్షపునీరు వరదలు వచ్చినప్పుడు కేవలం బల్లకట్టద్వారా మాత్రమే అక్కడి ప్రజలు నిద్ర వేసేవారే, లంక మోటు అనే చోట్ల దాటుతుండేవారు; ఈ బల్లకట్టమీద, పుట్టమీద నిద్ర వేసే చోట్ల అనేక ప్రమాదాలు సంభవించేవి. స్థానిక ప్రజలు కృష్ణానదిని దాటడంలో తాము తరతరాలుగా ఎదుర్కొంటున్న అనేక విచిత్రమైన విషయాలను చెబుతుంటారు.

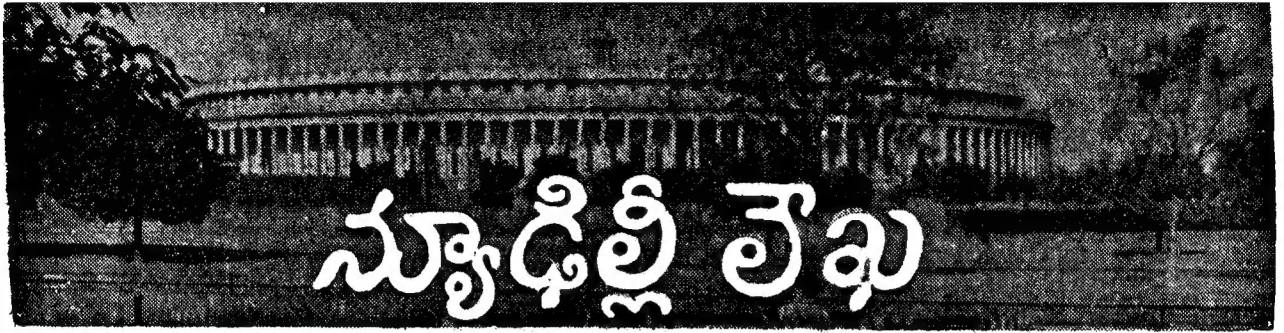
నదీనదాలు, కొండలు జాతి సమైక్యతకు గాని, ప్రజల సమైక్యతానికేగాని ఎన్నడూ అడ్డుపడలేవు. ఎంత బ్రహ్మాండమైన నది అయినప్పటికీ ఏదో ఒక ఉపాయంతో ప్రజలు దానిని దాటి తమ అవసరాలను తీర్చుకోవడం సాధ్యం.

ఒకప్పుడు ఇక్కడ కొంతమంది ఒక పుట్టిలో కృష్ణానదిని దాటుతున్నారట. వారిలోపాటు ఒక పాములవాడ, కొంతని ఆడించి పట్టబోతున్నాడట. బిచ్చగాదూ కూడా వున్నారట. పుట్టి నదీమధ్యభాగాన్ని చేరుతున్నదనగా కొంత చిలిపిగా పాములవాడి బుట్టమీద కూర్చుని పైకి ఎత్తించటం. పాము బుట్టలు కొడుతూ పైకిలేచేసరికి పుట్టిలోవున్న వారందరూ ఖంగారుపడి ఒక మూలకు చేరుకున్నారట! పర్యవసానం పుట్టి మునగడం! కొన్ని నిండుప్రాణాలు నదికిబలికొవడం! పుట్టిమనిగి మరణించిన వారిలో చాలామంది ఆసమానం లోని ఒకవూరికి చెందినవారవడంవల్ల ఇటీవలి

వరకూ ఆపూలోపుట్టి ప్రమాదాన్ని పురస్కరించుకొని ఏటేటా శ్రాద్ధకర్తలు ఒకరోజు ఒకచోట జరుగుతుండేవని కూడా వినికిడి.

ఈ రోడ్డువంతెన నిర్మాణంలో ఇలాటి ప్రమాదాలు ఇక సంభవించే అవకాశం వుండదు. ఇంతేగాక, మద్రాసునుంచి విజయవాడమీదగా హైదరాబాదుకు కారులో బోవాలంటే 1485 మైళ్ళు ప్రయాణం చేయాలి. నాగార్జున సాగరంవద్ద కట్టిన ఈ వంతెనవల్ల ఇది 891 మైళ్ళు మాత్రమే అవుతుంది. నల్లపేట నుండి మైళ్ళు కలిపినవస్తుంది.

కొత్తరామేశ్వరం రహదారి పథకంలో గద్వాలవద్ద నిర్మించే వంతెనకూ, విజయవాడ వద్ద పూర్తి అవుతున్న రెస్యూలేటర్ వంతెనకూ, కలవుకుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కృష్ణానదిపై మొత్తం మూడు వంతెనలు ఏర్పడినట్లు వుంది. దేవుడు పేలుచేసి కృష్ణాలోయ అభివృద్ధి పథకంక్రింద పుర్రించితిరి ప్రాజెక్టు, శ్రీశైలసాగరం ప్రాజెక్టుకూ ఉపయోజనకరమే ఇదే నదికి మరి రెండు వంతెనలకూడా ఏర్పడవచ్చు. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి సాధనలో రహదారులకు, నదులపై వంతెనలకు అతిముఖ్యమైన స్థానం వున్నది కాబట్టి ఉభయగోదావరిజిల్లాలకూ వాటి పక్కనే వున్న తెలంగాణా జిల్లాలకు మధ్యకూడా రహదారి సంబంధాలు త్వరలో ఏర్పడేట్లు చూడాలి.

మ్యాథిల్లీ లేఖ

కృష్ణమీనన్ ధోరణి దేశప్రతిష్ఠకు దెబ్బ!

హోల్ నిల్వన్ అనే ఆయన "దౌత్య నీతి" (డిప్టమనీ) పై ఒక గ్రంథం వ్రాస్తూ, దౌత్య నీతి జ్ఞానికి ఉండవలసిన లక్షణాలను ఇలా వివరించాడు:—

"సత్యవాదిత్వం, నిర్గుప్తత, శాంతం, ఓర్పు, ఉల్లాసం, విషయం, దేశభక్తి - ఇవి ఉత్తమ దూతకు ఉండవలసిన లక్షణాలు. ఆయనే పాతకుడు ప్రశ్నించవచ్చు - 'తెలివి లేటలు, బహువిషయ పరిజ్ఞానం, నూత్న బుద్ధి, వివేకం, ఆతిథి సత్కారం, వశీకరణ శక్తి, పరిశ్రమ, ధైర్యం, సేర్పరితనం - ఇవక్కరలేదా అని. సేమ వీటిని మరలి పోతేను. ఇవి సహజంగా ప్రతి దూతకు ఉంటాయనే నా సమ్మతం. దౌత్యనీతి అంటే నైతికశాస్త్రం కాదు. స్వతంత్ర దేశాల ప్రభుత్వాల మధ్య వ్యవహారాలు నడిపేటప్పుడు చూపవలసిన తెలివి లేటలు, సేర్పరితనము."

పైన ఉదహరించిన లక్షణాలకు శ్రీ కృష్ణ మీనన్ దౌత్యనీతి అనుగుణంగా ఉందా, విరుద్ధంగా ఉందా అని భారత ప్రభుత్వమూ, ప్రజలు తర్కించాలి. శ్రీ కృష్ణమీనన్ "శాంతం, ఓర్పు, ఉల్లాసంతో" వ్యవహరిస్తున్నారా?

భారతదేశపు ప్రయోజనాలకు అపాయం ఏర్పడే పరిస్థితుల్లో మొండిపట్టుదలలు విడిచి పెట్టి కొంత సేద్యంగా వ్యవహరించాలి. భారతదేశం తరపున వాదించడానికి శ్రీ కృష్ణ మీనన్ ఒక్కరి దొరికారంటే, ఆది భారతీయుల బుద్ధిశక్తిలకు అవమానకరం. అమరాత్మకంగా మాట్లాడడంవల్ల, దౌత్యనీతికి భంగకరంగా మాట్లాడడంవల్ల, విరోధులను మంచి చేసుకోవడం లేకపోగా, స్నేహితులను విరోధులుగా చేసుకున్నట్లు ఉంది. కాశ్మీర్ విషయంలో పోలియో రష్యా భారతదేశాన్ని సమర్థించిననూ నిజమేననుకోండి. కాని రష్యా ప్రతినిధి ప్రసంగ పాతాన్ని బాగ్రిగా పరిశీలిస్తే—షేక్ అబ్దుల్లా ఆశించిన

'స్వతంత్ర కాశ్మీర్' లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి రష్యా ప్రయత్నిస్తోందని స్పష్టపడుతుంది.

నిజానికి భారతదేశ రక్షణమే ప్రమాదంలో పడిందనాలి. గోపాలస్వామిఅయ్యంగార్ చనిపోయినప్పటినుంచీ, రక్షణశాఖ ఆపరాధమైపోయింది. మొదట్లో దీన్ని ప్రధానమంత్రి నిర్వహించేవారు. తరవాత డా॥ కైలాసనాథ్ కట్టాకి అప్పగించారు. ఎన్నికలైన తర్వాత శ్రీ కృష్ణమీనన్ కు కలుచెబారు. శ్రీ మీనన్ రక్షణశాఖను 'హబీ'గా చూస్తున్నట్లుంది. ఆయన దృష్టి అంతా విదేశ

శ్రీ కృష్ణ

[ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి]

వ్యవహారాలమీదనే ఉంది. సమితి పనిమీద శ్రీ కృష్ణమీనన్ న్యాయార్థం చెల్లడం ఇది రెండోసారి. ఇది ఇలా ఉండగా, భారతదేశపు బడ్జెట్ గా సగానికి పైగా రక్షణ శాఖకే ఖర్చవుతోంది.

ప్రజల సమ్మతిపై పరిపాలించడమే ప్రజాస్వామ్యం గనుక, శ్రీ కృష్ణమీనన్ ను అడిగి ఒక విషయం నిర్ధారణగా నేర్చుకోవాలి. ఆయన రక్షణశాఖ పని ఒక్కటే చూసుకుంటారా? లేక ఏ కాఖాలేని మంత్రిగా ఉండి తనని అడిగిన విషయాలమీద సలహాలిస్తూ ఉంటారా? ఇలా అటూ కాకుండా, ఇటూ కాకుండా ఉండే వాళ్ళనిమాస్తే ప్రధానమంత్రి ఇది కరలో చిరాకుపడేవారు.

శ్రీ కృష్ణమీనన్ తన ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న గొప్ప దేశానికి తన అసభ్య భావల్లో ఇటివల ప్రసంగించాడు. దీంతో ఆయన రాజకీయజీవితానికి భారతవాక్యం పలికినట్లేనని అభిజ్ఞులు భావిస్తున్నారు.

వికోరియా మహారాజ్ కాలంలో జరిగిన

ఒక సంఘటన ఇక్కడ ఉదహరిస్తాను. దౌత్యనీతివిషయమై ఆమె తీసుకున్నంత శ్రద్ధ, తరవాత ఏ బ్రిటిష్ రాజు, రాణి తీసుకోలేదు. విదేశాంగమంత్రి పామర్ స్టన్ ఒకసారి ఒక యూరోపిన్ రాజుగారి కొక లేఖ వ్రాశాడు. ఈ లేఖ మహారాణి కళ్ళు బడింది. వెంటనే పామర్ స్టన్ ను పిలిపించింది.

రాణి:— "ఈ రాజుగారు బ్రిటన్ మిత్రుడని నీకు తెలియదా?"

పామర్ స్టన్:— "మహారాణీ! బ్రిటన్ కు మిత్రులూ లేరు, శత్రువులూ లేరు, బ్రిటన్ కు స్వప్రయోజనాలు మాత్రమే ఉన్నాయి."

భారతదేశపు ప్రయోజనాలకు భంగం కలగని విధంగా వ్యవహారాలు నడుపున్నారా లేదా అనేది భారత విదేశాంగనీతికి గీటురాయి.

* * * రక్షణశాఖ విషయం అనుకుంటున్నాను గనుక ఒక సంగతి చెబుతాను:—పార్లమెంటులోని కాంగ్రెసు సభ్యులంతా అహింసావాదులేగాని, వారిలో కొందరు మాత్రం తమకు ఆయుధాల కాసనం వర్తించకుండా మిషన్ చేయాలని భావిస్తున్నారు. అంటే ఒక వంక 'అహింస అహింస' అని ప్రచారం చేస్తూనే తమ దగ్గర ఆయుధాలు ఉంచుకోవాలని వీరి ఉద్దేశం.

ఇంకోసంగతి. ఈ మధ్య ప్రపంచ కాకా హేలుల సమావేశం ఢిల్లీలో జరిగింది. ఉదజని బాంబులు అహింసయే రక్షణ అని ఆసభలో కొందరు వాక్రుచ్చారు. వచ్చిన చిక్కిరిమిటంటే, ఉదజని బాంబులు గలవారేమో కాకాహేలులూ, అహింసావాదులూ కాదు; అహింసావాదుల దగ్గరేమో ఉదజని బాంబులు కొనుక్కోదానికి, తియ్యడానికి ఉద్దేశం ఉన్నారని ఇంకోచిత్రం కనిపిస్తుంది: కాకాహేలులైన జంతువులన్నిటినీ ఏనుగు, గుర్రం, ఒంటె, ఎను, గాడిద మొదలైన వాటిని తినే మనిషి మచ్చిక చేసి

బరువులు మోయిస్తున్నాడు. ఇక మాంసాహారులైన జంతువుల్లో—[ఒక్క మక్కను మినహాయిస్తే, అదీ ఒక్క స్వీట్జర్లెందులోనే] లేనినీ బరువులు మోయడానికి మానవుడు ఉపయోగించడం లేదు.

* * *
రాజకీయాల్లో ఒక పద్ధతీ, క్రమమూ ఉండవు. జాతీయంచేసిన పరీక్షలును, ప్రభుత్వ వ్యాపారసంస్థను చూస్తే ఈ సంగతి విశదమవుతుంది. ప్రభుత్వ వ్యాపార సంస్థను స్థాపించాలని గడచిన పదేళ్లుగా ఆందోళన జరిగింది. ఈ ప్రతిపాదనను పరిశీలించడానికి ప్రభుత్వం ఒక సంఘాన్ని నియమించక తప్పలేదు. ఈ సంఘం కొన్ని సిఫార్సులు చేసింది. వాటిని ప్రభుత్వం అమలుచేయలేదు. అమలుచెయ్యాలని మళ్ళీ ఆందోళన జరిగింది. ప్రభుత్వవ్యాపారసంస్థను స్థాపించే నిర్ణయానికి రావడానికి ప్రభుత్వానికి అనవసరంగా చాలాకాలం పడింది. తీరా స్థాపించాక అది అక్కర్లేదని ఇప్పుడు ఆందోళన జరుగుతోంది. ఈ సంస్థను విమర్శించడంలో కమ్యూనిస్టులతో కాంగ్రెసువాదులు కూడా చేతులు కలిపారు.

* * *
ఇరాక్ లో ఒక విమానాశ్రయాన్ని ఉపయోగించుకోవడానికి భారతదేశానికి ఇరాక్ అనుమతి ఇవ్వలేదని ఒక పత్రికలో పడిన వార్త ఖరారైనది రక్షణశాఖ ఉపమంత్రి సర్కార్ కూరజత్ మజిలీయా పార్లమెంటులో ఖచ్చితంగా చెప్పేకారు. ఆమర్నాడు ఇరాక్ ప్రభుత్వం దీన్ని ఖండించుతూ, భారతీయవిమానానికి దిగే సౌకర్యాలను ఇవ్వడానికి తాము నిరాకరించలేదనీ, ఒకానొక విమానాశ్రయాన్ని ఉపయోగించడానికి మాత్రమే అనుమతి నిరాకరించామనీ, తాము ఎవర్నీ ఆ విమానాశ్రయం ఉపయోగించనివ్వడం లేదని ప్రకటించేసింది.

సర్కార్ కూరజత్ సింగ్ ఇప్పుడే మన విమానాశ్రయస్థాలో చూడవలసి ఉంది.

* * *
క్రిందటివారం నేను వ్రాసినట్లు, ఢిల్లీ సంబంధించిన వారికితప్ప అందరికీ ఢిల్లీమీద విపరీతమైన క్రద్దకలుగుతోంది. కాన్పూర్ వన్ బిల్లు మీద పార్లమెంటులో జరిగిన ప్రసంగం చూస్తే ఈ సంగతి విశదమవుతుంది. పార్లమెంటులోని కాంగ్రెసే తర సభ్యులకు, న్యూఢిల్లీలో నివసించని తదితరులకు న్యూఢిల్లీనిగూడా కాన్పూర్ లేవనలో చేర్పించాలని పట్టుదలగా ఉంది. వీరి పట్టుదలకు ప్రజాస్వామ్యం ప్రాతినిధ్యం కారణములు. న్యూఢిల్లీని కాన్పూర్ లేవనలో చేర్చడం న్యూఢిల్లీలో నివసించే వారి కే ఇవ్వంలేదు. లోక్ సభలో ఢిల్లీ ప్రతినిధులయిన చాధురీ బ్రహ్మప్రకాష్, లాలా రాధారమణ్, శ్రీకృష్ణ నాయర్

శ్రీవైలాలయం వద్ద శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి, వారి సతీ.

శ్రీమతి సుచేతాకృపలానీ గార్లకు కాన్పూర్ వన్ బిల్లుమీద ఎంత క్రద్ద ఉందంటే, ఈ బిల్లు కమిటీ దళలో ఉండగా వీరు సభలో లేనేలేరు.

అదే కంట్రోల్ విషయమై కూడా పార్లమెంటులో తీవ్రసభ్యుల జరిగింది. కాంతినికే తన సిద్ధాంతాల ఏకైక ప్రతినిధి అయిన మంత్రి శ్రీ ఆకోశ్ చందా ఈ విషయమై సాంకేమీన్యాయం జరిగేట్లే చూస్తామని చెప్పారు.

బాగానే ఉంది. కాని ఒకటి. అదేలేమో 1989 లో ధరల ప్రమాణం ప్రకారమూ, జీతాలేమో 1957 ధరల ప్రమాణం ప్రకారమూ నిర్ణయించడం ధర్మమేనా?

ఈ సందర్భంలో, ఒక అపోహను తొలగించడం చాలా అవసరం. పాత ఢిల్లీలో చిన్న చిన్న ఇళ్లుగలవారు చాలామంది ఉన్నారు. వీరిలో కొందరు కేవలం ఇళ్ళు మీద వచ్చే అడ్డలతోనే జీవితం వెళ్ళుచున్న విలక్షణపు బుద్ధులు. 'సాంఘిక ధర్మం' ప్రకారం ఇంట్లో అడ్డకుండా వాడే ఇంటికి యజమానిలాగా కృపహరిస్తున్నారు. ఒక ఇంట్లో అడ్డకున్నవాడు, ఆ యింట్లోనే కొంత భాగాన్ని మళ్ళీ ఎవరికో అడ్డకిస్తాడు.

మొత్తం ఇంటి అడ్డమీద కంట్రోలు ఉంటుంది గాని, అడ్డకున్నవాళ్ళు మళ్ళీ ఓ వాటా అడ్డకేటే దానిమీద కంట్రోలు ఉండు గనక ఇలా రెండోసారి వాటా ఇచ్చే అడ్డవాళ్ళు అడ్డపెంచేస్తారు. తమకు అదే లేమందా చేసుకుని, అంతా చిన్న వాటాలో వాళ్ళుకే దుడ్డేస్తారు. ఒక్కోసారి లాభం కూడా సంపాదిస్తారు. ఇంటి మరమ్మత్తు ఖర్చులన్నీ ఇంటి ఆసలు యజమానే భరించాలి; 1989 నాటి ధరల్ని బట్టి నిర్ణయించిన అడ్డ రాబడితో 1957 నాటి ధరలను భరించాలి. అడ్డల కుండేవాళ్ళలో చాలామంది సాంఠిఇళ్ళు కట్టించుకున్నారు. కొత్తిఇళ్ళకు అడ్డ కంట్రోలుబాధ లేదు గనక తమ ఇవం కచ్చినంతకంటే తమ ఇళ్ళు అడ్డకిచ్చి, తాము అడ్డకి ఉండే ఇళ్ళిమాత్రం 1989 లేటుప్రకారమే అడ్డలు చెల్లిస్తారు.

అడ్డకంట్రోలు కేసులు విచారణ చేయడానికి పెషవల్ మేజిస్ట్రేటును వేస్తామని, బిల్లును పార్లమెంటు ఆమోదించే సమయంలో ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది. కాని ప్రభుత్వం అనూట నిలుపుకోలేదు. అందుచేత అడ్డలకొయి విషయమై వచ్చిన కేసులు కూడా నెలలతరబడి ఆలస్యం అవుతున్నాయి.

అఖిలాంధ్ర బాలల పరిషత్తు

పెద్దవాళ్ళి! (అంటే వయస్కులూ పెద్ద వాళ్ళికి) అహంభావం వూర్చి. అజ్ఞానాన్ని ముఖ్యమైన అస్తి. చక్కగా పనులు చెయ్యడం తమకే చాతవుతుందనీ, చిన్న పిల్లలకేం చాతకాడనీ పెద్దవాళ్ళికి దురభిప్రాయం ఉంది. ఏవిషయమైనా సరిగ్గా అర్థం చేసుకునే తెలివితేటలు తమకే వున్నాయనీ, ఈ తెలివితేటలు వయస్సుతోపాటే ఎక్కువవుతాయనీ పెద్దవాళ్ళికి దురభిప్రాయం ఉంది. నిజానికి తండ్రిలనుంచీ, తాతలనుంచీ పిల్లలు నేర్చుకోవలసినవైనా వుంటానీ ఏమీలేదనీ కిందటిగల హైదరాబాదులో సమాజేకమైన ఆంధ్ర బాలబాలికలు నిరూపించారు. జీవితంలో ఎదాపెదా దెబ్బలుతిన్న పెద్దవాళ్ళ ముదురు మనస్సులకన్నా, కల్లా కపటం ఎరగని తమ శత్రుమనస్సులే సంఘానికెంతో అమాల్మ్యమైనవని ఆంధ్రబాలల సమాజేకం స్పష్టంచేసింది.

శ్రీ సైప్రా చిన్న పిల్లవాడని దాల్చిరాధా

[ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి]

కృష్ణన్ ఒక సారవ్వాడు. అందుచేత సైప్రా వుట్టినరోజు పండగ పిల్లలందరికీ పండగే. ఈ పండగ సందర్భంగానే కిందటిగల ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని ఇరవై జిల్లాలనుంచీ, ఇంకా ఇతర ప్రాంతాలనుంచీ బాలప్రతినిధులు ఆంధ్ర రాజధానిలో సమావేశమయ్యారు. ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీలకు సభాధ్యక్షం. పెద్దవాళ్ళు కూడా రావడంమూలంగా సభ అందం కొంత దెబ్బ తిన్నది. అందాలపోటీలో పాల్గొనడానికి వచ్చినట్లు అలంకరించుకునివచ్చారు కొందరు స్త్రీలు. ప్లాటుఫారం ద్వారానే వదిలిపెట్టగూడదని నిశ్చయించుకుని వచ్చారు కొందరు పెద్దమమయ్యలు. అయితే ఉత్సాహంతో పరవళ్ళుతోక్క పిల్లల సందడిలో విళ్ళ సెవరూ పట్టించుకోలేదనుకోండి.

సభకు ప్రారంభోత్సవం చేస్తూనే శ్రీ సంతోషరెడ్డిసందర్శించిలింగా విలచినముక్క

అన్నాడు: "అనెంబ్లినందీ సరాసరి ఇక్కడికే వచ్చేవాను. అనెంబ్లీలోకంటే పిల్లలున్న ఇక్కడ ఉండటమే వాకెంతో హాయిగా వుంది. ప్రశ్నలు, ఉపప్రశ్నలు, వాటికి సమాధానాలివ్వడం, ఈ బాదరబందీ ఏమీ లేదిక్కడ. ముఖ్యంగా నేనేం మాట్లాడవో ఏంమాట్లాడగూడనో, ఏంచేయవో ఏంచేయగూడనో కాసింతే స్పీకరు ఇక్కడలేదు. అది మరీ హాయిగావుంది వాకు."

ఇరవై జిల్లాలనుంచీ, ఇతర ప్రాంతాలనుంచీ వచ్చిన ప్రతినిధులు ముఖ్య అతిథికి పూలమాలలు వేయడంతో ఉదయపు కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. శ్రీ జేవుల పల్లి కృష్ణశాస్త్రి ప్రత్యేకంగా ఈ సందర్భానికిగాను ఒక పాట వ్రాశారు. సస్యశ్యామలమైన తెలుగు బాలలను, జలజల పొంగుతూ ప్రవహించే తెలుగు నదులను వర్ణించే ఈ గీతాన్ని కుమారి జానకిరాణి, శ్రీమతి పెరించేది, శ్రీ చిత్రరంజన్ మధు

గవర్నర్ శ్రీ నచార్ నమ్రుంలో బాలల వినోదప్రదర్శనం

“మీ అందరిలో నే అందగాణ్ణి! మా అన్నకంటే మరీ చిన్నవాణ్ణి!” అని పాడుతున్నాడు నుడివాడ బాలానందసంఘసభ్యుడు చి. వి. సత్యవారాయణ. “మొ తిమ్మిద్ద బలే తిమ్మ పుర్రాదులా ఉన్నావే” అనుకుంటున్నట్లున్నారు గవర్నర్ సచార. “అందరాలంటే మరేమనుకున్నార?” అన్నట్లు చూస్తున్నారు మంత్రి బసవరాజు. అందరూ ఆనందిస్తున్నారు పాటవిని.

రంగా పాడారు ప్రతినిధులు పాటలయ వసుసరిస్తూ విన్యాసాలు చేశారు.

పిల్లల్ని ఎలా చూడాలో మనకి బాగా తెలుసు మనకోక నమ్మకం. కాని పెద్ద వాళ్ళపట్ల ఎలా ప్రవర్తించాలో పిల్లలకి బాగా తెలుసు. సభి ఏర్పాట్లు అవీ ఎంత బాగాచోటో చూడండి. ముఖ్యమంత్రి ముఖ్య అతిథి. సభి ప్లానింగునూ అది సరిగా చేయించడానికి గాను, ప్లానింగ్ మంత్రినే ఆహ్వాన సంఘానికి అధ్యక్షుడుగా వేసు కున్నారు. విరద్ధిరీ పిల్లలు పుచ్చమాలా లంకృతులను చేశారు. వాడుకూడా తిమిళుల నూలు తీసి ఆ పిల్లలకే మళ్ళీ చేశారు. సభి అధ్యక్షత వహించడానికి వచ్చిన విద్యా మంత్రి, సభిరగానే కాస్త ప్రాథమిక విద్య అధ్యక్షించారు. అందరికంటే ముందుగా ఆయనకి ఒక చిన్న పాప దండవేసింది. ఆయన వత్సతూ ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్లు ఉండేటాయాను. ఇంతలో ముఖ్యమంత్రి తనకు దండవేసిన అమ్మాయికే మళ్ళీ దండ వయ్యడం విద్యామంత్రిగారి కంటబడింది. అప్పుడు రిటైర్మెంటుకే తిసుకుడా అలా చేస్తే బావుంటుందని. వెంటనే తిమనాయు కుని ఉదాహరణను అనుసరించి, తనకుదండ వేసిన పాప మెళ్ళోకి దండ విసిరేశారు. కొంచెం రేటుయితే అయిందిగాని నీటుగానే చేశారు!

ఆంధ్ర బాలానందసంఘం చేస్తున్న పను లనుగూర్చి శ్రీమతి వ్యాయపతి కామేశ్వరి ఒక చిన్న వివేచిక వదిలారు. తిరువార

పాటలు, నాట్యాలు, వగైరా కార్యక్రమం.

శ్రీ నెహ్రూ జన్మ దినోత్సవ కార్య క్రమం సుధావ్సాం జరిగింది. దీనికి ఆంధ్ర గవర్నరు శ్రీ శ్రీమసేన సచార హాజ రయ్యారు.

14 వ తేదీ ఉదయం సభలో శ్రీ సంజీవ రెడ్డి మాట్లాడుతూ పిల్లలసభలో పాల్గొవడం తమకంటే అసందిగా ఉండవచ్చు. ఆయన ఆమర్నాడు సభికి కూడా హాజరైతే మరంత ఆనందించి ఉండే వారు. మా తేళ్ళ పై న, వదమా తేళ్ళలోపు వయస్సుగల బాల బాలికలు సైజువీడ వ్యవహరించిన విధం చూస్తే ఆయనకి కొండద మంత్రికంటే బిగ్గే వయసుని పించి ఉండేది. అందులో ముఖ్యంగా ఒక అయిదేళ్ళ పుర్రాడు (పైదరాబాదు వాస్త వుడు చి. శ్రీరామప్రభు) రాజకీయ నాయ కులుకూడా విప్లవాత్మకవంతరచక్రగా వేదిక వీడ ప్రవర్తించాడు. మైకోఫోను ఆ అబ్బాయికంటే ఎక్కువ వుంది. దాన్ని దించడానికి బిల్లేక అతన్ని ఒక పుర్రీవీడ ఎక్కించారు. అతడు నిర్భయంగా విలబడి వారింజనల్సీవీడ పద్యం మొదలుపెట్టాడు. కాని మైకో ఫోన్ చేస్తుంటేగా! తనకంటే ఎవరికి వినిపించడం లేదని తెలిసి, అతడు పద్యం ఆపేశాడు. ‘అంపి ఫైయర్’ పక్కన కూర్చున్న మైకో మనిషిని పిలిచాడు. మైకో ఫోన్ చేసిన తర్వాత పద్యంగా మళ్ళీ

పద్యం ప్రారంభించాడు. సభలో అయిదు వేలమంది బాల బాలికలు, ఇంకో ఎందరో పెద్ద వాళ్ళు ఉన్నారు. పిళ్ళందరూ ఇదేగి రిపోయేట్లు కరత శిష్యులు, హర్షధ్యానాలు చేస్తూంటే, అవేమీ వినిపించుకోవట్లు ఆ అబ్బాయి పుర్రీవీడి కళ్ళిబోయాడు. ఆ నాటి పాఠశాలలో వరసాపుంఠం తాలూకా, పితావ గ్రామంలోని శ్రీరామవీంకేశ్వర బాలానంద సంఘానికి చెందిన ఒక ఎనిమిదేళ్ళ బాలిక, తనకంటే పాడుగా ఉండి, తనకంటే పెద్ద వాళ్ళయిన బాలికల బృందానికి నాయకత్వం వహించి వ్యక్తి ప్రదర్శనం ఇచ్చింది. ఏలూరునుంచి వచ్చిన ఒక బాలిక ‘వీనిమా పిచ్చి’ అనే నాటికలో చేసిన నటన గొప్పలు చెప్పకునే పెద్ద పెద్ద నటీనటుల్ని కూడా దిగదుడుపు అనిపించేంత అద్భుతంగా ఉంది. అయితే ఆ వేళ శ్రీ సంజీవరెడ్డి రాకపోవడం చేత ఇవన్నీ చూసి ఆనందించే అవకాశం ఆయనకు లేకపోయింది.

శ్రీమతి సంజీవరెడ్డి మాత్రం ఆ రోజు హాజరై, పాఠశాలలో సభకు ఆ ధ్యక్షత వహించారు. చి. వి. రామకృష్ణరావుగారి సభి శ్రీమతి రి. అనంతలక్ష్మీదేవి బహుమతి ప్రదానం చేశారు. శ్రీమతి బ్రహ్మానందరెడ్డి కూడా వేదికవీడ ఉన్నారు. వీరు ఆ నాటి కార్యక్రమంలోని ఉత్సాహకరమైన అంశా లన్నిటినీ తమ తమ భర్తలకు తెలిపే ఉంటా రని మనం ఆశించవచ్చును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ బాలల వార్తల మహాసభ ఎనిమిది తీర్మానాలు చేసింది.

పటాస్కర్ నివేదిక ప్రకారం మద్రాసు రాష్ట్రంలో చేర్చబడే గ్రామాలలో ఈమార్పు మూలంగా పిల్లల విద్యా సౌకర్యాలకు ఏమీ భంగం కలగకుండా ఉండేట్లు చూడ వుని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఒక తీర్మానం. రిజిస్ట్రేషన్ చేయ్యని బాలానంద సంఘాలకు కూడా ఆంధ్ర బాలానంద సంఘం ద్వారా సహాయం మంజూరు చేయాలని కేంద్ర సంత్రేమ సంఘాన్ని కోరుతూ మరో తీర్మానం. సంఘాలు తమ వాటాగా ఇచ్చుకోవలసిన మొత్తాలను తెలియదడం చాలాకడంగా ఉందనీ, అందుచేత తగిన ధనసహాయంచేయాలని ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని అభిప్రాయం వ్యక్తం. బాలకనీక బాలీ అభ్యర్థన విజ్ఞానార్థ యాత్రలుచేసే పిల్ల లకు రేటుతగ్గించే సౌకర్యాలను రైల్వేకాఖ కలగజేపించనీ, కేంద్రబాలానంద సంఘా నికి ఆమలంబమైఉన్న సంఘాలకు కూడా ఉటువంటి సౌకర్యాలనే కలిగించాలని కోరుతూ వాయిగో తీర్మానం. జిల్లాసంఘాల యజమాన్యాల నడిచేట్టుగా ప్రతిజిల్లా లోనూ ఒక బాలవాటక మందిరాన్ని నిర్మిం చాలని కోరుతుంటే తీర్మానం.

(56-వ పేజీ చూడండి)

కథారచనలో పోటీ: రచయితలకు సదవకాశం

ఆంధ్రపత్రిక

స చి త్ర వా ర ప త్రి క

సంక్రాంతి సంచికతో ప్రచురణకు

[15-1-1958]

“చంద్రలోక యాత్ర”

అనే విషయం ఆధారంగా తీసుకొని ఆ లోకంలోని ఉహమాత్రమైన
చిత్ర విచిత్రానుభవాలను వర్ణించే

ఉత్తమ కథకు

రు 50 లు బహూషాసం

రచన వారపత్రికలో నాల్గుపేజీలకు తగ్గకుండా, ఆరుపేజీలకు
మించకుండా వుండాలి

రచనలు మా కార్యాలయానికి డిసెంబరు 20 లోగా చేరాలి.

తరువాత పంపేవాటిని పోటీకి స్వీకరించము.

విద్రాక్షులూరి

ద్రింట్లో దిగిన తర్వాత అదే మొదటిసారి యింటివార్యుల దబ్బలాడడం! నాకు కోపం రానేరదు. ఒచ్చిందంటే...అంతే! ఆ అమ్మాయి అలా అంటుంటే ఎలా ఊరుకునేది? ఏదో వంకరెట్టి అంటుందా అంటే అదీగాదు. ఎవరితోనో చెప్తున్నట్లుగా గట్టిగానే అంటుంది. పోనీ మగాడిని నేను కల్పించుకోవడం యెందుకని ఊరుకుందా మనుకున్నా నన్నే పేరెట్టి మరీ అంటుంటే యింకా ఊరుకోనా?

పెద్ద విషయం కూడా కాదు! పువ్వుల్ని కోళానని అరగంబు బట్టి దురిపేస్తోంది. వెధవ పువ్వులు ఎవడిక్కావారికి? అలా అంటుంది తెలిస్తే తియ్యకపోదును.

ఉన్న ఆమాడు చాటాలకి ఒకటేదొడ్డి. ఆదొడ్డిలో కాస్త వాళ్ళవైపుగా ఉందని, మల్లెరుప్పూద అధికారం అంతా వాళ్ళకే ఉండాలి? అటూ యిటూ ఉన్న చాటాల వాళ్ళెవరూ ఒక్క పువ్వు కోయడానికీ వీలేదా? నేను చెప్పడమేమిటి వాళ్ళే అంటేను! “రోజూ అమ్మాయి మల్లెపూలు పెట్టుకొని కాలేజీకి వెళ్ళడం అలవాటు. దానికి తెలిసిఉండగా మరవరినీ ఆ పువ్వుల కోరికే పోనీను! ఇంటావిడమంటుంటే తెలుసుంది, ఎవరూ పువ్వులు మాత్రం కోయకండి అని.

“కోనే ఏమవుతుందో?” అని ఎడం వె పువ్వులలో కాలేజీ కుర్రాడిలా కోళా గనీకనా? ప్రాద్దుటే స్నానంచేసి దేవుడి మీద అక్షింతలు వేస్తాం అనుకుంటే నూ అవిష ఏచేత్తో పెట్టిందోగాని అవి కనుపించ లేదు! సోమవారంపూట వడిచేతులో దణం పెటడం ఎందుకని నాలుగు మల్లెపూవులు తెచ్చే ఉద్దేశంతో వెళ్ళి కోస్తుంటే అమ్మాయి నిక్కచ్చిగా అనేసింది! “మల్లె పూలు ఎవరినీ కోయ్యనివ్వడం లేదండీ” అని.

అలా అన్న మాత్రాన కోసిన పువ్వుల్ని వదిలిపెట్టి వచ్చేరకాన్ని కాదని యింకా అవిషమ తెలియగావోయి! ముక్కుగా కావలసి వన్నీ కోసుకుని మరీ వచ్చాను. ఆ అమ్మాయికి కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతం అయి ఉంటుంది. ఉడికిపోయి అరగంబుబట్టి

ఒకటేరిట్టడం. బండబూతులు తిట్టకపోయినా ఎంతైనా కాలేజీపిల్ల కదూ! నీకులు చెప్పే ఖోరణిలో నానుతోంది.

ఇక ఎంతకని ఆగేదీ! అంతకే నా శ్రమతి రెండు మూడుసార్లు తగులుకొంది. అయితే మాత్రం లాభం ఏమిటి? నేను కలుగజేసు కోక తప్ప లేదు. గట్టిగానే అడిగాను! “మూడు చాటాలవారికి ఒక్కటే దొడ్డయి నప్పుడు అందరికీ ఆ చెట్టుమీద మాక్కుం” దన్నాను.

“ఇంటివారీం మేం ఉంటుండగా అదే కున్నవారీకు దానిమీద ఆసలు మాక్కేలే” దంది, కోర్టులో బల్లగుడి చెప్తున్నలా యరులా గొంతువెట్టి. ఎలా అయినా కాలేజీ పిల్ల!

శీలా వీర్రాజు

అందులోనూ లాయరు వాసనలు వంటబట్టే వి. సి. యల్. చదువుతోందాయె!

నాకు విసుగుకచ్చి ఊరుకున్నాను. ఆ అమ్మాయి మాత్రం కాలేజీకి వెళ్ళే వరకూ అడిపోసుకుంటూనే వుంది. పోనీ అంతటితో సరిపెట్టాలి? సాయంకాలం కాలేజీనుండి వచ్చాక కూడా తిట్టడమే! ప్రాద్దున ఎలాగో అయిపోయింది. మళ్ళీ సాయంకాలం కూడానా?

సాయంకాలం కాలేజీ నుండి రావడం తోటే మళ్ళీ ఎందుకు ఇంత రద్దీనచేస్తోందో అంతా తెలిసిపోయింది! ఎడంవాటాలో కాలేజీ కుర్రాడు ప్రాద్దుట జరిగినదంతా ఎవరో మిక్తుడి చెవిలో వేళాడట. అంతా కూడబలుక్కుని ‘మల్లెమర్త’ అని ఆ అమ్మాయికి నికనేమ్ ఇచ్చారట! నాజాగ్గా, పొట్టిగా ఉన్న ‘కళా’కి బదులు మోటుగా, పొడుగ్గా వున్న ‘మల్లెమర్త’ అంటుంటే ఆ అమ్మాయికి కోపం తో శ్రవణమణిలో రెచ్చి పోయింది. అయినా వాళ్ళను ఏమీ అనలేక సగంలోనే ఇంటికి రేచివచ్చి నామీద ఇలా టిట్టిచింది.

ఇక ఆ యింట్లో ఒక్కక్షణం వుండాలని పించలేదు. నా శ్రమతి నా వాదాన్నే బల పరచింది. వరుసగా రెండు రోజులు ఊరలా అదేపు ఇల్లెమయినా దొరుకుతుండేమో ననిపి

తెగరిగాను. మరోవిధంగా నా మనస్సు బాధపడుతూనే వుంది. అంత మంచి యిల్లు అన్నీ సౌకర్యాలు ఉన్నది, అంత తక్కువ ఆదెలో దొరికినదాన్ని కులభంగా విడిచి పెట్టగలమా? అయినా తప్పనిసరి. ఒకసారి యిలా ఎవరైనా వెళ్ళిపోలేగాని ఆ అమ్మాయికి బుద్ధి వచ్చేట్లు లేదు.

నేను ఇల్లుగురించి తిరుగుతున్నా వన్న సంగతి ఇంటావిడ ఎప్పుడు విందోగాని, సాయంకాలం కార్యాలయంనుండి రావడంతోటే, ఇంటావిడ అంతసేపూ శ్రమతి తోటి జరిపిన సంభాషణాసారాంశాన్ని నాకుకూడా వప్పించింది. “మూడు నాయ నా! నువ్వేదో కోపంవచ్చి వెళ్ళిపోదామను కుంటున్నావు. నీకు తెలియగనుకా? మాపిల్ల బుద్ధే అంతి. ఏమీ అనుకోకు. ఏదో ఆకాయితనంగా అంది.” ఇంటావిడ మాత్రం మంచిదే. అయితేనేం? అమ్మాయిది మాత్రం అంతా కోరిబుద్ధే!

ఆమె అంత ప్రాధేయపడుతూ అడు గుతూ ఉంటే ససేమిరా అంటే ఏమీ కావుంటుంది? మరీ అమ్మాయి...ఏదోలే కుర్రతనంగదా అని ఉండక తప్పలేదు. నేను మాత్రం ఆ యిల్లలా విడిచిపెడతాను? దొడ్లో కుల్లాయి. ఇంటికి కరంబు, మేడ మీది చాటాకీ చెరోగది ఇన్నీ ఉండి కార్యాలయానికి అంత దగిరో మరో యిల్లు కావాలంటే దొరుకుతుందో? ఏదో వ్యత హరజ్జానంలేని పిల్ల. దీనికి ఇంతిగా బాధ పడాలా? అనుకున్నాను.

మా శ్రమతి చెప్పేవరకూ యీ విషయం ఎందుకు జాపకం కాలేదో నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది! భేషయిన సలహా యిచ్చింది! రా మ స్వామి దగ్గర కెళ్ళి రేపివాటికి మొక్కలేనూ? మరో నాలుగునెలల్లో యింత చెట్టెల్లా అంత చెట్టెపోదూ? ఇక పూయడం మొదలు పెట్టిందా సంవత్సరం తరబడి పూలే! పెట్టుకోనేవాళ్ళు ఉండాలి గాని పువ్వులకేం లోటు!

సాయంకాలం యింటికినూ డేల్లో మొక్క గూడా పట్టుకొచ్చాను! వెధవకి చేతిలోకి వచ్చేసరికి దుంపతెగింది. లేద బుల్లు కూడా ఉండదు. అయినా వాడికా

ఇప్పుడు మెక్లీస్ను యింతకు ముందుకంటే పళ్లను తెల్లగా శుభ్రపరుచును

గొప్పవార్త! మీ పళ్ల ఇంతకుమునుపు కన్నా శుభ్రముగాను, తెల్లగాను చేయుటకు మెక్లీస్నులో క్రొత్త పదార్థము చేర్చబడినది. అంతే ఇంకా ఆరోగ్యవంతముగా కూడ చేయబడ్డది. మెక్లీస్నువాడి మీ పళ్ల ఎంత తెల్లబడ్డవో చూచుకొనుడు.

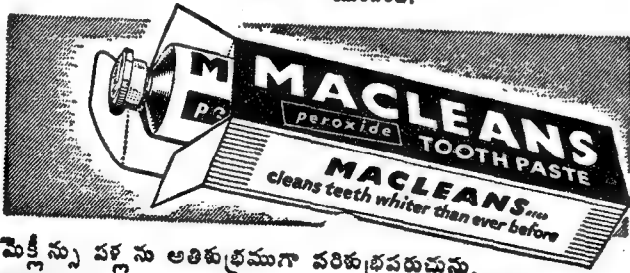
**మెక్లీస్నుతో తెలుపుచేయబడిన పళ్లు
చాలా ఆరోగ్యవంతమైనవి. దంతక్షయము
నుండి సురక్షితము**

మీ పళ్లను మెక్లీస్నులో తోముకొండి. మొదట చర్మమును, ఆనందదాయకమైన మువ్వన మీరుచవిచూచెదడు తరువాత మీ పళ్ల ఎంత తెల్లగానున్నవో చూడండి. దీనివల్ల మీ పళ్ల చూరిగా శుభ్రపడినవన్న పంగతి తెలుపుచి ఆవుతుంది.

మీ పళ్ల మీద ఏర్పడు కాదుబారలో "రైపాయిడ్స్" అను పదార్థము ఉంటుంది. ఈ "రైపాయిడ్స్" ఎప్పుడోకప్పుడు తినివేయక పోయిన, దీనిలోని అక్షయము పళ్ల మీద ఉండే ఎనామిల్ను తినివేసి క్షయక

మొదలుపెట్టెను. "రైపాయిడ్స్ను" తప్పక కరిగించివేయండి. మెక్లీస్నులో ఉండే ప్రత్యేక "రైపాయిడ్-పార్వైంటు" "రైపాయిడ్స్"ను నివారించును... క్షయముగాను తొలగించును. అదే పళ్లక్షయమున ఆరికట్టుటకు అత్యంత ప్రభావమైనది.

మెక్లీస్ను పెరార్తెరు టూత్ పేస్టునే ప్రతి దినము ఉదయము, రాత్రివారి శుభ్రమైన ఆరోగ్యవంతమైన తెల్లని పళ్లను కరిగి యుండండి.

మెక్లీస్ను పళ్లను అతిశుభ్రముగా పరిశుభ్రపరుచును.

MTY 43 TEL

ఎర్రగులాబి

పట్టుదల యెందుకో? మరే అంటు యివ్వ నుంటే గులాబీ మొక్క విడిగా ఉందని తీసి యిచ్చాడు. ఊరికే వస్తే వస్తినడం ఎందుకు? ఏదో ఒకటి వెంటబెట్టుకు చక్కావచ్చాను.

వస్తున్నప్పుడే అనుకున్నాను ఆ అమ్మాయి చూడాలని. శ్రీమతి, నేనూ గొయ్యి తీసి, మొక్కపాతిపెట్టి నీళ్లు పోసే వరకూ పద్ద క్రమంతా మేడమీదనుండి చూసి మూలి మూడు వంకర్లు త్రిప్పుకొ లోపలికి పోయింది.

నేను మొక్కచేస్తే మొలవకపోవడం అంటూ ఉండదు. మూడు నెలల్లో నా అంత యెత్తు పెరిగింది. అసలు ఈ సంగతి ఎందుకు జ్ఞాపకం వచ్చిందంటే ఓ రోజు శ్రీమతి నా దగ్గరకు వచ్చి "మాకారా రెండు నెలలకే నా అంత ఎత్తు పెరిగిపోయిందండోయ్!" అంది. అప్పటినుండి నా అంత యెత్తు ఎప్పటికీ పెరుగుతుందోనని రోజూ కొలవడం మొదలుపెట్టాను. సరిగా లెక్కకట్టేటప్పటికి మొక్క నాటిను మూడు నెలలకి నా యెత్తులోకి వచ్చింది. అందుచేతే యింత ఖచ్చితంగా నాయెత్తు-అంటే విదదు గుల ఎనిమిది అంగుళాలు ఎదిగిందని చెప్ప గలుగుతున్నాను.

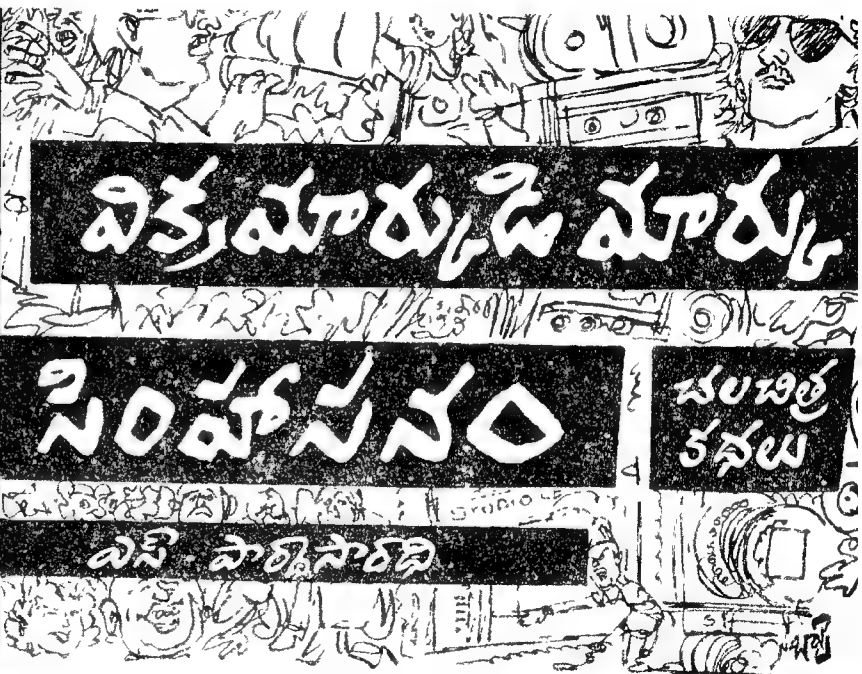
రోజూ నాయంకాల అయ్యేటప్పటికి కచ్చు బిరించి నీళ్లొయడం నావంతు. మొగ తొడి గిందోలేదో, యింకా ఎంతకాలానికీ తొడుగు తుందో ఊహించి లెక్కలు కట్టడం శ్రీమతి వంతు. చిన్న పిల్లవాడంటూ ఎవడూ లేడు గాని, ఉంటే మొక్కను సగానికీ విరిచేయడం వాడి వంతులోకి వెళ్ళేది.

ఏమిటో, ఈమధ్య నాకళ్ళకు సులోచ నాలు తగిలించాల్సిన అవసరం వస్తూన్న ట్లుంది! లేకపోతే నాకు కనిపించని మొగ్గ శ్రీమతికే ఎలా కనిపించింది? శ్రీమతి నా దగ్గరకు పరుగుతుకొస్తుంటే కొంపలేక్క డన్నా అంటుకున్నా యోచి మోసముకున్నా. శ్రీమతిని ఇంకా స్నేహ పరుగెట్టిదామని తలుపు వెనకాలే నుంచున్నాను. సరాసరి విధిలోకి పోయిన శ్రీమతి మళ్ళీ వెనక్కు పూకొచ్చి "ఏనుండోయ్! మిమ్మల్నై! మొక్క మొగ్గతొడిగిందండీ," అంది.

శ్రీమతి చేతో పంచదార జిలేబీ చేసినా ఏడిసినట్లే ఉంటుంది గాని ఆమాటలో రసగుల్ల రుచి అంతా ఉంది. డబ్బీ స్వీట్ల పండ్లెలా ఎనిమిదో నెంబరు గుర్రంలా పరు గెత్తికళ్ళి చెట్టంతా వెలికాను. ఈ సారి నిజంగా సులోచనాలు కావలసివచ్చాయి. ఎంతకీ కనిపించండి! "దాగా మోసంచోలే"

(50-వ పేజీ చూడండి)

ఆంధ్ర - వారపత్రిక

రాజా, కొలంబస్ అలా కొంచెందూరం నడిచేసరికి సన్నగా, పొడుగ్గా, వయస్కిరినలా సోగసుగా ఉన్న చిన్నవాడొకడు ఎదురై 'హలోసార్' అన్నాడు కొలంబస్ ను చూసి.

"ఏం బ్రదర్ కులాసావా?"

"ఆహా! మీదయవల్ల. రాత్రిపి. ఎన్. పి. వాళ్ళ ఫీల్చర్ తిరించాను. ఇంకో గంటలో ప్రాక్షేపించింది. ఈలోగా ఓసారి చూదాం వస్తారా" అన్నాడు.

"ప్రాక్షేపనా?...ఎన్ని రోళ్ళం."

"నాలుగు."

"బావుంటుందా."

"నా మటుకు నాకు బాగుంది."

"ఫీలింగ్ కాదోయ్. నేను చూడటం వాళ్ళేమనుకుంటారో అని."

"అదా. ఫర్వాలేదు రండి. మీ బాక వాళ్ళకి బాగా తెలుసు. ఆయనో పనుంది కూడా."

"అందుకని నన్ను దువ్వరున్నావా ముందు" అన్నాడు కొలంబస్.

"సార్ దువ్వటం చేతనేతే ఈ పాటికి ప్రాడ్యూసర్ డైరెక్టర్ ఏ అయి ఉంటుంటుంది...ఉరికి పీలిచాను."

అంతవరకు వింతగా చూస్తున్న రాజా, అప్పుడు కొలంబస్ కి గుర్తుకొచ్చాడు.

"ఓ, ఆయాస్ సార్...ఈయన రాజా గారు...రాజా! మీరు బాబీగారు. అసలు పేరు నాకు గుర్తలేదు. మే మంతా ఎడిటర్ బాబీ అంటాం రే. ప్రెయింట్ ఫోలో. ఎడిటర్ న్న మాట" అన్నాడు కొలంబస్ వీరయం చేస్తూ.

"నమస్కారం" అన్నాడు బాబీ.

"నమస్తే సార్...అయితే ఎడిటర్, ఎన్. టి. రామారావు కన్నా వాళ్ళేర్వారావు అన్నెల్లు పెద్దవాడని నేనూ, కాదని నా మిత్రుడు ముత్యం వాదించు కుంటున్నాం. మీ రెవరితో ఏ కథ విస్తారం జరిగింది?" అన్నాడు రాజా.

"హోల్డన్ బ్రదర్! మిస్టర్. గ్రేట్ మిస్టర్. పోరబడితివి. ఈ ఎడిటరు పేరు. ఈయన ఫీలింగ్ లకు ఎడిటరు కాదు. ఉత్త ఫీలింగ్ ఎడిటరు. ఇక్కడ తయారయే సినిమాలో కొంత చెత్త తిరించి మిగతా దాంతో కళలాంటిది చేసి ఇస్తాడన్నమాట. ప్రాడ్యూసరు నీకు వేమమిచ్చినా, ఈయనకి గిట్టకపోతే నీకు మామూలుగా దిక్కుండదు. అమాంతం కత్తిరించి అవతలి పార్శ్వాదంతే అదీ సంగతి" అన్నాడు కొలంబస్.

"ఓ, తెలిసింది సార్. ఎడిటర్ అంటే జంబులింగం, తిలక్, మాణిక్యం, విశ్వేంద్రూ కదూ. తెలుసుకుండి. దివ్యకులుగా గూడా బ్రసిద్ధి కెక్కిన చలనచిత్ర ఎడిటర్లవరూ అని మేం అడిగితే సి. హెచ్. వారాయణ మూర్తి, తిలక్ అని రిప్లయ్ కూడా వచ్చింది...సార్ ఎడిటరు గారూ యెప్పుడో మీ. విమల కోపసు మీ. ఆయాస్ మిస్టర్...అయితే చలనచిత్ర పటి నటుల భవిష్యత్తు మీ చేతులో ఉంటుంది అంతే సంతారా?"

"మీ ఇష్టం. అనమంటే అంటాను" అన్నాడు ఎడిటరు అతనికి సీ చిత్రంగా చూసి.

"పోనీ ఓసారి అందురూ. మీ సొమ్మేం పోయి. బొనుగాని ఎడిటరుగారూ దువ్వడ మనగా నేమిసార్. కొంచెం వివరంగా తెలి విస్తారా?"

"అ? ఏమిటి?" అన్నాడు ఎడిటరు బాబీ (త్రుప్తిపడి).

"మీ రిందాక చెప్పారగదు సార్. ప్రాడ్యూసరు డైరెక్టరు అయిపోదాని! దువ్వడం రావాలని...ఆయాస్ బ్రిటి యంట్ యంగ్ మాన్...దారుణమైన తెలివి తేట అన్నాయని మా ఊళ్ళో అందరూ అంటారండి. ఇది నేర్చుకుని ప్రాడ్యూసర్ డైరెక్టరు అయిపోదామని...అంతకన్న ఇంకేం లేదు."

"అది చాలు. ఊహ మంచిదేగాని, మీ రడిగిన ప్రశ్నకి జవాబు బాగా తెలియకాని, ఆరుగోలావు పాటి ఆ సామిని చూశారా. ఆయన క్రాపింగ్ అసలు దువ్వ కోలేరుగదా. ఆయన అలా మలుపులిరిగి వచ్చేలోగా ఏంజరుకుతుందో చూడండి" అన్నాడు బాబీ.

అంతలోకే, ఆలావుపాటి ఆయనకి ఇద్దరు ఎదురై నమస్కారంపెట్టి విదేశాల్లో అయినతలకాటించాడు అలాగా అని. వాళ్ళో అరనిమిషం మాట్లాడి వంగివంగి దండాల పెట్టి వెళిపోయారు. చూస్తుండగా, ఆయన క్రొత్త దానంతటదే సర్దుకొని, పాపిడతీకు పని, నున్నగాదువ్వబడి ముస్తాదైపోయింది. ఆయన మెనాం, హీరోయనుపాట అయిపోయి నపుడు వెలిగే హీరోవదనంలా ప్రకాశించింది.

"అదీ దువ్వడం అంటే. మళ్ళీ వాళ్ళ చేతులో దువ్వేసిందా? లేదు. వాళ్ళో యన తలకాయను చేస్తో ముట్టుకోనైనా ముట్టుకున్నారా? లేదు. చూచారా? అయినా ఆయన చింపిరిజాపు దానంతట అదీ దువ్వబడింది. అదీ సంగతి రండి తెలుసుకోండి"

★ విక్రమార్కుడి మార్కు సంహారము ★

అన్నాడు ఎడిటరు బాబి.

నిర్మల బి. య్యో అన్నాడు బాబి.

* * *
ఇంటర్ లో ఆ నాలుగురీళ్ళు వేస్తున్నాడు.

“జమిందారుగారింటికొచ్చింది కాబోలు” అన్నాడు రాజు.

మొదటిసేనులో నిర్మల బి. య్యో అని పించేరకం ఆ మ్యూయి వయ్యారంగా ఆయ్యల ఊగుతోంది. పెద్దవోలులో “ఆమె. కామయ్య అనే రైతు కూతురు

“అచ్చే వాళ్ళే. జమిందారు ఇల్లు పెట్టు ఇంకా చిన్నది” అన్నాడు బాబి.
“మరిందరైతుకి అంత పెద్ద ఇల్లుంటుందా?” అన్నాడు రాజు.
“ఉవ్” అంటూ రాజు మోచేయిగిల్లాడు

దంతవేయాన్ని మరియు నోటి దుర్వాసనను పోగొట్టండి!

అక్టివ్ క్లోరోఫిగల ఆకుపచ్చని ‘కోలినోస్’ టూత్ పేస్టును వాడుట ప్రారంభించండి

ఆకుపచ్చని ‘కోలినోస్’ టూత్ పేస్టులో ప్రకృతియొక్క అద్భుతమైన నింతలలో ఒకటగు అక్టివ్ క్లోరోఫిల్ ఉండుటవలన దానిని వాడితే పళ్ల పాదయిపోకుండా గట్టిగా ఉంటాయి! మీ ఉపరిలో దుర్వాసనలేకుండా ఉండుటకు, మీ నవ్వుకు శోభనిచ్చుటకు అక్టివ్ క్లోరోఫిగల ఆకుపచ్చని ‘కోలినోస్’ టూత్ పేస్టును వాడండి. ఆకుపచ్చని ‘కోలినోస్’ టూత్ పేస్టు శ్రేష్టతకు కారణము దాని ప్రత్యేకమైన క్లోరోఫిగల సురుగు!

ఆకుపచ్చని ‘కోలినోస్’—

క్లోరోఫిగల టూత్ పేస్టుతో త్రిప్రత్యయనది, అత్యంత శ్రేష్టమైనది!

శ్రీ పేనక్క అండ్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

కోలినోస్ ట్రేడ్ మార్కును వాడుటకు అతికారము పొందినవారు

కోలంబస్.

“ఏం ఎందుకుండరు. రైతులుమాత్రము మనుజులు కొర్రా. వారికిమాత్రము మేడలు లేవా...సార్! దేశంలో ఇలాంటిభావాలు ఉన్నంతకాలం ఈ దేశం బాగుపడదు” అన్నాడు బాబి. ఇంకోక్షణం ఆగాక ‘అస లింకోటిలేండి. ఇది ఫస్టుసెట్. అందుకని టెస్టుసెట్ వేయించారు. అవేళే మాటింగ్ కి జమిందారు రోలుపేసే ఆయనరా లేదు. అందు కని ఈ సెట్ ని పేదరైతురామయ్య ఇల్లులాగా వాడుకున్నారు, అ ఫ్ కో రున్న తరవాత కొంచెం మనకి బ్రబులాచ్చిందనుకోండి. డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ వేళకిడబ్బుపంపలేదు. అంత లోనే హిరోయిను, హిరో ఇద్దరూ కాల్చీలు ఇచ్చారు. వరసగా శ్రీదేశు. ఆమూడు రోజులూ వాడుకోవాలే, మళ్ళీ మూడైల్ల దాకా కలిసిరారు. అందుకని నూత్నంలో మోక్షంగా చిన్న సెట్టు వేయించేశారు. జమిందారు ఇంటికి, అంటే కొద్ద డబ్బు జాగరగా వాడే జమిందారన్నమాట. ఇంక బీదరైతు మాస్తే వాడి అంతకుకి తగని మూడంతస్తులమేడ సెట్మీద కాపరం ఉంటున్నాడుగదామాడండి. ఎంత దుబారా మనిషో. ఈరోజున దేశంలో బీదజాల్లే ఎక్కువడబ్బుకర్చుపెడుతున్నారు. ఓమూల ప్రణాళికకు పొదుపు చేసి మిగల్పండిని ప్రభుత్వం గోలపెడుతుంటే వీళ్ళు ఇలా ఖర్చుపెట్టడం తగునా...అందుకే ఈ రెండు సెట్టింగులూ జాక్ స్టాపోజుచేసి సిగ్నమినిట్ సాంగు పిక్చరైజ్ చేస్తాం. ప్రభోదం అన్న మాట. బీదరైతుల్లారా! మూడంతస్తుల మేడల కోసం డబ్బు దండుగచెయ్యకండి. కావలిస్తే ఈ పిక్చరులో జమిందారు కొంప, రైతు భవంతిమాసి భుద్దోలేచ్చుకొండి అని చెప్పి హిట్లు కొడతాం. ఆ పాట ఏరువాక టైపులో రాయుస్తున్నారండి. హిట్ అవు తుంది. తెలిసిందా?”

“లేదుసార్ ఏమీ తెలీలేదు నాబు.” అన్నాడు రాజు.

“ఒంటికి మంచిది. మరెంథర్వా లేదు” అన్నాడు కోలంబస్.

అంతలోకి రైటువెలిగాయి.

“ఆరె సినిమా అయిపోయిందే. మనజేం మాళ్ళేను. ఇంతచిన్న పిక్చరేంటి” అన్నాడు రాజు.

“సారీ, కబుర్ల గొడవలో మాళ్ళేను. ఆప రేటరునాలుగురీళ్ళు తీసేశాడు కాబోలు. మళ్ళీ వేయిద్దాం ఉండండి” అన్నాడు బాబి.

(సకేషం) ★

జూరిన అహం

క్రొక మొయిల్లో మద్రాసునుంచి భను
కొనులో బయలుదేరేడు శ్రీనివాసమూర్తి.
అతడు వచ్చి కూర్చున్న తరువాత మరో
యవకుడు కూడ సామాన్య బోర్డరు
పట్టించుకుని అనేకంపారు మెంటులోకివచ్చి,
సామాన్య జాగ్రత్తగా పెట్టించేడు.
■ సామాన్య సరేటప్పుడు అతను బోర్డరు
మీద ఏదో పెద్ద అధికారం వున్నట్లు
వాళ్ళను గడమాయస్తూ, ఆపైటే “ఇక్కడ
పెట్టు; అర దాన్ని అక్కడ పెడతావేం?
సీబుల్లో మెదడులేదా? ఏయ్
ఈపెటెను దీనికిందికితొయ్. ఏం తోయి
లేకపోతున్నావేం? లేవను రోజులు
కాదుగా! వూం!” అంటూ ఏమేమో
అనడం మొదలుపెట్టేడు. బోర్డరుకూడ చాలా
భయభక్తులతో పనులు వూరిచేసి ఆఖరుద
కురికి చేతులు చాచేరు. వాళ్ళ చేతిలో
■ యవకుడు ఏమిపెట్టేడు? శ్రీనివాస
మూర్తి కనుపించలేదు. కాని డబ్బు తీసు
కున్న బోర్డరుమాత్రం ■ శ్రీనివాస
■ యవకుని ముఖంలోనికి చూచేడు.

“ఏం! అలా చూస్తావు?”
“కష్టం చాలదుబాబూ! చాలాసామాన్య
వుంది.” అన్నాడు బోర్డరు.
“అంతే ఇస్తాను. మరో డబ్బుడి
ఇవ్వన్నా ఇవ్వను. వెళ్ళు” విసుగ్గా
అన్నాడు యవకుడు.

“లేదు బాబూ! మీలాంటినాకే అలా
అంటే ఎలాగండీ! ఈ పొట్టలు ఎలా నిండు
తాయ్.”

“చాలే! నోరుమూసుకుపో! మీపొట్టలు
నిండాంటే ఎంత ఇచ్చినా చాలదు.”

“అలా అంటారేమిటి బాబూ! ఇంకా
రూపాయి ఇచ్చేగాని ఏలేదు” కొంచెం
తీవ్రంగా అన్నాడు బోర్డరు.

“ఏయ్ ఎవరితో మాట్లాడుతున్నావో
తెలుసుకో”

“ఎవరేలే మాకేం భయం బాబూ! మా
కష్టానికి తగినకూలి మాకు ఇవ్వండి! అంతే!”
ఇదరూ ఆ కూలి డబ్బులకొరకు తీవ్రంగా
ఘర్షణ పడుతున్నారు. వారు అరవంటో
మాట్లాడుకుంటున్నప్పుటికి అయిదు సంవత్స
రాలు తాను మద్రాసులో చదువుకున్న కార

ణంగా శ్రీనివాసమూర్తి ఆ భావను అర్థం
చేసుకోగలుగుతున్నాడు. యవకుడు చూస్తే
మంచి దర్జాగా వున్నాడు. సామాన్య చూస్తే
శ్రీమంతుడని తెలుస్తూనే వుంది. అలాంటప్పుడు
“ఒక్క రూపాయి కొరకు ఇంత
కాంగా చూస్తూనే ఉంటావా?” అను
కున్నాడు శ్రీనివాసమూర్తి!

“అట్టే గట్టిగా వాగకయ్యా! ఇస్తావా
మరో రూపాయి ఇయ్యి! లేకపోతే ఇది
కూడా నీవే తీసుకో” అంటూ బోర్డరు తన
చేతిలోని రెండురూపాయల నోటును విసు
రుగా అతని పీటమీద విసిరివేసేడు. యవ
కుడు ■ నోటును కూడా తీసుకుని “ఏమిటి
ఆపాగరు? నేనివ్వను పో” అని అరిచేడు.
అదేటైములో ఒక యవతి ఆకంపారు మెం
టులో ఎక్కుతూ “ఏమిటది?” అంది తీక్ష
ణంగా.

కొవ్వారి నరసింహశెట్టి

“మాడండి అమ్మగారు. బండెడు
సామాన్య లోపలికి చేర్చేము. తీరా కూలి
ఇవ్వవలసి వచ్చేసరికి రెండు రూపాయలు
చేతిలోపెట్టి, మరో రూపాయి ఇవ్వనే
సరికి తన నోటికి వచ్చినట్లు ప్రేలుతున్నాడు”
అన్నాడు కోపంగా బోర్డరు.

“కోరుముయ్! మాటలు తిన్న గారానియ్”
గట్టిగా అంది యవతి.

“మరేమిటమ్మా! మాకు కావలసింది మా
కష్టానికి తగిన ఫలం! మీరవరైతే మాకేం
కావాలి?” అన్నాడు బోర్డరు కాస్త తగ్గ
స్థాయిలో.

యవతి ముఖం ఎర్రగా కేపురించింది
కోపంతో. ఆ యవకునివైపు తీవ్రంగా
చూచింది. అతను మాట్లాడలేదు. ఆమె ఇంగ్లీ
షులో మాట్లాడింది. అతనితో “నీకు బుద్ధిలేదు.
ఎన్నిసార్లు చెప్పినా ఇలా తక్కువజాతివాళ్ళ
తో నానా మాటలు పడతావు. నీసరేదూ?
నీతామకు ఏమిటి? ఆ కూలివాడి తామకే
మిటి? ఒక్కరూపాయికొరకు ఇంతమాట
అనిపించుకుంటావా? ఛీ! అంటూ చీదరించు
కుంది. యవకుడు మాట్లాడకుండా మరో

రూపాయి తీసి బోర్డరు చేతిలో పెట్టేడు.
బోర్డరు వెళ్ళిపోయేడు.

గార్లు పచ్చలైటు చూపించేడు. రైలు
గట్టిగా కూతవేసి ఒక్కసారి వెనుకకు తూగి
నెమ్మదిగా బరువుగా ప్లాటుఫారంనుంచి
బయలుదేరింది. తన సీటులో ఆమె కూర్చుని
ఇంకా అతన్ని సాధిస్తూనే వుంది.

“చేస్తున్నావు పెద్ద ఇంజనీరు వుద్యోగం.
ఎందుకు? నీక్రింది వుద్యోగులు, కూలిలు
నిన్నుచూచి గడగడలాడుతారు. అంత
మాత్రంచేత ప్రతిచోట ప్రతికూలివాడు
నీకు భయపడాలి అంటే ఎలా పుడురుతుంది.
ఒక్కరూపాయి వాళ్ళముఖాన పడవేస్తే
నీవుట్టి ఏం మునిగిపోతుంది? ఒక్కవుద్యోగం
మీదనే నీవూ నేనూ ఆధారపడితేముగదా!
నీకు నాకూకూడ కావలసినంత ఆస్తివుంది
పెద్దలు సంపాదించి ఇచ్చినది. వైగా మరో
పెద్ద మనిషి ఎదురుగా ఆ కూలివాడు అంత
తిరస్కారంగా మాట్లాడితే నీవు ఎలా
సహించుకోగలిగేవు?”

ఇంజనీరు కిక్కురుమనేడు. మాటలు
మార్చి నైటు డ్రస్సు వేసుకుని తన బెరు
మీద వడుంవాల్చేడు. శ్రీనివాసమూర్తి ఆ
యవతి వైపు ఇంతకుముందు చూచినా,
మరోసారి సాందర్యావ్యవధి దృష్టితో
చూచేడు.

ఆమె ముఖం కోరికగా ఎంతో నాజూ
కుగా వుంది. సన్నని, నిడువైన, సరీస్
ముక్కులాంటి ముక్కు ఆ ముఖానికి ఎంతో
చక్కగా అమరివుంది. సున్నితమైన ఆ కరీరం
మీద మరీ సున్నితమైన జపాన్ సీటుకు జ్ఞా
నోడిగింది. మెడ క్రిందివరకూ దిగి, భుజా
లను తాకుతున్న నల్లనిజుట్టు ఆలోచన తెగని
రచయిత కాల్చే సిగరెట్టుపాగలా రింగు
రింగులు తిరిగి ఆమె అటూ ఇటూ కదిలే
టప్పుడు పింఛంవిప్పి అడే నెమలికి వుండే
తీవ్రని జ్ఞాపకంచేస్తున్నాయి. ఇంత కుసుమార
మైన హృదయరంజకమైన ఆకారంనుంచి,
అలాంటి కఠినమైనమాటలు ఎలావస్తున్నాయో
అని శ్రీనివాసమూర్తి ఆశ్చర్యపోయేడు.

“డబ్బు వుండగానే సరికాదు. దానికి
తగిన గౌరవం సంపాదించుకోవడంలోనే
వుంది గొప్ప” అని మరోసారి ఆమె భర్తమీద

వినుకునది, తన చేతిలోని మేగలైను పేజీలు
త్రిప్పడం మొదలుపెట్టింది.

“నిజమే! ఆమె మాటలు కఠినంగా
తోచినా అందులో నిజం లేకపోలేదు” అను
కున్నాడు క్రినివాసమూర్తి. తనూ వి. ఇ.
పరీక్షలు వ్రాసేడు. ఇప్పుడు కాకపోలే
మరొక్కప్పుడైనా తానొక పెద్ద ఇంజనీరు
హోదాకు రాగలడు. తన తిరిదండ్రులు
తొందరపడి తాను ఇంటిను చదువుతున్నప్పుడే
తన వివాహం జరిపించకుండా ఆగివుంటే,
ఈనాడు తానుకూడ తన వి. ఇ. డిగ్రీకి తగిన
ఒక నుండరిని వ్రేలించి పెండ్లిచేసుకునే
వాడు. కాని తనలాంటి కాబోయే పెద్ద
ఇంజనీరు లక్ష్మీలాంటి పల్లెటూరిభార్యతో
ఎలా గడుపుగలడు? లక్ష్మీ! పేరైనా ఈ
కాలానికి తగినట్లు వాజాకుగారేదు. ఆ పల్లె
టూరిలో ఇంటిచుట్టూ చెట్లూ, పుట్టలూ
పున్నచోట పెరిగిన లక్ష్మీకి పట్టువాసపు అల
వాటు ఎలావస్తాయి? ఏమిటో! తన విషయం
విచిత్రంగావుంది. తన పెద్దలు చేసిన పాఠ
వాటు ఫలితం తాను అనుభవించబోతు
న్నాడు.

లక్ష్మీని కోరి చేసిన తన తిరిదండ్రులు ఈ
నాడు లేనేలేరు. తన ఆనందాన్ని చూడా
లని తనతనలాడేరు. తన డిగ్రీకోర్సు
పూర్తి అయితేగాని సంసారంలోకి దిగనని
తాను పట్టుబట్టేడు. తన పట్టుదలే నెగింది.
కాని తన తిరిదండ్రులదేదూ ఆకస్మాత్తుగా
భగదావలంకారితో వెలిగోదావరి ప్రమా
దంలో ప్రాణాలు విడిచిపెట్టేరు. మూర్తి
కళ్లు నీళ్లతో నిండేయి. తాను ఇప్పుడు రాజ
మండ్రులో తన బావగారింటికి వెళు
తున్నాడు. తరువాత తన ఆర్థికస్థితిని
చూచి. వెలిసతకువారే ఏం జరుగుతుంది?
మూర్తికిరెండు గుర్తువచ్చింది. లక్ష్మీ! ఈ
పాటికి ఏవుగా పెరిగివుంటుంది. రెండు
నంకర్లరాలక్రితం చూచేడు. చిలకలా ఎగిరి

పోయింది. పరిగా చూడడానికి అవకాశం
లేకపోయింది. ఇప్పుడెలావుంటుందో?

మూర్తిదృష్టులు ఎదురుగానున్న ఇంజనీరు
భార్యపైకి మళ్లీయి. గువ్వన సువాసన వెద
జలే విడేకపోడరు ఆమె రాసుకున్నట్లుంది.
లక్ష్మీ ఇంత అందంగా వుంటుందా? ఏమో!
ఏదో నేచనువచ్చింది. రైలు ఆగింది. ఆ
నిక్కబులో ఇంజనీరు చేసే నన్ననిగురక
సెమ్మడిగా వినిపిస్తోంది. రైలు కదిలింది. తల
వని తలంపుగా మూర్తిదృష్టులు ఆ యువతి
వైపు మళ్లీయి. ఆమె తనసీటులో లేదు.
కంపార్టుమెంటులో ఉన్న అద్దంమండు
నుంచుని క్రినివాసమూర్తిని అద్దంలో
చూస్తున్నది. అతను పురికిపైపడాడు. తాను
కూడ అద్దంలో సందేహానికొకరికొకరు
చూచేడు. సందేహంలేదు. అద్దంలో క్రిని
వాసమూర్తి మూర్తి స్వయంగా కనిపిస్తున్నది.
దానికి దగ్గరగా ఇంజనీరుభార్య నుంచుని
తడేకధ్యానంగా ఆ మూర్తినే చూస్తున్నది.
క్రినివాసమూర్తి గుండెలు వేగంగా కొట్టు
కున్నాయి. అతను చూస్తున్నట్లు తెలుసు
కున్న ఆ యువతి ఎర్రనిపెదమలు గులాబీ
లేపులా మెలగా విచ్చుకుని అరమోడ్కు
కప్పులతో భారమైన భావాన్ని అద్దంలో
ప్రతిబింబింపజేసేయి. అలాంటి
చూపులు అనుభవించేని మూర్తి భయంతో
గజగజలాడిపోయేడు. చీకటిలో దేనినో
చూచి భయపడి చిన్నపిల్లవాడు కండు
మాసుకుని, పైన దుప్పటి కప్పుకొని ఏ
సంధులోనో తిరిగి ఆ భయపెట్టిన వస్తువును
చూడకూడరాదు. అదేవిధంగా క్రినివాస
మూర్తి కూడ భయంతోనే, చూడకూడదను
కుంటూనే, అద్దంలోని ఆమె ప్రతిబింబాన్ని
చూడకుండా తొందరకేపోయాడు. ఎందు
కామె తన ప్రతిబింబాన్ని ఆలాచూస్తున్నది?
ఇంతవరకూ తన భర్తకు చెప్పిన నీతులు
వీమయ్యేయి? ఇంతవరకూ ఆమె గురించి
తనకున్న గొప్పకాక్షేకం తనలోనే వేడితగిలిన
మైనపునల్లిలా కరిగిపోయింది.

నూనూరుపేటలో రైలు ఆగింది. ఆ
కంపార్టుమెంటులో మరో యిద్దరై ప్రయాణి
కులు ఎక్కడంతో ఆమె తన సీటులోనికి
పోయి పడుకున్నది. రాజమండ్రువరకూ వె
లికేవమూలేకుండా క్రినివాసమూర్తి
ప్రయాణం సాగిపోయింది. రాజమండ్రులో
బావగారింట బసచేసి ఆమరునాడు క్రినివాస
మూర్తి ఆర్థికస్థితికి బయలుదేరేడు.

అప్పుడే తోడిగిన ట్రేడు మాటు మడతలు
నలిగిపోకుండా జాగ్రత్తగా చూచుకుంటూ
పైకిలు రిక్కలో బస్సుస్టాండుకుచేరిన క్రిని

వాసమూర్తి, ఇంకొక గంటకుగాని బస్సు
బయలుదేరదని తెలిసి వినుక్కుంటూ
సామానులు కాదులా వేయించి ప్రక్క
నున్న చెట్టు నీడను నుంతున్నాడు.

మెద్రాసు పట్టణంలో చదువుకుని వచ్చిన
క్రినివాసమూర్తికి అక్కడి కోడలి యానీ
కోత పుట్టుకువచ్చింది. కాదు వెళ్లిన కొంత
సేపటివరకూ ధూరి ఎగురుతూవుంటే ఆలోచన
బస్సుస్టాండుచుట్టూ యుమ్మడి వారేతగలని
ఈగలనురెక్క చెయ్యకుండా జంగిలలోతిన
బందారాలమొచ్చిన్న వ్యాపారస్తుల్ని చూస్తూ
ఎంతో చిరాకువకుతూ అక్కడే నుంతు
న్నాడు.

“బాబుగారూ!” ఎవరో విరిచేడు.
చిక్కగా క్రినివాసమూర్తి ప్రక్కకు తిరిగి
చూచేడు. ప్రక్కనే నుంతున్న ముతకబట్ట
పల్లెటూరి రైతు ఏదో అడుగబోతున్నాడు.
“ఇంకేంవుంది? ఏవురా, ఎవరింటికి?”
తగ్గరా పనిలేని చొప్పునంటు ప్రక్కయి
అనుకుంటూ, ఆ ఆచామీ ఏమి అడగడానికి
అవకాశం ఇవ్వకుండా అతన్ని తప్పించుకో
దానికి రెండడుగులు ముందుకు వేసేడు.
అయినా ఆ పల్లెటూరిరైతు అతన్ని విడుద
లేదు. “బాబూ” మరీ పిలిచేడు.

ఈసారి క్రినివాసమూర్తి వినిపించనట్లుగా
మరోవైపు చూడసాగేడు.

“బాబుగారూ” మరీ పిలుపు.
అతను వివరేడు.

పల్లెటూరిరైతు సెమ్మడిగా క్రినివాస
మూర్తి భుజంమీద చేయిచేసి తడుతూ
“బాబూ” అన్నాడు. క్రినివాసమూర్తి
క్రులిపడ్డాడు. “మూర్తుడు. పల్లెటూరి
మొద్దు. సభ్యుల తెలియని అడవిమనిషి-భుజం
మీద చేయివేస్తాడా?” ఎగిరి పడ్డాడు
క్రినివాసమూర్తి.

“బుద్ధిలేదు! మీదగేయివేస్తా నందుకు?
ఎవరనుకున్నావో? ప్రపంచభావంలేని
మూటజాతి” వినుక్కుంటూ ఆ రై
తేరేడు క్రినివాసమూర్తి. ఆ పల్లెటూరి రైతు
విస్తుపోయేడు. చిక్కసారి దిగాలు పడి
పోయేడు.

క్రినివాసమూర్తి చెవుల్లో ఇంజనీరు
భార్య భర్తను పుడ్డేకించి అన్న మాటలు
గింపురుతున్నాయి. డబ్బు వుండేగానే పరి
కాదు. తానాకు నిలకెట్లుకోనేలా ప్రవర్తిం
చాలి. తన తానాకు తెలుసుకోకుండా
ఈ పల్లెటూరి పెదరైతు భుజంకట్టి చూట్లాడ
తాడా? “ఇడియట్” కోపం తీరక మరీ
సారి ఇంగ్లీషులో తిట్టుకున్నాడు.

బస్సు బయలుదేరడానికి మూవనగా
డ్రైవరు హారను వాయిచడం మొదలు
పెట్టడంతో తిరిగి చూడకుండా విసురుగా
బస్సువద్దకువెళ్లి ఫంట్లసీటులో ఆసీను
డయ్యేడు క్రినివాసమూర్తి.

మరియు ప్రాదరావాడు.

కొంతదూరం వెళ్ళినతరువాత బస్సుకు రిపేరు వచ్చింది. దాన్ని పూర్తిచేసుకుని మరో మైలు పోయేసరికి వెనుక చక్రంలోని గాలి తగిలిపోయింది. ఇలా మూడుగంటలు చేయవలసిన బస్సు ప్రయాణం 6 గంటల వరకూ తెలులలేదు. దాని ఫలితంగా రాత్రి 7 గంటలకు చేరవలసిన బస్సు 10 గంటలకు గాని గమ్యస్థానం చేరలేదు. శ్రీనివాసమూర్తికి ఈ దైవాధీనం బస్సులమీద మితిలేని కోపం వచ్చింది. అయినా గత్యంతరంలేక ఓర్పుగా బస్సులో కూర్చుని ప్రయాణం చేసేడు. బస్సు గమ్యస్థానం చేరుకునేలోపుగా కాదు మబ్బులు ఆకాశాన్నంతా ఆలముకున్నాయి. చల్లనిగాలి వీస్తోంది. సరిగా బస్సు ఆగేసరికి విపరీతమైన జల్లువాన ప్రారంభించింది. ప్రయాణికులంతా దిగిపోయి ప్రక్కలకు పరుగెత్తారు. ఆ పల్లెటూరిలో బస్సుస్టాండు వద్ద కూర్చి లెక్కపూలేదు. కండక్టరు అందించిన తన సామానును శ్రీనివాసమూర్తి విధిలేక స్వయంగా అందుకుని ప్రక్కనున్న ఇంటి అరుగుమీదకు చేరవేసేడు. వర్షపుజల్లు విపరీతంగా కొడుతోంది. ఉండుండి మేఘు గర్జనలు సింహగర్జనలా వినిపిస్తున్నాయి. అతను నుంచున్న అరుగు చిన్నది కొవడంవల్ల వర్షపు జల్లు గాలి వీచినప్పుడల్లా అతనిమీదకు కొట్టి బట్టలను తడిపి వేస్తున్నది. ఏమి చేయడానికి అతనికి తోచడంలేదు. మైదానులో అయితే లాక్సీని పిలిచి అందులో ఎక్కి పోవచ్చు, కాని ఈ పల్లెటూరిలో ఒక జబ్బా అయినా కనుపించడంలేదు. ఇంకా ఒక మైలుపోతే గాని ఆర్మివారిపూరు చేరలేదు. ఆఖరికి ఒక కూలివాడుకూడ కనుపించడంలేదు. “వెళ్ళవ పల్లెటూరి ప్రయాణం” అని అతను విసుక్కున్నాడు. కడుపులో ఆకలి దహించుకుపోతోంది. మైదానులో ఎప్పుడూ అతను ఆకలిబాధ పడలేదు. సమయంలో నైనా కావలసిన ఏ వస్తువైనా దొరికేది. ఈ పల్లెటూరిలో ఒక్క కాఫీహోటల్లానా కనుపించడంలేదు. ఆకాశంలో తళుక్కున మెరిసే మెరుపులతప్ప వీధిలో దీపకాంతికూడ కనుపించడంలేదు. రాను రాను వర్షం ఎక్కువవుతున్నదేగాని తగ్గే నూచనలు లేవు. తీవ్రమైన నూటు పూర్తిగా తడిసిపోయింది. ఇక అరుగుమీద వుండి ప్రయాణంలేదు. ఈ వర్షంలో నైనా నడిచి వెళ్ళిపోవాలి. పోయి ఆర్మివారింటికి చేరుకోవాలి. అయితే పెట్రె, పెట్టింగునూట ఏమిటికి చీకటిలో ఎవరైనా చూస్తే నామోషీ అనుకోదానికి లేదుగాని తానెప్పుడూ ఇంత బరువు మోసిఎరుగడు. ఏమిచేయడం! ఒక్క కూలివాడైనా దొరికి నూచనలులేవు. పల్లెటూర్కు ఇంత అధ్వాన్నంగా వున్నాయి గనుకనే ఇక్కడి మనుష్యులకూడ అజ్ఞా

ముషికుల్వనదిపై (గంజం) రైలువంతెన

—ఫోటో: వైశ్యరాజు సాంబమూర్తి—ఫ్రతపూర్.

నంలో కూరుకుపోయి వున్నారు. ఒకసారి ఆ పల్లెటూరి మొద్దురెతు అతని స్మృతిపథంలో మదిలేదు. ఎంత మూర్ఖుడు కాకపోతే తనను తటి పిలుస్తాడు అనుకున్నాడు. ధనాధనా అని పురుములకెత్తం ఎక్కువయింది. తళుక్కున మెరసిన మెరుపులో ఇంటి రెండవ అరుగుమీద ఎవరో నుంచున్నట్లు శ్రీనివాసమూర్తికి కనుపించింది. “ఎవరది?” “మాది ‘పేకి’ బాబూ?” “అక్కడ నుంచున్నావే?” “వానవస్తున్నది. తగ్గగానే వెళ్ళిపోవాలి. మీరు ఎంతవరకూనండి?”

“వెళ్ళవ ప్రక్కలు, మొదలు.” అనుకున్నాడు శ్రీనివాసమూర్తి. అయినా కోపవదదానికి ఇది సమయంకాదు.

“నేనూ మీ వూరే వెళ్ళాలి?”

“ఇప్పుడేలా వెళ్తారబాబూ, బండి వీడి దొరకదు. రాజమండ్రినుంచి వస్తున్నాడు కదూ?”

“ఔను నీకలా తెలుసు.”

“నేనూ మీ బస్సులోనే వచ్చేనురండి.”

“ఓహో! మరి నన్ను కూడా మీ వూరు చేర్చాలి.”

“పోనీ ఈ వానలో రాకపోనే ఈ రాత్రి

(48-వ పేజీ చూడండి)

తానొకటి వంటనె.

[స్వలం : పరంధామయ్యగారి కసారా, అలంకరణ : మధ్యతరగతి కుటుంబీకులకు తగినట్లు వుండాలి. గోడకు ఒక కేలండరు, రెండు-మూడు దేవతా పటాలు, తగిలించబడివుంటాయి. చాలు మధ్య ఒక చాలు కుర్చీ గోడకి పక్కగా ఒక టేబులు, కుర్చీ వుంటాయి. టేబులుమీద కొన్ని పుస్తకాలు ఇంకు బాటిల్ వుంటాయి. కుర్చీ పక్కన నేలమీద ఒక చాపపరచబడివుంటుంది. రామం కుర్చీలో కూర్చుని ఏదో వ్రాస్తూ వుంటాడు. సీత చాపమీద కూర్చుని లేసు అల్లుతూ కుని రాగం తీస్తూ వుండగా తేర లేస్తుంది] పరంధామయ్యగారు చేతిలో కాగితాలు పట్టుకుని ప్రవేశిస్తారు.

పరం : ఏమేన ! ననయ్య.

పరం : నిన్నే ఏం చేస్తున్నా?

సీత : (కునిరాగం ఆపేస్తుంది) అమ్మ దొడ్లో వున్నట్లుంది నాన్నా, పిలవనా?

పరం : ఊ...పిలుచుకురా.

[సీత నిమ్మగిమిస్తుంది. పరంధామయ్యగారు చాలుకుర్చీలో చరికిలబడిచేతిలోవున్న కాగితాలను పరిశీలిస్తుండగా, చేతులు చీర కొంగుతో గుడుచుకుంటూ కామాక్షమ్మ ప్రవేశిస్తుంది]

కామా : ఏమిటండీ, పిలిచాడట.

పరం : ఇంకా పిలిచాడట, అని నెమ్మదిగా అంటావేం! కేకలు పెట్టి పెట్టి కాగింకొండి పోతుంటేను.

కామా : అయ్యో రామా! గొంకొండి పోయేటట్లు కేకలు పెట్టటానికేం కొంపలు మునిగినయ్యెని? ఆ చెప్పేదేవో తొందరగా చెప్పండి. ఆవతల పనుంది వెళ్ళాలి.

పరం : అయితే కొంపలు మునిగి పోయేటంత ప్రమాదం జరిగిపోలేకాని నువ్వా వంట ఇంట్లో నుంచి బయటకుడుగు పెట్టవన్నమాట. రామా, రామా! వంట ఇల్లా, వంటా తప్ప వేరేవిషయమే పట్టించుకోక పోలే ఎట్లా సీతో అంట!

కామా : కృష్ణా! కృష్ణా! ఎప్పుడు దస్తావేజులు, కాగితపుదస్త్రాలు పట్టుకుని తిరగటంపట్ల అమ్మాయి పెలివిషయమే పట్టించుకోకపోలే మీతో వెళ్ళటం ఎట్లా అంట! ఇంతకీ చేతిలోది దస్తావేజేనా?

పరం : చాలే! నీకు నా ఉద్యోగాన్ని

పాత్రలు

పరంధామయ్య—తండ్రి
కామాక్షమ్మ—తల్లి
రామం—చిన్న కొడుకు
సీత—కూతురు.

నక్కిరించటం తప్ప వేరే పనేముంది. అయినా నువ్వన్నట్టిది దస్తావేజాకాదు, దస్త్రముకాదు.

కామా : ఓహో! ఈ మధ్య వేదాంత సారమనే గ్రంథాన్ని వ్రాస్తున్నామన్నారు కదూ! బహుశ దానితాలాకు కాగితాలే వుంటాయి.

పరం : అదీ కాదు. ఈ కాగితాలను గురించి చెప్పటానికేగా నిన్ను పిలిచింది. కూర్చో సావకాశంగా విందువుగానివి.

కామా : ఘరవాలేదులెండి! నిల్చునే విషయమే తొందరగా చెప్పండి వెళ్ళాలి.

పరం : అదీ! అట్లా చారికిరా! మన పేరయ్యకాస్త్రీలేదూ—

కామా : 'మన' పేరయ్యకాస్త్రీయెవరండీ? మావైపు బంధువుల్లోగాని, మీవైపు వాళ్ళల్లోగాని పెరుగలవాళ్ళ వయారే!

పరం : అబ్బబ్బ! సీతో అంతా తంటాగా నేవుంది. నేనుచెప్పేది పెళ్ళిళ్ళపేరయ్యకాస్త్రీ సంగతి.

కామా : ఓహో! ఆయనా! ఏమైనాడు? పాపం అసలే పెద్దదనం, కులాసాయనా?

పరం : అబ్బబ్బ! సాంతం వినిపించుకోవేం! ఆయనకేం! పేరుకు పెద్దదనం అన్నమాటేగాని పిడుగులాగా వున్నాడు.

కామా : మరి ఆ కాగితాలకు, పేరయ్యకాస్త్రీకి గల సంబంధమేమిటండీ?

పరం : విషయమే చెప్పబోతున్నా. ఈ ఉత్తరం ఆయన వ్రాసిందే!

కామా : మీ చేతులోవున్న కాగితాల బొత్తి వుత్తరమన్నమాట. బాగానే వుంది.

కువ్వారి సి. కృష్ణకువ్వారి

ఆ...ఆయన ఏమని వ్రాశాడు? అమ్మాయి కేమన్నా సంబంధంగాని వ్రాశాడా?

పరం : [భార్యచాలులు వినిపించుకోకుండా] సంబంధమంటే సంబంధమా! ఎంత గొప్ప సంబంధం! ఈ పదివేళలనిండా ఆ పెళ్ళిచారి ఘనలే!

కామా : అబ్బా! అంతగొప్ప సంబంధమా! అమ్మాయి పుట్టినప్పుడే అనుకున్నా; అనూరాధ సత్కృత పుట్టింది అదృష్టవంతురాలా కుందని.

పరం : ఆ.....సీ దొక గొడవ. నేను చెప్పేది అమ్మాయి పెళ్ళి సంబంధం గురించి కాదు. అబ్బాయి కొక సంబంధం చెబవాడలో వుందని పేరయ్యకాస్త్రీగారు వ్రాశారు. ఎంత గొప్ప సంబంధం, ఎంత దర్దా! ఎంత హోదా! ఈ సంబంధం గురించే మన అబ్బాయి అదృష్టాన్ని నోటితో పొగడగలమా!

కామా : ఏదీనీనట్లే వుంది మీరుచెప్పేది. ఆడపిల్ల పెళ్ళికన్నా మగపిల్లాడి పెళ్ళికి తొందరగా వుండన్న మాట మీకు.

పరం : తొందరా! తొందరా! ఇంకొరండేళ్ళు పోతే వరకట్న నిషేధమే వస్తుందని పెద్దలంతా అంటున్నారు. వచ్చినంత వరకే దక్కించుకోవాలి. అసలు సంగతేమిటంటే ఈ కట్నం డబ్బు చేతికొస్తేగాని మన తక్కిన కార్యక్రమాలు నిర్విఘ్నంగా సాగవు. ధన మూలమిదం జగత్ ఆన్న సామెత నీకు తెలుసుగా! చేతిలో తెల్లముంటేగాని మన ఆటలు సాగవు.

కామా : సరే గాని! సంబంధం సంగతి సరిగా చెప్పండి. [అంటూ అక్కడే కొండ చరికిల పడుంది]

పరం : అయ్యో య్యో! నువ్విట్లా కూర్చుంటే వంట పాడైపోదూ! తర్వాత నన్ను తిట్టుకుంటావు. పాపం! తొందరగా వెళ్ళు.

కామా : ఘరవాలేదు లెద్దురూ! సీత వంటపని చూస్తున్నది లెండి!

పరం : అమ్మయ్య. ఇప్పుటికి గుక్క తిప్పకోనిచ్చావు. కొంచెం మంచినీళ్ళు త్రాగనీ చెప్తా! [హా పరికి చూస్తూ] అమ్మాయి! కొంచెం మంచి నీళ్ళు తీసుకురామ్మా!

సీత : [లోపల్నుంచి] తేలున్నా
వాన్నా!

కామ : ఏమండీ! చాళ్ళది తెలుకాడ
అన్నాన కదూ! ఇంతకీ కట్టుమెలీస్తా
నున్నారో! అసలు మనకు తగ్గ ఛాయా
చాళ్ళేనా!

పరం : అబ్బో! చాళ్ళముందు మనమే
పాటికి కట్టుం పది వేలిస్తామని చాళ్ళే
అన్నారట. ఆ పిల్లతండ్రి పేరయ్య
కాస్త్రీతో అన్నాడట 'బావగారిని' ■
అబ్బాయిని ఒక సారి రమ్యనంది. పిల్లని
చూడటమే గాక అన్ని విషయాలు చూటా
డు తోవచ్చు' అని. అందుకు
మన పేరయ్య కాస్త్రీగారు అన్నారట
'అత్తే ఎందుకండీ! అబ్బాయి చాలబుద్ధి
మంతుడు. తండ్రిమాట జవచాడు. ఇక
తిక్కిన విషయాలంటారా, మనం ఒక నిర్ణ
యానికివస్తే ఆయనే వచ్చి లగ్గాలు పెట్టి
స్తాడు.' అని.

సీత : [గ్రాసుతో ప్రవేశించి] ఇవిగో
వాన్నా మంచినీళ్ళు,

[పరంధామయ్యగారు గ్రాసందుకొని, ఒక
గుక్కెడు నీళ్ళుత్రాగి, గ్రాసు క్రిందపెడ
తారు. సీత వెళ్ళి చాపమీద కూర్చుం
టుంది.]

కామ : అబ్బో! పదివేల రూపాయల
కట్టుమే!

పరం : ఆ.....మరేమనుకుంటున్నావు.
మనఅబ్బాయి అద్భుతమంతుడని నేను
చెప్పటంలేదూ! ఎమ్మ. ఎ. చదువుతున్న
పిల్లాడాయె, అందులో కాకిలా చదువంటే
ఎంతగొప్ప! అయినా వాడిచదువుముందు
పదివేల కట్టుం ఏమంతగొప్ప? కనీసం
పన్నెండువేలన్నాయిచ్చే ఏర్పాటుచెయ్య
నిమ పేరయ్యగారికి వ్రాయాలి.

కామ : మీ కట్టుంసంగతి ఎట్లాఅన్నా
వుంచండి. అత్తగారి లాంఛనాలుమాత్రం
ఏ లోపం లేకుండా జరిపించాలని
వ్రాయండి. ఆసలే పెద్దపిల్లాడిపెళ్ళి.

పరం :

సీత : అమ్మా! అన్నయ్య పెళ్ళికి నాకు
మాత్రం ఆడపిడ్డ లాంఛనాలు ఇవ్వక్క
లేదూ?

కామ : అవునండోయ్! వున్నది
ఒక్కగానొక్కపిల్ల. దానికిమాత్రం ముద్దా
ముచ్చట జరగొద్దూ! దానికి మాటపడ
చోర్లన్నా తప్పకుండా ఇవ్వాలని గట్టిగా
వ్రాయండి.

పరం : ఆ...ఇంకా...

కామ : అంతగొప్పవాళ్ళు వియ్యంకుడికి
కట్టుబట్టలన్నా పెట్టరుటండీ! అడగటం
చేసికీ?

పరం : పట్టుబట్టలకాదు. నేతబట్టలు
పెట్టినా సంకోషించొచ్చు.

రామం : [వాస్తున్నవాడలా ఆపి] సరి
సరి! ఇంట్లో అందరికన్నీర్కాల లాంఛ
నాలు. మరి నేనేనా మిగిలించి.

కామ : అవునండోయ్! పెళ్ళిమామరి
మరిదికి కొంచెం ఖరీదయిన బట్టలన్నా పెట్టక
పోతే అసలు మనం తీసుకోనేవద్దు.
అవునుగాని అబ్బాయికి అయిక పాస్తుమీద
మోటారుపైకిలో, రేడియో నో అడిగించా
లండోయ్. మనవాడసలే చేతెద్దయ్య. అడ
గరా అంటే పరాయివాళ్ళ దగ్గర వేధించి
తీసికోవటం చేసకంటాడు. మీరే వాడిని
కోప్పడి వప్పించాలి.

పరం : ఏడిసంగతికేం లే! మింగమెతుకు
లేకపోయినా మిసాలకు సంపెంగమూ నె
అంటారు ఈ కాలంవాళ్ళు. పిళ్ళనీ, పిళ్ళ
అదర్పాలను చూస్తుంటేనే వాకు వళ్ళు
మంట. వాడి బదులు నేనన్నా పట్టుబడ
తాతే! వదిలిపెడతానా?

కామ : ఇంతకీ పెళ్ళిమామరికి తోబుట్టువు
తెంతమందో?

పరం : అత్తే! పెళ్ళిమామరికి వెనకా
ముందూ ఎవ్వరూ లేరనేగా బాగామాసి
ఈ సంబంధం వ్రాశారు పేరయ్యకాస్త్రీ
గారు. కాబోయే వియ్యంకుడికి రెండు మిల్లు
లన్నయ్యట. మూడు మేడలకూడా వున్న
య్యట. అయిన తదనంతరం ఈ ఆస్తికి వార
మడు మనవాడే అవుతాడు.

కామ : అయ్యో రామ! వాళ్ళ పిల్లకు
ఆస్తి వ్రాస్తారుగాని మన పిల్లాడి కందుకీస్తా
రండీ. కూతురు మంచిదొతుందిగాని అల్లుడు
మంచివాడొతాడా?

పరం : అదంతా నేనాలోచించే
చెప్తున్నారేవే! పేరుకు ఆస్తి అమ్మాయి
పేరవున్నా సర్వహక్కులు మన అబ్బాయి
సంపాదించుకోవచ్చు తెలివి లేటలవల్ల.

కామ : మరి పిల్ల బాగుంటుందో లేదో?

పరం : ఆ...పిల్ల సంగతి కేంలే! ఈ
కాలంవాళ్ళు నల్లగా వున్నా ఫేవల్లుచేసి
అందంగానే తయారవగలరు. అయినా!
అన్నీ కుదిరితే పిల్ల బాగుండకపోయినంత
మాత్రాన వదులుకుంటామా, ఏమిటి?

కామ : అంతే రెండి! అంతా బాగానే
వుందికాని...ఒక్కటే సందేహంగా
వుందండీ!

పరం : ఏమిటి?

కామ : పదిగన ఆడపిల్ల పెళ్ళి చెయ్య
కుండా, అబ్బాయి పెళ్ళికేం తొందరొచ్చిం
దని నలుగురూ నన్ను దుయ్యబట్టరుటండీ!

పరం : ఆ...ఏడికారు లేదూ! వాళ్ళతో
మనకేం లెక్క! నోట్లో నాలుక వున్నంత
కాలం ఎవ్వరూ మన నేమి

అనలేరు. అయినా మనమేం
చేస్తాం! ఎక్కడికెళ్ళినా పెగవలు కేల
మీద కూర్చుంటారాయ్. ఈ ఆడపిల్లలో
వచ్చిన చిక్కయిది.

[సీత ముఖం ముడుచుకుంటుంది.]

కామ : [సీత తల నిమరుతూ] చాలెం
డి! మీరు మరిను. ఒక్కగా నొక్క ఆడ
పిల్ల.

పరం : అయినా ఎందుకూ! అబ్బాయి
పెళ్ళయిన ఆరునెలల్లో అమ్మాయికి పెళ్ళి
చెయ్యకపోతే నేను పరంధామయ్యనేకాదు.
ఇప్పుడు నన్ను దుయ్యబట్టిన వాళ్ళంతా
అప్పుడు 'ఓహోహో! పరంధామయ్యగారు!
ఎంత సమర్థులండీ! అని పొగడతూ!

రామం : అమ్మా! మనంకూడా అక్క
య్యపెళ్ళి అన్నయ్యకు వాళ్ళు చేసినంత
ఘనంగా చేద్దామే.

పరం : ఏడిసేవులే! పెగవా! పిల్ల
కొంచెం, కూత ఘనమూ ను, డబ్బు నీళ్ళ
లాగా వాడలానికి బావిలో దొరకటం లేదు.

రామం : (చిన్నబుచ్చుకుని) మరివదివా
వాళ్ళు బావిలోనుంచి రెన్నన్నారా డబ్బు.

పరం : వాళ్ళ కేం రా! వదిల తాత,
తండ్రి లక్షలకు లక్షలు కుప్పలుగా పడేశారు
మనకక్కడిదీ?

కామ : పోనిసురూ! చిన్న సన్యాసి!
అక్కయ్యపెళ్ళి హుషారుగా చేస్తే చూడా
మని వుత్సాహంగా అన్నాడుగాని వాడికేం
తెలుసు? అయినా అబ్బాయిపెళ్ళికి నాలు
గైదు వేలన్నా మనకు ఖర్చుకావండీ?

పరం : చాలావ్రే! అయిదువేలేనా!
ఇంకా నయం పదివేలసలేదు. ఏమైనా సరే
రెండువేలల్లో అయిందనిపించాలి.

కామ : అదేమిటండీ! మరి అసా
ధ్యంగా మాట్లాడుతారు. అంతకట్టుం వాళ్ళి
స్తుంటే మనం పెళ్ళిమామరికి సొమ్ముగా
అయిదారు వందలన్నా పెట్టదుటండీ!
ఇంకో అయిదువందల రూపాయల్లో చీరలు
పెట్టాలి. గృహప్రవేశం, బంధువులకు,
ఇంకా పెళ్ళిఖర్చులు ఏటికే కావాలి పది
హేను వందలు. ఇంకా మనకు గుడ్డలు అతి
కావాలా!

పరం : చాలా పెద్దదీస్తే తయారచేశాతే!
నీ లెక్క ప్రకారం ఒక్క అబ్బాయి

RATNAM'S 'N' OIL

నేవించిన పూర్తి సంకోష సౌఖ్యము
లనుభవించగలరు. 1 సీసా రూ. 11-4-0.

ఎడ్యూస్యతో జాబు వ్రాయండి.

డాక్టర్. రత్నం నన్న.

మలకపేట బిలింగ్స్, హైదరాబాదు - 3

తా నొ క టి త లి న్నే..

పెళ్ళికే మూడు వేల ఖర్చు లేకుండా ఉండదు. అఖియాల నేను చెప్పాను. పెళ్ళిమాటకు గొప్పవాళ్ళు కాబట్టి వాళ్ళు నగలు బాగా చేయించే వుంటారు. కనుక మనం ఒక మూడొందల డబ్బు రూపంలో యిచ్చే

తరచుగా మూత్రం వెలువడుచున్నదా?

చక్కెరతోగాని లేక చక్కెర లేకుండాగాని తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన చిహ్నము. శరీరాన్ని గుర్తించే యావత్తుగానూ యీ వ్యాధి తనబంధంలో చిక్కిన వారిని అరోజుకొకటి మృత్యువుకు అనన్యుని చేయును. ప్రదముదకలో శారీరక మానశిక క్రమంకు యిచ్చగించకుండుట, నడుములో నొప్పి, చూపు మాంద్యము, తొడల్లో తిమ్మరి, నరములంపినంతతో యీ వ్యాధి పొడచూపును. ప్రైంక్షణములతో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించుకొన్నచో, అధికదాహం, అకలి, గొంతు, నోరు యెండుట, దురదలు, కాళ్ళలో పగుళ్ళు తూకంతగ్గడం, శరీరమంతా పోట్లు, కీళ్ళ నొప్పులు, కంటిపొరలు, క్షయ, గడ్డలు, రాచ వుండు, యిట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు యన్నో సంభవించవచ్చును.

"వీన్ వారమ్" మాత్రం వాడి, అనేక వేల మంది తమబాధల నుండి వివరణపొంది మృత్యు కరాళమునుండి రక్షింపబడిరి, "వీన్ వారమ్" కొద్ది నష్టమేమీద, ప్రాచీన యూనానియన్ వైద్య విధానప్రకారం అమూల్య ఓషధుల, కాకవదారముల, ప్యానాథిక జైరముల సారముతో తయారైనవి. మూత్రములో వందదార, వలమారు మూత్రవిసర్జనచేయు అవసరము, 2 లేక 3 రోజులలోనే మీకు బాలాబాగము నయమగును. కొద్ది రోజులలోనే మీకు సగానికిపైగా నష్టత చేకూరినట్లనివిందును. "వీన్ వారమ్" కొద్ది వ్యయముతో, సుఖముగా, తేలికగా నేవించవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేకవధ్యము లేదు. నిరాహారముతో నుండే అవసరంలేదు. రోగులు వృద్ధికరమైన ఆహారము తినేందుకై రోగులు యిదివరకటికంటే యెక్కువరకాల ఆహారవధారములు తీసికొనవచ్చును. వివరములు గల ఇంగ్లీషు కరపత్రములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపబడును. ధర: 50 మాత్రం నీసాడు. 6-75 ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము.

ల లింకు న్నలము:

Venus Research Laboratory (A. P. W.)
P. O. Box No. 587, Calcutta.

దాం. ఇంకో మూడొందలకు తగ్గుగా రెండు పట్టుచీరలు, రెండు మామూలు జరిచీరలు పెట్టేసిరి. ఇంకో 15 వందలలో తక్కిన ఖర్చులు సరిపెచ్చుచారు.

కామ: ఏం మాటలు చెప్తారండీ! అంత గొప్పవాళ్ళు పెళ్ళికొడుకు తల్లి మొదల పచ్చగా అన్నా కనిపించకపోతే నవ్వటంబండీ! నాలుగేళ్ళయింది అబ్బాయి చదువుకోసం నా గొలుసుకుడుకు పెట్టారు. ఇప్పుడు అసలుకువడ్డి రెట్టించే మాడ్చుంది. ఏమైనాసరే! ముందు దాన్ని విడిపించుకోవాలి. అయినా ఇటువంటివృత్తి పిలుకాకపోతే ఇక జ్యూలూ మనం విడిపించగలమా? ఒక వంద రూపాయల్లో అమ్మాయికి ఒంటిపేట గొలుసన్నా చేయించాలండీ! లేకపోతే దానిమొదల మరీ అనవ్యంగా వుంటుంది.

పరం: [కోపంగా చూస్తూ] ఇంకేం! అమ్మాయికి, నీకు చీరలు లేవు. నాకు పంచెలు కొనాలి. రామానికి చొక్కాలు, లాగులు కుట్టించాలి. పెద్దవాడు పెళ్ళికొడుకు కాబట్టి మాటలు కుట్టించాలి. గుడ్డలకే కావాలేవుండే ఒక రెండుపేలు.

కామ: [కోపంగా] అవునండీ! ఉట్టెప్పుడు ఎట్లాగో ఈ చింకిపేలికలు, ఈ జరిద్రపు ముఖాలు తప్పనే తప్పవు. ఇహ పెళ్ళిళ్ళన్నా కొంచెం మంచివి కొనరన్నమాట. అయినా నాదేముంది, అంతా మీ ఇష్టం. మీ ఇష్టమొచ్చినట్లు చేసుకోండి! [లేచి పోవోతుంది.]

పరం: [కొంచెం తగ్గి ముఖంలో నవ్వు తేముకుని] అదికాదే! నామాట సాంకించు. మీకు కావలసినవన్నీ కొనుక్కోండి. అసలు ఖర్చునిగరించి వూరికినే చెప్తున్నా! ఇంకా ఏమిటి?

కామ: [మాడ్చుంటూ] ఇంతవరకు చాలు.

పరం: సరే! ఇప్పటికే మన లెక్కల ప్రకారం అబ్బాయి పెళ్ళికి దగ్గర దగ్గర అయిదుపేలు ఖర్చు లేల్తోంది.

కామ: మరి అమ్మాయి పెళ్ళి...

పరం: అదే నేనూ చెప్పబోతున్నా! అమ్మాయి పెళ్ళికి కట్టుంగా రెండుపేలు, పైపేళ్ళి ఖర్చుగా ఒక వెయ్యి రూపాయల్లో తేలిగా జరిపిద్దాం! ఇంకా మిగిలిన డబ్బు బాకీలకు సర్దారి కొంతవరకన్నా!

[బయటనుండి "పరంధామయ్య గారు, పరంధామయ్య గారు" అనే పిలుపులు వినిపిస్తాయి.]

పరం: మబ్బయ్య గొంతులాగా వుంటే!

ఒరేయి రామం నవ్వెళ్ళి నేను వూరికి వెళ్ళి వని చెప్పా.

(రామం నిక్కమిస్తాడు).

కామ: ఇప్పుడుకూడా భయపడవలసిన ఖర్చుంపట్టించండి! మీరేవెళ్ళి అబ్బాయి పెళ్ళిదాకా ఆగమని, అప్పుడే సాంకింపిస్తామని భరణాగా చెప్పక?

పరం: సరేలే! ఈ మిగిలేదాంతో ఎప్పుడు పూని తీర్చగలము. కట్టుంలో మీగిలే దిచిన్నచిన్న అప్పులు సర్దటానికే సరిపోతుంది. ఇక పెదవెక్కడ తీర్చగలము? ఈ మబ్బయ్య తనిచ్చిన నాలుగుపేలకోసం నన్ను నీన్న నడి బజార్లో నిలేసే పెద్దగా అరిచాడు. ఇవాళ మళ్ళీ ఇక్కడ సిద్ధమయినాడు.

కామ: సరేగాని, అదీ ఇది చెప్తున్నాడు గాని మన పాలంసంగతి ఎల్లరేం. నేడో రోజో ఆమెవుకాకు ఆరెండేకరాలుకూడా నుట "కొయిస్సాహ" చేస్తాడు. సరిపోతుంది.

పరం: పోనిద్దా! నిండా మునిగిన వాడికి చరేమిటి?

కామ: అట్లా అని బంగారం లాంటి పాలం చేతేటూ పోగొట్టుకుంటారన్నమాట. అందుకే పన్నెండుపేలన్నా వాళ్ళి అడగండి.

[రామం ఛేలిలో పెరిగ్రాంతో ప్రవేశిస్తాడు.]

పరం: ఎవరా ఆవచ్చింది! మబ్బయ్యేనా?

రామం: కాదునాన్నా! పెరిగ్రాం వచ్చింది.

పరం: [పెరిగ్రాం చింపి చదువుతూ వుంటాడు.]

నారనింహ లేహ్యము

బంగారుతో చేసినది. మేహము, నికొక, నివృత్తువగ్గర హరించి. బలము రక్తవృద్ధికల్గించును. 20 రు. ధర్మ. 3-4-0. ప్రోప్రేషన్. 1-1-0.

సి. వి. వి. అండ్ కంపెనీ, (అయిర్వేద నమాజం పెరిదేవి (పోస్టు) - నెల్లూరుజిల్లా.

బిల్లి

సాటిదం
1920

మేహవాడ, బర్మీ, సుఖ
పూర్ణులకు గూరంటచికిత్స
కృత్రిమసహజము

రెడ్డి

గోపాలపురం

చిరుగదానరి 2 లు
(మీద) తిలకు (అంబు)

పరం: బెరిగ్రాని [వదిలి ఒక్కసారిగా కుర్చీలో చరికిలపడి] ఆరి నిర్భాగ్యుడా!
కామ: ఎక్కడనుండి వచ్చిందండీ! ఏమయిందండీ?

పరం:

కామ: మాట్లాడలేదుండీ! అంతా కులాసాయేనా!

పరం: [తెప్పరిల్లి] ఆ మనబంధువులకు వచ్చేసినా కాక ఏం జోకాలేదని నేను గాల్గంటి ఇవ్వగలనులే! మహా పరహితాభిలాషిని బయ్యలేరావు, ఒక చెంప కొంపలు మునుగుతుంటే!

కామ: ఇప్పుడేం కొంప మునిగిందండీ! అదేగా నేనూ అడుగుతున్నా దీను!

పరం: ఇంకొక కొంప మునిగితే మన మైండుకు బాధ పడతాం? మన కొంపే మునిగింది!

కామ: ఇంకకే అదక్కడినుం జొచ్చిందండీ!

పరం: ఇంకా ఎక్కడినుంచి! నీ ముత్రక్రూడి దగరనుంచే.

కామ: ఏమని వ్రాశాడు? కులాసాయేనా?

పరం: అహ! కులాసాయే! వాడికేం వాణేనకుడుం లాగా వున్నాడు. ఒంటిగా రావటానికి సిగ్గేసి జంటగా వస్తున్నాడు.

సీత, రామం: [ఆశ్చర్యంగా] ఆ...

కామ: ఏమిటండీ! మామూలులేం అర్థం కావటం లేదు.

పరం: [కుర్చీలోనుండిలేచి కామాక్షమ్మ కంక కుర్చీని చూస్తూ] నీ కెల్లా అర్థమవుతుందీ! నీ ముత్రక్రూడి ఘనకార్యం చెపుతావని సంతోషించు. వాడి కౌసల్యాయితే ఒక పేదవాన్ని రిజిస్టర్ కూరకే చెనుకున్నాడుట. రాణిసహితంగా శివు దిగబోతున్నాడుట. నునం స్వాగతమివ్వాలట.

కామ: ఆ! ఎంతవని చేశాడు!!

[రామం, సీత తెల్లబోయి ఒకరిముఖాలు ఒకరు చూసుకుంటారు.]

పరం: [కుర్చీ కుర్చీలో కూర్చుని తల మీద చేతులు పెట్టుకుని] అంతా కర్మ! కుక్కని పింహాసన మెక్కిద్దామని ప్రయత్నిస్తే మాత్రం ఏమాత్రంండీ! నా ఆకలిన్నీ వమ్ముచేశాడు. అపామ్యుడు ఇంకేం! అధోరీందండీ. పాతకొంప, చింకపేరీలు, మనమూ, మామూలే!

కామ: ఆ...బాగానేవుంది. ఏంచేస్తారేకండీ! కంటయింది. [అంటూ దిగులుగా లోపలి కళ్ళిపోతుంది. రామం, సీత ఆమె కనుసరిస్తారు. పరం ధామయ్యగా ను నెమ్మదిగా కుర్చీలోనుంచి లేచి విచారంగా దిక్కులు చూస్తుండగా తెరపడుతుంది.]★

గర్వంతో ఉబ్బినా పరవాలేదు

— ఆయన దుస్తులు పిగిలిపోవు!

'సాన్ఫోరైజ్డ్' ('Sanforized') లేబిలుగల దుస్తులు దరిస్తే దబ్బు పొదుపు చేసుకోవడమే కాకుండా హాయి మరియు సౌగంధ్య కూడ ఉండవచ్చును. 'సాన్ఫోరైజ్డ్' (లేబిలు మార్కుగల దుస్తులు దొంగట్లుగా ఎన్నటికీ క్రంగవు.

లేబిలుమీద 'SANFORIZED'

REGD TD MK

ఈ గుర్తు ఉన్నదా అని గమనించండి

అలాచేస్తే మీ దుస్తులు చాలసట్లుగా ఎన్నటికీ క్రంగవు!

రిజిస్టర్ చేయబడిన 'సాన్ఫోరైజ్డ్' ('Sanforized') (లేబిలు మార్కుగల అదికొట్లైన క్లబ్బులు, పీజీడి అండ్ కంపెనీ ఇన్ కార్పొరేషన్ (నరిమికమైన వాడ్యకట్టు, ఎస్. ఎ. జో సంస్థాపికము) వారిచే ప్రచురించబడినది. ఈ కంపెనీయొక్క కచ్చితమైన ప్రమాణములకు తగినట్లు క్రంగకుండా ఉండే ఇల్లంమీదనే 'సాన్ఫోరైజ్డ్' (లేబిలు మార్కు చేయబడిన అంగీకారము యిస్తాము.

వివరములకు: 'సాన్ఫోరైజ్డ్' వర్క్స్, 915, మెరిస్ రైవ్, బోస్టన్ 2.

క్రమచిహ్నార్థ

**అదృశ్యత తప్పింప వలెనని నుండి !
అనలేనునుండింటే—**

అయిదాటు నెలల క్రితం... ఒక ఆదివారం వాడు... ఉదయం నుండి ఆశీర్వాదంగా వాన పడుతుంది. ఎండ ఎంత తీవ్రంగా ఉన్నా గోధున రేకుండా బయటికి పోగలను కాని వాన ఏమాత్రం ఉన్నా అడుగు బయట పెట్టటానికి— గోధునన్నా పరే - భయమా, అసహ్యమా. అదేమిటో అలా అలవాటు యింది చిన్నప్పటినుంచీ.

ఆనాటి పేదరు సంపుటి... సంచిత దగ్గర మొదలు పెట్టి సంపాదకుని పేరుదాకా కనీసం రెండుసార్లుగా చదివాను. ఇల్లంతా నాలుసార్లు వెలికాను. చదివని పుస్తకాలేమీనా దొరుకుతాయేమోనని. నా పిచ్చిగాని నేను కొనబడి యింట్లో కొత్త పుస్తకాలేమీ ఉంటాయో! క్రిమి ఇంట్లో ఏదోపనిచేసుకుంటున్నది! పదిసార్లు పిలవగా తచ్చి పది కుతాలు నిర్భాసి - మొక్కులజేదో తీర్పు కున్నట్లుగా— పోతూ పోతూ ఓ సలహా ప్రసాదించి పోయింది !

“అంత తొనకపోతే ఏదన్నా వ్రాసుకోరాదూ?”

చదువుకునే రోజుల్లో నాలుగయిదు కథలు వ్రాశాను... ఎటుకున్నా వాళ్ళు మునుముని చీవాట్లు పెట్టారు. ఎలాగని వాళ్ళు ఉత్తరాలు వ్రాశారు. ఎంత త్వరలో మానుకుంటే ఆంధ్రదేశానికి అంత మంచిది !

కాని నా క్రిమికి మాత్రం వామిద అభిమానం, గౌరవం! నేను చాలా బాగా వ్రాస్తాను అంటుంది... అది ఆమె దృఢ విశ్వాసం. ఆ ఆదివారం కూర్చుని రెండు కథలు వ్రాశాను. చిలుకపప్పు నిల్కచీర ఒకటి; సన్నజాజుల నెక్లెస్ మరొకటి. మొదటి కథలో క్రిమికి బలహీనతను చిత్రించాను; చీరకుకావాల్సిన డబ్బుందిచేతిలో. తనకు కావాల్సిన చిలుకపప్పురంగు ఉంది సాపులో. కాని ఆ చీర చీక క్యాబిటీ. అయినా ఆ రంగుమీదగల వాంఛకు దాను రాలే ఆ ధరతక్కువచీక కొంటానికి సంసిద్ధురాలైంది... కాని అంతమందిలో ఆ

చీర కొనే ధైర్యంలేదు; ఇవంటేని గులాబి రంగు చీర కొనుక్కొన్నాను.

రెండవ కథలో సన్నజాజుల నెక్లెస్ ఎందుకని చెయించుకోలేకపోయిందో వర్ణించాను. జీవితంలో ఏదయినా విలువయిన తప్పు ఏర్పరచుకోవటానికి ఒకే ఒక్కసారి అవకాశం వస్తుంది. ఆ అవకాశాన్ని సద్వినియోగంచేసుకున్నారా చేసుకున్నట్లు, తేదా వారికి తిరిగి అలాంటి అవకాశం యిక ఆ జీవితంలో లభించదు. క్రిమికి అలాంటి అవకాశాన్ని దుర్వినియోగమే చేసుకున్నది. సన్నజాజుల నెక్లెస్ క్రిమికి అందని అందం.. పెట్టకోవాలనే కోరిక తీరని కోరిక !

కొండముడి హనుమంతరావు

ఒకటి ఏక్కి, రెండవది డైరీకి పంపించాను. నెల తిరిగేసరికి ఆచ్చయి కూర్చున్నాయి.

ఇక మానుకోండి, క్రిమికి సాధించు మొదలు.

సాధించుట అసీసునించి ఇంటికివచ్చాను. క్రిమికి పందిరిమీద ముసుగు పెట్టకుని పడుకుని ఉంది. హాడిలిపోయాను. జ్వరం వచ్చిందేమో. నెల లాఖరు చేతిలో డబ్బుకూడా లేదు మందిప్పించటానికి. అది గాక నిన్నటికి మూడు రోజులనుండి స్వహస్తం! ఈ రోజే స్నానంచేసి ఇంట్లోకి వచ్చింది. ఈ నెలకి బాధ గడిచిపోయింది. గదా అని సంతోషిస్తుంటే, ఇప్పుడిదిమిటికి ముసుగు తొలగించి చెయివట్టుకున్నాను. చల్లగానే ఉంది. జ్వరమేమీలేదు. మరి కారణం? నా మొదటకు అందింది కాదు.

ఒక అరగంట ప్రతిమిలాదాను. క్రిమికి విషయం కథలోకి ఎక్కించినందుకు చీర సవయా అలక! సరే క్రిమికి విధించిన శిక్ష అనుభవించకపోవటం ఎందుకని చిన్నోకే స్నానంచేసి కంటు కుప్పకమించాను. నిప్పు రాజేసి వియ్యం కడగబోతున్నాను.

అంతలోకి క్రిమికి అమాంతంగా నా చేతి

లోంచి వియ్యం గిన్నె లాక్కుంది. క్రిమికి మృదయం నవనీలం నుండి! ఇట్టే కరిగి పోతుంది.

— తర్వాత ఒకవారం రోజుల కనుకుంటాను రాత్రిపూట అన్నది.

“క్రిక్రి తెలివిగలవాడులాగా ఉంది”

“అది నీ ఉద్దేశమా?”

“నల్లులిళ్ళు, అగ్గిపుల్ల, కుక్కనీల కవిత కవర్లం కొదవి ఎంత ధైర్యంగా చెప్పాడో చూశారా?”

రెండుమూడు నెలలక్రితం ‘ఏదయినా చదువుకోటానికి పుస్తకం యాయండి’ అని అడిగితే ద్రావరుమీద ఉన్న ‘మహా ప్రసాసం’ యిచ్చాను. కొన్నిమందులు కొందరికి చాలా ఆలస్యంగా పని చేస్తాయి. అది శరీరతత్వాన్ని పట్టి ఉంటుంది. మహా ప్రసాసం మూడు నెలలకి క్రిమికిమీద తన ప్రభావాన్ని చూపించింది కాబోలు?”

“మొదలుపెట్టిన కథ మానేశారే?”

క్రిమికి అనేది వాకరం కాలేదు; ఆ రెండు కథలవల్ల క్రిమికి అంతగా బాధపడిందని నేనాతిర్వాత ఏమీరాయలేదు.

“నేనేం మొదలుపెట్టాను”

“అదేనండి. క్రిమికి స్లిప్టర్స్ అని ఏదో మొదలుపెడిరగా?”

అప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది. క్రిమికి స్లిప్టర్స్ అని మొదలుపెట్టానుగాని పూర్తిగా వ్రాయలేదు. మళ్ళీ ఏంరిటుకు బాటు వస్తుందో అని, బాధపెట్టటం ఎందుకులే అని. పాపం! క్రిమికి రోజూ ఎదురు చూస్తున్నది కాబోలు పూర్తిచేస్తానని.

నేను ‘స్లిప్టర్స్’ కథ కవర్ల మనే పూర్తి చేయలేదని ఆమె ఉద్దేశం. అందుకే క్రిక్రి ఉపద్రావం!

“మరి ఆనాడలా నన్నేదో పెద్దగా అభిమానించినట్లు అడిగావ్! అన్నాను.

క్రిమికి చెక్కిళ్ళు కందినయ్యే... బుంక మూరి పెట్టింది. కొసంతవచ్చింది... ఇంట్లోకి విసదినా పోయింది.

అందుకే మొదలు అన్నాను... అదృశ్యత తప్పింప వలెనని నుండి! ఇట్టే కొసం వస్తుంది!

మరి కొంప తీర్చాలిగా! కాగితం, కలం తీసుకున్నాను.

* * *

కరువులో అధికమానం అన్నట్లుగా శ్రీమతి చెల్లెలు వివాహం నెలకొనడం వచ్చింది. వందరూపాయలు ముప్పింగీ కొనబడింది. తప్పేదేమిటి! ఎవడికాళ్ళో పట్టుకుని వచ్చే నెలకొనడంలో తీరుస్తానని చెప్పి అప్పుతెచ్చాను.

తనకు కొనబడిన వీరలూ, అపి కొనుక్కున్న తర్వాత స్త్రీపుర్ణ కొనబడినది - పెళ్ళికి కొత్తది లేకపోతే పుట్టింటివారు నవ్వుతాంట! పల్లెటూరు పెళ్ళికిపోతూ కొత్త పెండుకు, ఆ వాడొచ్చేడిలో పోతయ్య... పెళ్ళికిపోయినప్పుడు కొనుక్కుండువుగానిలే పోతిది వాడుకొ-అన్నాను. వింటేగా.

కొత్త స్త్రీపుర్ణ కొన్నది. ముఖమల్లో స్త్రీపుర్ణ-రంగు కాయనలుపు: శ్రీమతి వాడేది అనే! తనమాట వింటారని నమ్మకమున్న చాళ్ళందరికీ చెప్తుంటుంది-అనే వాడెండి అని-రెడియోనిలన ప్రకటనలాగా.

రైలుస్టేషనులో దిగాము. మా అత్తవారు స్టేషనుదగ్గరకు బండి పంపినారనుకున్నాము. పెళ్ళివాడొచ్చేడిలో తీరింది కాదుకాబోలు- బండిలేదు, కనీసం మనిషి కూడా లేదు. బాడు గరువచ్చే బండ్లుండవు. పల్లెటూరుకదా మరి! ఇంటికిపోయి మనిషి నెవరినయినా పంపినాము అని స్టేషనుమాదర్ని బ్రతిమలాడి చెప్పే స్టేషనులో పెట్టించాము.

మావాళ్ళయిల్లు నాలుగు ఫర్లాండులుంటుంది. నడుద్దాం అని బయల్దేరాం. ఒక ఫర్లాండు నడిచాం. అక్కడిదాకా కంకర రోడ్డు; బాగా నేడంది. తర్వాత మట్టి రోడ్డు. అంతకుక్రితంగోజు వానకురిసిందేమో రోడ్డు తడితడిగా ఉంది. నా చెప్పలు అంతగా మట్టికి అంటుకొని కారణం నాకు నడక సాగుతూ నేడన్నది. కాని శ్రీమతి బాధ చూస్తే నాకు నవ్వువచ్చింది.

అనకూడదు కాని యీ చదువుకున్న ఆడవాళ్ళున్నారా చూడారూ, పిల్లల్ని కంటారుగాని వాళ్ళిని పెంచటంమాట అలాఉంచి కనీసం చంకలోనుండి జారిపోకుండా ఎత్తుకోవటమయినా చేతకాదు; ఎంత చదువుకున్నా ఆడంబరం పోదు.

గొప్పకోసం జాబ్బెట్ చీకెకట్టుకుంది. ఒక పక్కన పదుట జారిపోతున్నది. చంకలోని పిల్లవాడు జాబ్బెట్ చీకెదవటంవల మరీ జారి పోతున్నాడు. పదుటనూ, పిల్లవాణ్ణి జారి పోకుండా సర్దుకోలేక నానాఅవస్తూ పడుతున్నది. పెగా కొత్త స్త్రీపుర్ణ. నేల తడిగా ఉందని చెప్పానుగదా... స్త్రీపుర్ణ నేల కంటుకుపోతున్నాయి. వేసిన అడుగు తీయటానికి అయిదునిమిషాలు పట్టున్నది.

కళ్ళలో నీళ్ళు గిరగిరా తిరుగుతున్నాయి.

“కొంచెం వీడ్చి తీసుకుందురా! చుట్ట చంకలో నిలవటంలేదు చెప్పక.”

పనివాడు జారిపోవటం తాడి తప్పట! తన చేతకానితనమని అభిమానం ఒప్పుకో నీయదు.

సరే వాడ్ని నే నెత్తుకున్నాను. నా తెలివితక్కువగాని దానికే చేతకానప్పుడు నాకు చేత నవుతుందాకే! పోనీ ఆడవాళ్ళు ఎత్తుకునేటట్లు చంకనెత్తుకుందామంటే మనసు ఒప్పుటంలేదు. చుట్టుప్రక్కల ఎవరూ లేకపోయినా మొగవాడ్నికదా చూస్తూచూస్తూ పిల్లవాడ్ని చంక నెలా ఎత్తుకునేది మారే చెప్పండి. చేతి మీద నిలుస్తేగా, ఉపా! ఇండాక శ్రీమతి బాధను చూసి నాకు నవ్వు వచ్చినట్లే ఇప్పటి నా అవస్థను చూస్తే శ్రీమతికి జాలికలిగి ఉంటుంది.

“అలా కాదు. ఒక పని చెయ్యండి” అని పిల్లవాడ్ని నా దగ్గర నుంచి తీసుకుని, స్త్రీపుర్ణ విప్పి “ఇవి పట్టుకొండి” అన్నది. చుట్టూ చూశాను. కనుమాపు మేజిలో ఎవరూ లేరు. ఊరు యింకా ఒక ఫర్లాండు నడిస్తేగాని రాదు.

పట్టుకున్నాను - ఎందుకు పట్టుకోనుందో తెలియకపోయినా.

“ఇక నడవండి... ఇద్దరికీ నేలికగా నడక సాగుతుంది”

చాలోస్తో!

చేతిలో మ్యాప్ పేపరయినా ఉంది కాదు - స్త్రీపుర్ణని చుట్టేందుకు వసుదేవుడంతటివాడే గాడిదకాళ్ళు పట్టుకున్నాడట.

అవసరం ఎంతటి పనయినా చేయిస్తుంది. శ్రీమతి కాళ్ళుకాదుగా, కాలిక్లో! ఫర్లాండు. నన్ను నేను ఓదార్చుకున్నాను. అంటే నా అత్తను నేను మోసగించానన్న మాట.

ఒక ఫర్లాండు నడిచిచచ్చాము. ఊరు వచ్చింది. ఊళ్ళో ఇంకా ఒక ఫర్లాండు నడిస్తేగాని మా వాళ్ళయిల్లు రాదు.

పల్లెటూళ్ళలో కొత్త వాళ్ళవరయినా

రోడ్డుమీద పోతున్నారంటే ఆడా, మొగా అందరూ లొంగి లొంగి చూస్తారు! నాకు నీగుగానే ఉంది. వీంతమంది నన్ను చూసి నవ్వుకుంటున్నారో! ఒకటి మాత్రం నిజం! నూటికి పదిమందయినా నన్ను చూసి జాలి పడకపోదు! నా అవస్థ సర్దంచేసుకోకపోదు.

తలవంచుకుని సిగ్గుపడుతూ కొత్తకోడలులాగా నడవాలివచ్చింది. శ్రీమతి తీసిగా కొత్తలడిలాగా నడిచింది. రోడ్డు మలుపు తిరిగాము. మా అత్తవారియిల్లు కనిపిస్తున్నది. పందిరి, మామిడి తోరణాలు, రంగు కాగితాలు. పందిట్లో ఎవరో కూర్చుని ఉన్నారు. బుద్ధి అలస్థంగా పని చేసింది సమయానికి లేనిది.....

స్త్రీపుర్ణ శ్రీమతి చేతికిచ్చి పిల్లవాడ్ని నేను తీసుకున్నాను. అవస్థమాల అలా ఉంచి అవమానం తిగ్గుతుంది కదా! ఈ పని అసలు ఊళ్ళోకి రాగానే చేయాలింది. పోనీ కనీసం ఇప్పుడయినా గుర్తుకు వచ్చింది. కొంతవరకు అద్భుతవంతుడే - బావమరదుల ఎగతాళి నుండి యీ నా తప్పించుకోగలను!

“ఇచ్చేనా రావటం! ఇంకా బండిపంపిద్దామనుకుంటున్నాను నేడనుకే.”

పెద్ద బావమణిది పలకరించాడు.

“ఇండాక అక్కయ్య చంకలో పిల్లవాణ్ణి బావగారి చేతిలో స్త్రీపుర్ణా చూసినట్లు గుర్రే!”

చిన్న బావ మణిది పరిహాసమాడాడు.

“మొత్తానికి బావ చేత నీ స్త్రీపుర్ణ మోయించా వన్నమాట. భలే దాని చేతే అక్కయ్య!”

మణిదలుపిల్ల - పెళ్ళికూతురు-పగలబడి వచ్చింది.

నేను వెళ్ళవ నవ్వు నవ్వి ఊరుకున్నాను.

* * *

ఆరాత్రికి పెళ్ళి... ఇల్లంతా పిల్ల జెల్లాలో గోలగా ఉంది. వరండాలో పల్లెటూరి మేళం-చెవులు చిలులుపడేలా!

పందిరికి ఓ చివరగా మంచం వేసుకు కూర్చున్నాను. చిన్న బావమరదిని పట్టుకొని

పండిత డి గోపాలాచార్యులవారి

అరుణ

గర్భాశయ రాగనివారీణి

అయ్యోదాశ్రమం(ప్రైవేట్) ఎదుట మద్రాసు. 17

★ శ్రీ మ తి స్త్రీ పు ర్న ★

“పేపరు సంపాదించాను. తెలుగు పేపరే! పరెటూరాయను, ఇంగ్లీషు పేపరు దొరికలేదు. తెలుగుపేపరు చదివితే చదివినట్టే ఉండదు నాకు. అసలు లేనిదానికన్నా నయమేగా. అదేమోనూ కూర్చున్నాను.

శ్రీ మ తి మాదావుడేగా పరుగెత్తుకు వచ్చింది.

పిల్లవాణ్ణి మంచం మీద కూర్చుంటేనే స్త్రీపుర్న విప్పింది.

రాత్రిల్లా గదిలో బాగ్రతగా మన పెట్టె వగల దాచిపెట్టాను కాని ఇక కుదిరేటట్టు లేదు. మన పెట్టెదగ్గరే మామవయ్యగారు కూడా తమ పెట్టెలు పెట్టుకున్నారు...మా మామయ్యగారమ్మాయి మనసంతా యీ స్త్రీపుర్న విప్పాడే. కాశేసుండేమోననిభయంగా ఉంది. బాసీ కాళ్ళకే ఉంచుకుందామంటే మా బామ్మ ఒకటే చాదస్తురాలు. “అలా ఇంట్లోకి మచ్చెలతో వస్తానేమీ! బయట విడిచిరా! అక్కోప్పడుతున్నది... మీకో ఫుల్లముంటుంది,”

“సరే ఇక్కడ విడిచి పో...మంచం క్రింది.”

“అలా విడిచిపోవటం కాదు. మీరు యిక్కడే కూర్చుంటారని నమ్మకమేమిటో...ఎక్కడికి పోతారో ఏమో! మీ కాళ్ళకే తొడుక్కండి...నాకు దిగులుండదు.”

మాతో స్త్రీ!

చాలవందామన్నా, కదులపుతాయి అంచామన్నా పిలువేదు. మాయిద్దరి పాదాలు పై నెలై! ధగవంతుడొకడుంటే అడవాళ్ళ

పక్షమే! లేకపోతే ఏమిటి చెప్పండి...? అది పాదాలుగల ఒక మొగవాణ్ణి ఒక అడవాణ్ణి కలపటం! కలిపితే కలిపాడు, యీ పక్షపాతమేమిటి?!

“మరి నా చెప్పారేం చెయ్యమంటావ్? సమయానికి బుద్ధి పనిచేసినందుకు సంతోషించాను.

“అయ్యో! ఇంత తెలివితక్కువ వాళ్ళేమిట! మీరు! మీ చెప్పలు కాశేసేటంత పనికిమాలిన వాళ్ళవరండి! నాకంటే మొఖమర్ స్త్రీపుర్నాయను...వాటి పనితనం, పోకూ చూసి అందరి మనసులు ఊడి పోతున్నాయిగాని.”

“నీకట్లా ఉందికాని, ఎంతలేదన్నా నా చెప్పలు ఇంకో ఏదాది పనిచేస్తాయి”

“అంతగా కాశేసే కాశేయనీయండి. చెప్ప చెప్పలు...నాలుగు రూపాయలేగా వాటి ధర...ఇంకోజర కొనుక్కుంటురుగాని లేదురూ మనుషుల పోయాక.

తన స్త్రీపుర్న నా కాళ్ళకి తన కాళ్ళమండే తొడిగించి చకచకా వెలిపోయింది.

పేపరు చూస్తూ కూర్చున్నాను. కుర్ర చెప్ప పిడొకడు, పేపరు చూడనీయడు. పేపరు పట్టుకు లాగుతాడు...చించబోతాడు. పేపరు మడిచి పక్కన పెట్టాను—దాని శ్రేయస్సుకోరి.

“హలో కిర్రా! ఇక్కడ ఉన్నావేమిటి?”

ఎవరా అని చూశాను. సంధ్య:—కాశేలో మా క్లాస్ మేట్! రెండు జడలు,

లివర్స్. కాళ్ళకు మొఖమర్ స్త్రీపుర్న—నా కాళ్ళకున్న రకమే!

చచ్చిన చావయింది. “ఓ నువ్వా!”

“అవును... పెళ్ళికూతురు తరఫు నా ఏమిటి?”

“అవును... పెళ్ళికూతురు నా ముతకలే.”

“అట్లా చెప్ప... పెళ్ళికొడుకు మా ముతకే” సంధ్య మెడ చూశాను. మంగళనాత్రం కన్పించలేదు. రాళ్ళ నెక్స్ మూత్రం జోగోమంది. పెళ్ళికొడుకు ముడలా అయ్యాడో అర్థం కాలేదు.

అడిగి తెలుసుకుందామంటే సంభాషణ పొడిగించార్చి వస్తుంది. అక్కడ నుంచి సంధ్య త్వరగాపోతే బాగుండుననిపించింది. ఇంకో సమయంలో అయితే త్వరగాపోతే బాధపడేవాణ్ణి. ఎక్కడ నా కాళ్ళ స్త్రీపుర్న చూస్తుందో అని నా ఏడుపు! కాళ్ళమండం క్రింద చాచటాని! ప్రయత్నిస్తున్నాను.

“ఏం చేస్తున్నావ్?”

కనిపిటింది నా అవసం! అసాధ్యురాలు. ఎంత అసాధ్యురాలు కాకపోతే చదవకుండా ఆసర్స్లో ఫస్ట్ క్లాస్ లాంటివి.

“అహ...ఏం లేదు” నీళ్ళు నమిలాయి.

“ఖాళీగా ఉంటున్నావా? నిరుద్యోగమా?!” ఆసర్స్ గ్రాడ్యుయేట్!

మొగుడేవ్! ఉద్యోగం సంగతా సంధ్య ఆడిగింది. తెప్పరిలి చెప్పాను. ఏం చేస్తున్నది.

“నువ్వేం చేస్తున్నావ్?”

ఇప్పుడప్పుడే పొయ్యిలా లేదు... ఏం మాట్లాడకుండా ఉంటే దృష్టి స్త్రీపుర్న మీదికి పోతుండేమోననే భయంతో అడిగాను.

“క్లెయిమ్ మీనింగ్ రెస్ క్వెస్టన్! పిల్లలెంతమంది అడిగితే బి ఉడోవో ఎక్సిస్ యేటేడే యు.”

బయటికి కన్పించకుండా దాచిన మంగళనాత్రం చూపించి “రెఫ్ లో పెటికే అయి పోయాను” అన్నది. సంధ్య ఏమిమారలేదు. విచిత్రమైన మనస్తత్వం. వింత కర్మ క్రిత్యం! చదువుకొన్న అడవాళ్ళు పెళ్ళిళ్ళకొకని భయపడుతుంటారో ఏమో పెళ్ళికొగానే మంగళనాత్రాన్ని గర్వంగా, చూసినవారే దరికి కనపడేలా—కాకేటుపెనే నేనుటంటారు; సంధ్య ఎక్కడో చాచుకుంది!

“మీ అబ్బాయా?” పిల్లవాణ్ణి చూస్తూ ప్రశ్నించింది.

“అవును...నీ కింకా పిల్లలేరా?”

ఏదో మాట్లాడుతూ ఉన్నానేగాని సంధ్య ఎక్కడ నా కాళ్ళ స్త్రీపుర్న చూస్తుందోనన్న భయం మృత్యువానికి పెరిగి పోతున్నది.

“అంత తెలివితక్కువదాన్ని కాదు.”

కాల్గేట్ క్లోరోఫిల్

చిగుళ్ళను గట్టిపరుస్తుంది!

ఇంతను మించినచేతనమైన క్లోరోఫిల్ కలిగివున్న మరొక టూత్ పేస్ట్ లేదు!

పిల్లల్ని కంటం తెలివితక్కువా? అమాన
వుడు? ఎలా చేసుకున్నాడో?

“ఇక్కడ ఒక్కడిని ఏం కూర్చుంటావ్.
విడిదింటికి పోదాం. రా, మావార్ని ఇంట్ర
క్యూస్ చేస్తాను”

చచ్చారా భగవంతుడా! పెద్దపరే!
చేమటలు పోసినాయి.

“సాయంత్రం వస్తానులే”

“ఇప్పుడు రావటానికి ఏమిటి నీ అడ్డెన్?”

నా అధ్యంతరం నేనెలా చెప్పేది. నా
అధ్యంతరం ఆమెకు తెలియకూడదు గదా!
తెలియచెప్పేవత్తుంటే పోనీ పోవచ్చును!

“అనా ఏం లేదు. సాయంత్రం వస్తా
నన్నానుగా?”

“పోనీ మీ శ్రమిని చూపించు...దానికి
అధ్యంతరమా?”

ఇక తప్పేటట్లు లేదు.

“లే! త్వరగా! మళ్ళీ నేను పోవాలి.”

లేచి నిల్చున్నాను. నేననుకున్నంత
అయింది. సంధ్య దృశ్య స్త్రీపర్వమిడికి
పోయింది.

పగలబడి నవ్వింది. పాట చెక్కలవు
కుండేమా ననిపించింది. నిలబడి నవ్వులేక
కులబడి మరి నవ్వింది!

“మామూ...అ...దే...మి...టి ఆడ..
బాళ్ళు...స్త్రీపర్వం”

నేను మాటాడలేదు...ఏమిటా, కోపం
రెండూ పోటీపడుతున్నాయి.

“మీ...శ్రమినివా?”

.....

“పెళ్ళిసందర్భా కోతాయని మీకు
తొడిగి ఉంటుంది. అంతేనా?”

“అవును” ఒప్పుకున్నాను. కాని వాడిం
దటం తెలివితక్కువ!

“అసాధ్యురాలే! మీ శ్రమిని తప్పక
చూడాలి! పద.”

“అక్కయ్యా! బావ రమ్మంటున్నాడు”
అంటూ ఒక అయిదేళ్ళ కుర్రాడు అంత
లోకి వచ్చాడు.

“సాయంత్రం కనిస్తానులే కిర్రా! మీ
అవిడని చూపిస్తున్నాను”.

పిల్లవాడు నన్ను దేముడిలాగా వచ్చి
రక్షించాడు. (పిల్లలు దైవసమానులంటారు..
ఇందుకే కాబోలు) లేకపోతే నా శ్రమిని
చూపించటానికి యీ స్త్రీపర్వం తొడు
క్కుని ఆడవాళ్ళనుధ్యక్షి సంధ్యను తీసికెళ్ళి
వలసి వచ్చేది!

ఇంత సవ్యలపాలు చేసిన స్త్రీపర్వమిడ
నుకాచెట్టకోపం వచ్చింది...విసిరి పువ్వు
కుని అవతల పాకేద్దా మనిపించింది. కాని
మామూ చూస్తూ అంత ధరచెటి కొన్నవి
పాకేయలేకపోయాను. అదీగాక శ్రమి అలి
గిందా—ఇక నాకు ఆ ఊళ్ళ మంచినీళ్ళు
కూడా పుటవు! భయపడ్డాను.

ఏం చేద్దామా అని అయిదు నిమిషాలు
ఆలోచించాను. మంచి ఉపాయం తట్టింది.
చుట్టూ చూశాను. దగ్గరలో ఎవ్వరూ
లేరు. స్త్రీపర్వం విప్పి ఎదురుగా ఉన్న
తాటాకుల దడిలో దోపాను—మంచంమీద
కూర్చుంటే కనపడేటట్లుగా.

పిల్లవాడు ఏ ముద్దిన ఉన్నాడో గోల
చేయకుండా కూర్చున్నాడు. పేపరు చూడ
టానికి అవకాశం చిక్కిందికదా అని
పేపరు తీశాను. కాని ఏం లాభం చిత్తం
శివుడిమీద, భక్తి చెప్ప ఆమీద అన్నట్లు
ఉంది నా పరిస్థితి. పేపరే చూస్తానా?
స్త్రీపర్వం కావాలయే కాస్తానా?

పదిగజాలో మా తోడలుడు రఘురావు
కన్పించాడు. ఇటీవలున్నాడు. రాకుండా
ఉంటే బాగుండుననిపించింది. వస్తే నా
అవస్థ అతనుకూడా తెలుసుకుని పోతాడేమో
నని నా బాధ! ఆ బాధలో చాలా నీచంగా
ఆలోచించాను. నావరకు నాకే నీగేసింది.
నా ఆలోచనకు పేపరు చూస్తున్నట్లు తల
తిప్పుకున్నాను.

“ఏమండీ కిర్రాగారూ! కులాసానా?”
అయినే పలకరించాడు.

“రండి...రండి ఎప్పుడు వచ్చారు?”

“ఇప్పుడే ఒకగంట అయింది.”

“అందరూ బాగున్నారా?”

కుమ్మరియాలంటే యితే కాబోలు!

ఎలాగో పేపరు సంపాదించినట్లున్నారే!

పేపరు యిచ్చాను అయినకు. పేపరు
చూస్తుంటే నా అవస్థ గమనించలేదు.

అయిన పేపరులో మునిగిపోయాడు.
రెండుమాడు నిమిషాలు నిశ్చలంగా
భారంగా గడిచినయ్యే.

స్త్రీపర్వం పసికట్టిందిలాగుంది - కుక్క
ఒకటి తాటాకుదడి దగ్గర తాటాడు
తున్నది. నోటకలమకు పోతుందో ఏమో
తిప్పలు!

“ఏమిటండోయ్! అంత తడేకంగా
చూస్తున్నారా?”

అయిన నోటివ చెబాడు.

“ఆ! ఏంలేదు.”

“పట్టుచీర లేమయినా కన్నుకున్నా
యేమిటి?”

మైసడైన్! ఈయన నన్నపార్థం చేసు
కుంటున్నాడు.

“కుక్క బాగుంటేను చూస్తున్నాను.”
వచ్చిఅవద్దం! [అది గజ్జకుక్క! ప్రాణ
మాన విత్తిభంగంబులం దబద్దం ఆడితే తప్పు
లేదుగామరి!

“అంతేగదా...ఇంకేమయినా...”

చివర మింగాడు. నన్నుగా నవ్వుతూ.
తిరిగి పేపర్లో మునిగిపోయాడు.

దానిదుంపతేగ! ఆ కుక్క యింకా
అక్కడే తాటాడుతున్నది. ఎగిరింది...
అందలేదు...రెండోసారి బలంకొద్ది ఎగిరింది
...అందుకున్నది నోటికలమకు పోతున్నది
అరర! వ్హ!!

దాన్నికొట్టి అస్తిపర్వం తీసుకుందా
మంటే ఈయనమందు సవ్యలపాలు కావ
లసివస్తుంది! కొట్టకపోతే అది వాటిని తీసి
కెళ్ళి ‘స్వాహా’ చేస్తుంది. శ్రమితి నన్ను...

హామెట్ కూడా ఇంతకనమైన సమస్య
నెదుర్కొని ఉండడు!!

కుక్కనోట కలమకుపోయింది—నేను
నోటులెటుచుకు చూస్తూ వూరుకున్నాను.

రఘురావుగారు పేపరు మడుచూ—
“ఒక్కరే ఏం కూర్చుంటారు రండి...
అక్కడ మనవాళ్ళందరూ పేకాడుకుంటు
న్నారు...మనచేతులు కూడా కలుపుదాం
రండి” అన్నాడు.

స్త్రీపర్వంగొడవ వదిలింది. పోయి అడు
కుంటే బాగానే ఉంటుంది. కాని శ్రమితి
వచ్చి చూచింది. నాకాళ్ళకి స్త్రీపర్వం
కన్పించవు. “ఏమయినయ్” అని అడుగు
తుంది. నేను చెప్పకా తప్పుదు. అంత
మందిలో అవమానమూ తప్పుదు...

“నేను రానులే, మీరు పదండి.”

రఘురావుగారు వెళ్ళిపోయారు.

ఇంకో పదో పదిహేను నిమిషాలకో

శ్రమితి వస్తుంది...వచ్చింత రావ్త...

(3కి-వ పేజీ చూడండి)

ఓం - తత్ - సత్
సుఖజీవితనేవ
భారతి “సిద్ధి ఆయుర్వేద” మందుల మహిమ, మన
దేశ సిద్ధుల సాటిలేని కీర్తికి ఒక తార్కాణము.
కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచారి గారి
“మేల్ మాయల్ మందు”
చర్మవ్యాధులకు అద్భుత సంచని.

నివరములకు:
డా. కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచారి & సన్యు,
5/22, శేల్ మాయల్ బౌద్ధ (N. A. Dt.)

నక్షత్ర ఫలితాలు

(11-12-57 మొదలు 17-12-57 వరకు)

గ్రహస్థితి

గ్రహ	స్థితి
శు	శ్రీశ్రీన కుజాదు వ్యక్తిక మునకు మారును. శ్రీ 15 దీన రవి ధనములో ప్రవేశించును. శ్రీ 16 దీవి బుధ వక్త్ర రంధ్రము. కర్కాటక, పింహ, కన్యా కుంభంలో చంద్రుడు.
బు	ర శ కు గు రా

* అశ్విని [చూ, చే, చో, లా] *

మీ బుద్ధిబలమువల్లను, పెద్దల సహాయము వల్లను, గతి రెండువారములనుండి మీకు కలిగిన చిక్కులు, గడిచి కుభయోగమును పొందుతారు. మిత్రులను కలిసికొనుట, కార్యసాధన, కుభ వారము వివరములు మొదలగు మంచి ఫలితాలు కలుగుతాయి. విద్యార్థులు కొత్త విషయాలు నేర్చుకుంటారు. కుటుంబమందుండువారి ఆరోగ్యము సరియవుతుంది. 11, 12, 13 తేదీలలో ప్రయాణమువల్ల శ్రమ, అధిక ఖర్చులు. 14, 15 తేదీలలో కార్యానుకూలత, మిత్ర లాభము. 16, 17 తేదీలలో ఆందోళన. కవులకు, చిత్రకారులకు, నటీనటులకు మేలు.

* భరణి [లీ, లూ, లే, లో] *

కొంతకాలమునుండి విడవకుండావున్న చిక్కు సమస్యలు ఈ వారము పరిష్కారానికి వస్తవి. నూతనవ్యక్తుల పరిచయం కలుగుతుంది. పిల్లల కుభకార్యములను గురించి ఆలోచనలు చేస్తారు. ఆర్థికస్థితి బాగుపడుతుంది. పిల్లలకు అలంకారప్రాప్తి. పండితులకు, వ్యాయాసాదులకు మేలుకొలము. 11, 12, 13 తేదీలలో ఉద్యోగస్థులకు ఒత్తిడి; వర్తకులకు ఆందోళన కలుగునుగాని 14, 15 తేదీలలో కుభయోగము, కార్యానుకూలత. 17 న తేదీని అకాంతి.

* కృత్తిక [ఆ, ఈ, డీ, ఏ] *

ఈ వారము మీ యోచనా శక్తి వల్ల

పలుకుబడిని ఉపయోగించుకుని అవరోధములను సాధించి మేలు పొందుతారు. కొద్ది వ్యవహారములో గలుపు వస్తుంది. ఉద్యోగస్థులకు మంచికాలము. నెండి వర్తకులకు లాభము. విద్యార్థులు కొత్త సంగతులు నేర్చుకుంటారు. కవులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 11, 12, 13 తేదీలలో కార్యభంగమువల్ల శ్రమ. 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము, కార్యలాభము. 17 న అస్వస్థత.

* రోహిణి [ఓ, వా, వీ, వూ] *

ఈ వారము మిత్రులతో కలిసి విశోదములలో పాల్గొంటారు. కుభకార్యములను గురించి ఆలోచనలు చేస్తారు. వాహన యోగము వుంది. ఖరీదైన వస్తువుల శ్రయ విక్రయములలో వర్తకుల లాభము పొందుతారు. నూలు, వస్త్రాల వ్యాపారస్థులకు లాభము. కవులకు, గాయకులకు, నటీనటులకు మేలుకొలము. 11, 12, 13 తేదీలలో అధిక ఖర్చులు, కార్యభారముచే శ్రమ. 14, 15, 16 తేదీలలో మిత్రులను కలుసుకొనుట, విశోదము, కుభకార్యచింత. 17 తేదీని అకాంతి. భారమంతయు విద్యార్థులకు ఉత్సాహము.

* మృగశిర [వే, వో, కా, కీ] *

మీ ఆదాయమును వృద్ధిచేసుకొనుటకు కావించే ప్రయత్నాలు ఫలించవు. కార్యభారము ఎక్కువ. అకాలభోజనమువల్ల ఆరోగ్యము చెడుతుంది. పితృవరమువల్ల ఆశించినంత సహాయము కలుగకుండుటచే గృహవసరములు తీరక కలతలు వస్తాయి. విద్యార్థులకు చదువుపై శ్రద్ధ తక్కువ. 11, 12, 13 తేదీలలో కార్యభంగము. మనోవ్యభచే అస్థిమితము. 14, 15, 16 తేదీలలో కొద్దిగా అనుకూలత. 17 న అవారోగ్యము.

* ఆరుద్ర [కూ, ఖ, జ, ఛ] *

ఆశించిన ధన సహాయము సమయానికి రాకపోవుటచే తలపెట్టిన పనులు జరగక చింత పొందుతారు. గృహకలతలు వస్తాయి. అయిననూ మీకు విరుద్ధముగా వున్నట్లు అనుమానపడిన వ్యక్తి సహాయమున కార్యానుకూలత అయి ఉండటం కలుగుతుంది. ములు కలుగుతాయి. కుటుంబములో వారి

దూరమందున్న ఆత్మల ఆరోగ్యమును గురించి ఆరాటపడుతారు. ఉద్యోగస్థులకు మొదట్లో కలిశోందరలు క్రమేణా సర్దుకుంటాయి. 11, 12, 13 తేదీలలో కార్యభారము, శ్రమ, అధిక ఖర్చులు. 14, 15, 16 తేదీలలో మిత్రసహాగము, కార్యలాభము. విద్యార్థులకు చదువుపై శ్రద్ధ తక్కువ. 17 న తేదీని ఆరాటన.

* పునర్వసు [కే, కో, హా, హీ] *

ఈ వారము మిత్రమయోగము. కార్యాచరణలో ఆటంకములు కలుగుతాయి. బుద్ధిబలమును ప్రయోగించి కార్యసిద్ధికి ప్రయత్నిస్తారు. ఈశ్వరానుగ్రహమువల్ల అన్నీ సాఫల్యపడతాయనే ధైర్యముతో వుంటారు. ఉద్యోగస్థులకు అస్థిమితము. వర్తకులకు ఆందోళన. 11, 12, 13 తేదీలలో నిలకడలేని స్థితి, శ్రమ. 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము. ఆత్మవికాసము. స్వల్ప లాభము, 17 న అస్వస్థత.

* పుష్యమి [హూ, హే, హో, డా] *

ఈ వారము కార్యభారము అధికమవుతుంది. ఖర్చులు ఎక్కువ. అనుకున్నట్లుగా డబ్బుచేతికి రాకపోవుటచేత అకాంతి కలుగుతుంది. కొద్దిక చేరివ్యవహారము కొంతమటుకు అనుకూలమైంది. ఉద్యోగస్థులకు అధికాదుల ఒత్తిడి. వర్తకులకు అకాంతి. భార్య ఆరోగ్యము చెడేనూచన లున్నవి. ఇచ్చిపుచ్చుకొనుటలో నీచస్త్రీలతో తగాదాలు. విద్యార్థులకు అనాసక్తి. 11, 12, 13 లలో కార్యభారము, తిప్పలు, శ్రమ, వివాదములు. 14, 15, 16 తేదీలలో కొంతలాభము, కాంతి. 17 న భార్యకు అవారోగ్యము.

* ఆశ్లేష [డి, డూ, డే, డో] *

శ్రమకలిగే పనులు మొదలుపెట్టి నిరాశ చెందినప్పటికే తోబుట్టువుల సహాయముచే సాధించుతారు. అవసరములు తీరనందున గృహకలతలు వచ్చును. ఉద్యోగస్థులకు అధికారుల చురుకు మాటచే మనస్సు కలతపడుతుంది. లోహపు సామానులు, రంగుల వ్యాపారస్థులకు లాభము. 11, 12, 13 తేదీలలో కార్యభంగము, నిరాశ, అకాంతి. 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము, సోదరసహాయము. 17 న ప్రమాదనూచన.

* మఖ [మా, మీ, మూ, మే] *

ఈ వారము హోదాలో నుండువారి సహాయముచేతనూ మీ ప్రజ్ఞచేతనూ కార్యసాధన అవుతుంది. మిత్రులను కలుసుకొనుట, సంతోషవార్త వినుట మొదలగు కుభఫలములు కలుగుతాయి. కుటుంబములో వారి

ఆరోగ్యముబాగుపడుతుంది. విద్యార్థులకొరత విషయాలు నేర్చుకుంటారు. డాక్టర్లకు, మందుల వర్తకులకు లాభము. 11, 12, 18 తేదీలలో కౌర్య చరణలో త్రిప్పట, అకాంతి, 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము, కార్యసిద్ధి. 17 న మనోవ్యధ.

*** పూర్వ ఫలబుజ్జి (పుట్టు) ***

[మో, టా, టీ, టూ]

ఈ వారము విజయనగరము కొరత సంగతులు తెలుసుకుంటారు. కొద్ది వ్యవహారములు మధ్యవర్తులద్వారా పరిష్కారమై రాజీపడతారు. పిల్లల అభివృద్ధికొరకు ప్రయత్నాలు చేస్తారు. విద్యార్థులు శ్రద్ధగా విషయాలు నేర్చుకుంటారు. పండితులకు, కళాకారులకు, న్యాయవాదులకు మంచికాలము. 11, 12, 18 తేదీలలో కార్యసాధనలో త్రిప్పట. శ్రమ, అనుకూలత. 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణమువల్ల లాభము, బంధుసమాగమం, శుభకార్యచింత. 17 న అస్వస్థత.

*** ఉత్తరఫలబుజ్జి (ఉత్తర) ***

[ఓ, టో, పా, పి]

ఈ వారము మీ ఆర్థికస్థితి బాగుపడుతుంది. బంధుమిత్రులతో విశోదాల్లో పాల్గొంటారు. ఉద్యోగస్తులకు అధికారుల ఆదరణ కలుగుతుంది. పెండి వస్తువుల వ్యాపారస్తులకు యోగిస్తుంది. కుటుంబమందుండువారి ఆరోగ్యము సరియవుతుంది. కళాకారులకు, కవులకు, గాయకులకు మేలుకాలము. 11, 12, 18 తేదీలలో అధిక ఖర్చులు, త్రిప్పట, శ్రమ. 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము, బంధుదర్శనము, కార్యలాభము. 17 న అనారోగ్యము.

*** హస్త [హా, హ, హ, త]**

ఈ వారము మీ హోదా పెరుగుతుంది. బంధుమిత్రులతో కలసి విందుభోజనము ఆరగిస్తారు. కవులు, గాయకులు మొదలగు కళాకారులతో విశోదిస్తారు. ఉద్యోగస్తులకు మంచికాలము. బట్టల వ్యాపారస్తులకు లాభము. విద్యార్థులకు ప్రోత్సాహకరముగా వుంటుంది. బంధులతో పిల్లల శుభకార్యాలచన చేస్తారు. 11, 12, 18 తేదీలలో కార్యచరణకు ఎక్కువ ఖర్చులు, త్రిప్పట, అలసట. 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము, కార్యలాభము, శుభకార్యాలచన. 17 న ప్రయాణము.

*** చిత్త [చే, పో, రా, రీ]**

ఈ వారము పితృవర్ణమువల్ల పొందిన సహాయముతో అవసరాలు తీరనందున అసం

తృప్తి కలుగుతుంది. ఆర్థికాభివృద్ధికిచేసే ప్రయత్నాలువల్ల ఆకాభంగము చెందుతారు. కార్యభారముచే శక్తితప్పిన భోజనమువల్ల ఆరోగ్యము చెడుతుంది. శ్రద్ధవహించడం మేలు. కొరత సమస్యలు తలెత్తుటచేత ఉద్యోగస్తులు ఆరాటపడతారు. వర్తకులకు ఒడిదుడుకులు కలుగుతాయి. 11, 12, 18 తేదీలలో కార్యభారముచే త్రిప్పట; అకాంతి. 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము. స్వల్ప యోగం. 17 న అనారోగ్యము.

*** స్వాతి [రూ, రే, రో, తా]**

ఈ వారము అనుకున్న పనులు జరగక, ఆశించిన సహాయము కలుగక, గృహకలెలవల్ల మనోవ్యధపొందిననూ వారాంతమునకు మిత్ర సహాయముచే కార్యసాధనకలిగి కాంతి పొందుతారు. గృహమందుండు వృద్ధుల ఆరోగ్యము చెడుతుంది. ఉద్యోగస్తులకు మొదట్లో ఒత్తిడి, క్రమేణా అధికారుల ఆదరణ కలుగుతుంది. విద్యార్థులకు చదువుమీద ఆశ్రద్ధ. 11, 12, 18 తేదీలలో కార్యవిఘ్నము, శ్రమ, అధిక ఖర్చులు. 14, 15, 16 తేదీలలో మిత్రసహాయముచే కార్యసిద్ధి. 17 న ఆరోగ్యచింత.

*** విశాఖ [తీ, తూ, తే, తో]**

ఈ వారము మిత్రమఫలములు కలుగును. కార్యహానివల్ల గృహకలెలు కలిగి నిరుత్సాహ పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. అయినప్పటికీ, పుణ్యకార్యచరణ, అధ్యాత్మిక చింతలవల్ల కాంతిని పొందుతారు. కుటుంబములోనివారి ఆరోగ్యముగురించి కలవర పాటు కలుగుతుంది. వ్యాపారస్తులకునిరాకగా వుంటుంది. నటీమణులకు ఇప్పటికన్న రెండు వారముల తిరువాత యోగము. 11, 12, 18 తేదీలలో కార్యహానివల్ల అకాంతి త్రిప్పట. 14, 15, 16 తేదీలలో సాధుసాంగత్యమువల్ల పుణ్యకార్యచరణ, కాంతి, ఉద్యోగస్తులకు కొంత అనుకూలత.

*** అనూరాధ [నా, నీ, నూ, నే]**

ఈ వారము అనుకూలతన్న ప్రతికూలత ఎక్కువ. కార్యభారము అధికమగుటవల్ల శ్రమ. కొద్దికేరీ వ్యవహారములు కొంత అనుకూల ప్రవి. ఇచ్చివుచ్చుకొనేపట్ల దుష్ప్రస్థితిలో వివాదము, మనోవ్యధ. భార్యకు అనారోగ్యము. 11, 12, 18 తేదీలలో కార్యభంగము, వివాదము. 14, 15, 16 తేదీలలో త్రిప్పట, కార్యమకూలత. 17 న ఆరోగ్యచింత. విద్యార్థులకు బద్ధకము.

*** జ్యేష్ఠ [నో, యా, యీ, యూ]**

ఈ వారము మీ సామర్థ్యము సంతటిని ఉపయోగించి కార్యచరణకు మొదలుపెట్టి

ధరలు

నూలు, వస్త్రములు:- మందముగా వుండును.

నూనెదీనునూలు: మందముగును. పంచదార, చింతపండు:- నిలకడగా వుండును.

తెల్లము:- స్వల్పముగా హచ్చును. ఆహారధాన్యములు:- సమృద్ధిగా నుండును.

పప్పుదీనునూలు: కూర్చులేదు.

వెండి, బంగారము: నిలకడగా వుండును.

దక్షిణదేశమున వర్షించును. అచ్చటచ్చట వాయుపీడ కలుగును.

జన్మనక్షత్రమునుబట్టిగాని, జన్మనక్షత్రము పెరుగునీవారు నామనక్షత్రము (వారివారి పేర్లననుసరించి పేరు మొదటి అక్షరము)ను బట్టిగాని ఫలితాలు తెలుసుకొనునది. కృష్ణుడను పేరునకు మృగశిరానక్షత్రమును, హృష్ణుడను పేరునకు స్వాతియును, శ్రీధరుడను పేరునకు చిత్తయును, శ్రీపాలకుడినే పేరునకు హస్తయును, భీముడు, భైరవుడు అనే పేర్లకు పూర్వాషాఢయును చూచుకొనునది.

సనూ ఫలము కలుగదు. అయిననూ నిరుత్సాహ పడకుండా ప్రయత్నిస్తూనే వుంటారు. అందువల్ల క్రమేణా కష్టములు గడిచి మేలు పొందుతారు. సోదర సహాయముతో చాలావరకు ఒడిదుడుకులు సర్దుబాటు అవుతాయి. ప్రమాదములవల్ల బెట్టులు తగులుతాయి. జాగ్రత్తివల్ల తప్పించుకోవచ్చును. 11, 12, 18 తేదీలలో అస్థిమితము త్రిప్పట. 14, 15, 16 తేదీలలో ఆదాయవృద్ధి, సహాయము, కొంత ఊరట. 17 న ప్రమాదము.

*** మూల [యే, యో, బా, బీ]**

ఈ వారము అధికారములో నుండువారి సహాయమువల్లను, స్వకేళితేతను కార్యము మూలక పొందుతారు. కొత్తవారిలో పరిణయము కలుగుట, శుభవార్తలను వినుట మొదలగు మంచి ఫలితాలు కలుగుతాయి. దూరమందున్న ఆప్తబంధువుల క్షేమవార్త వస్తుంది. ఉద్యోగస్తులు అధికారుల ఆదరణ పొందుతారు. మందుల వ్యాపారస్తులకు, వైద్యులకు లాభం. గణితశాస్త్రజ్ఞులకు, శిల్పులకు, కవులకు, కళాకారులకు యోగకాలము. 11, 12, 18 తేదీలలో కార్యచరణవల్ల త్రిప్పట, శ్రమ. 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము, అధికారుల సహాయము,

నక్షత్ర ఫలితాలు

మిత్రదర్శనము, లాభము. 17 వ అస్వస్తత.

విద్యార్థులకు నూతన విజ్ఞానము.

పూర్వాషాఢ [బూ. ధ. భా. ధ]

ఈ వారము మిగులయోగకాలము గ్రంథ వ్రాసెనట్లు, పండితగోష్ఠిలలో వాణివృద్ధి చేసుకుంటారు. యత్న కార్యాలు ఫలించాయి. కార్యాదిదలతో సుఖముగా గడుస్తుంది. పిల్లలకు అభివృద్ధి కలుగుతుంది. విద్యార్థులకు చదువు చురుకుగా సాగుతుంది. ఉద్యోగస్తులకు గతివారం కలిగిన మనోవృద్ధి వీరుతుంది. ఆర్థికస్థితి బాగుపడుతుంది. వ్యాయామములకు, పండితులకు, కళాకారులకు యోగకాలము. 11, 12, 18 తేదీలలో తిప్పటవల్ల శ్రమ కలిగిననూ కార్యసిద్ధి. 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము, పండితిగోష్ఠి, లాభము. 17 వ శ్రమ.

ఉత్తరాషాఢ [బే. బో. జా. జీ]

ఈ వారము మి ఆర్థికస్థితి బాగుంటుంది. యత్న కార్యాలు అనుకూలించాయి. మిత్రులతో వివాదములలో పాల్గొంటారు. రోగ్యునిస్కనుండి సుభవార్త వింటారు. పెండి వ్యాపారస్తులకు లాభము. విద్యార్థులకు నూతనోల్లాసము కలుగుతుంది. కవులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 11, 12, 18 తేదీలలో కార్యభారమువల్ల తిప్పట, అకాలి. 14, 15, 16 తేదీలలో ఆర్థిక లాభము, కార్యసిద్ధి. 17 వ అస్వస్తత.

శ్రవణము [జూ. జే. జో. పూ]

ఈ వారము యోగప్రదము. ధనాదాయము వృద్ధి అవుతుంది. ధర్మకార్యచరణలో నిమగ్నులౌతారు. కొద్ది వ్యవహారములు సుముఖమవుతాయి. వాహనయోగము కలుగుతుంది. బంగారము వ్యాపారస్తులకు, బట్టల కర్తకులకు లాభము. సుభ కార్యముల గురించి అలోచనలు చేస్తారు. విద్యార్థులు ఆసక్తిగా ఉంటారు. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 11, 12, 18 తేదీలలో కార్యచరణ వల్ల శ్రమ. 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము, బంధు దర్శనము, కార్యలాభము, విందుభోజనము. 17 వ అకాలి.

ధనిష్ఠ [గా. గీ. గూ. గే]

మి ఆర్థికాభివృద్ధికి చేసేపనులు విఫలమవుతాయి. పిల్లదర్శనమునుండి వచ్చిన సహాయం వల్ల ఆవసరాలు తీరక గృహకలతలు వస్తాయి. కార్యభారముచే శిరస్థితి, మానసికస్థితి అసంతృప్తికరముగా వుంటుంది. ఉష్ణాధిక్యముచే ఆరోగ్యము చెడుతుంది. కంటితో శ్రద్ధవహించు.

చుండి. ఉద్యోగస్తులకు కొత్త సమస్యలు ఎదుర్కొంటాయి. కర్తకులకు ఆందోళన. 11, 12, 18 తేదీలలో తిప్పట, కార్యభంగము, అకాలి. 14, 15, 16 తేదీలలో స్వల్పలాభము. 17 వ అకారోగ్యము.

శతభిషం [గో. సా. సీ. సూ]

ఈ వారము సకాలములో ధనాదాయము కలుగక తలపెట్టిన పనులు వార వేరక వ్యర్థ కలుగుతుంది. ప్రతికూలమని మీరు అపోనాపజేవ్య! సహాయమువల్ల కార్యానుకూలత పొందుతారు. వ్యాపారస్తులకు మొదట్లో ప్రతికూలముగా వుండి వారాంతమున లాభి

'హరియన్ సీజర్' నాటకంలోని మార్క ఆంటోనీ ధూమికను, ఏకపాత్రాభివయ ప్రదర్శనలో నిర్వహించి ప్రశంసలందుకొన్న యావనటుడు రాళ్లభండి కామేశ్వరరావు. ఆ ప్రదర్శనం ఇటీవల పెరంబూరులో జరిగింది.

స్తుంది. విద్యార్థులకు చదువు మీ శ్రద్ధ తక్కువ. 11, 12, 18 తేదీలలో ఆర్థిక ఖర్చులు, అకార్యభంగము, శిరీరాయ సము, 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము, వింత సహాయము, కార్యానుకూలత. 17 వ అకారోగ్యము.

పూర్వాభాద్ర [వే. సో. దా. దీ]

ఈ వారము యత్న కార్యములు ఫలవంతం కావు. కొరత సహాయముకూడా లభించదు. అవసరములు తీరక గృహకలతలు వస్తాయి. ఆయుష్యవృద్ధికి ఈశ్వరసహాయమువల్ల అన్ని కష్టములు గడుస్తాయని భుగ్యకార్యక

కడపటి నూకనపల్లె గ్రామములో జిల్లా కాంగ్రెస్ పబ్లికరాలు శ్రీమతి బోదవపు సుబ్బయ్య.

రణలో పాల్గొని, ధైర్యవంతుడారు. 11, 12, 18 తేదీలలో వంతులకు తిప్పట, అకార్యభంగము కలిగిననూ వారాంతమున యోగించును. 14, 15, 16 తేదీలలో ఉద్యోగస్తులకు అనుకూలము. 17 వ తేదీని గృహమందు చురు వారి ఆరోగ్యమునుగురించి ఆరాటన.

ఉత్తరాభాద్ర [దూ. శం. భా. భ]

ఈ వారము అనుకూలతకన్న ప్రతికూలత ఎక్కువ. కార్యభారముచే అధికమైన శ్రమ, అకాలి. కొద్దివ్యవహారములు అనుకూలముగా వుంటాయి. వ్యవహారమువల్ల దుష్ప్రస్థితో వివాదముకలిగి భేదపడితారు. భార్యకు గాని గృహమందుండు ఇతర స్త్రీలకుగాని ఆరోగ్యభంగము. 11, 12, 18 తేదీలలో ఆర్థిక ఒత్తిడి, కార్యభారముచే తిప్పట, అకాలి. 14, 15, 16 తేదీలలో ప్రయాణము, స్వల్పలాభము. 17 వ ఆరోగ్య వింతచే వ్యర్థ.

రేవతి [దే. దో. చా. చీ]

ఎక్కువ శ్రమగలిగే పనులు సాహసముతో చేసేవేమనగా కార్యసాధన కొనవృద్ధికి నిరాశపొందక ధైర్యముతో వ్యవహరిస్తారు. అదే మంచిపద్ధతి. సోదరసహాయము వల్ల కొంత ఇబ్బంది తీరుతుంది. అధికారుల అవాదరణచే ఉద్యోగస్తులకు వ్యర్థ. గృహ కలతలవల్ల అకాలి. యంత్రములవల్లగాని, పనిముట్లవల్లగాని ప్రమాదము. 11, 12, 18 తేదీలలో తిప్పట, శ్రమ, అకాలి. 14, 15, 16 తేదీలలో ఖనిజ, లోహములతో వ్యాపారము చేయువారికి లాభము. 17 వ అస్వస్తత.

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవార్తపత్రిక

సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక

[15-1-1958]

ప్రధానాకర్షణ

సినిమా శిల్పి క

చలనచిత్ర కళకు, పరిశ్రమకు సంబంధించిన
ప్రత్యేక వ్యాసాలు — చిత్రాలు

రసవంతమైన కథలు, గేయాలు
రమణీయమైన చిత్రాలు, ఫోటోలు

“వనితాలోకం” శిర్షికలో

ప్రత్యేక వ్యాసాలు — చిత్రాలు

ముగ్గులు — డిజైన్లు

రచనలు, చిత్రాలు అన్నిటిపైనా “సంక్రాంతి సంచికకు” అని వ్రాయాలి.

1957 డిసెంబరు 15 లోగానే మాకు చేరాలి.

“త్రివిక్రమ్మ! నన్ను చంపకుకొలా! ఆ పుస్తకానికి నాకు సహా సామెదల దూతం. మరేదయినా చెప్ప. నిమిషాలమీద విజయం సాధిస్తాను.”

“అలా అనకండి. కివితంలో మరేమీ మిమ్మల్ని కొరను. ఇది ఒక్కటే నాకోసం చెయ్యండి. మిమ్మల్ని యేమీ కష్టం చెయ్యి మనటం లేదుగా. చక్కగా చదువుకోమంటున్నాను. కాబట్టి నేను సాయం చేస్తాను. నా యీ ఒక్క కొరికా ముద్దుగా ఇవ్వండి.” కైలజ ప్రాధేయపూర్వకంగా అడిగింది.

“నన్నులా ప్రాధేయపడకు. సంవత్సరం క్రితం గిరాట్టు కొటి నపుస్తకాలు మర్చి తీసుకుని యిప్పుడు చదవాలంటే యెంత కష్టమో నీకు తెలియదు. అయినా యిప్పుడు నేను వి.ఎ. కాకపోతే మటుకు యెంతో వచ్చిన లోటు యేమిటి? నువ్వు వి. ఎ. విగా. నాకేమి చాలా.” క్రిథర్ భార్యమీద విసుక్కుంటూ అన్నాడు.

“నా పండు గురించి తెలిస్తే మీరలా మాట్లాడరు” కైలజ తల వంచుకుని అంది.

“ఏమిటాపండెం?” కంగివ కైలజముఖాన్ని తనిదిదీరా చూస్తూ అడిగాడు. కైలజ చెప్పటం మొదలుపెట్టింది:

“అన్నయ్యా, నేనూ ఒక రోజున వాదనలో పండెం నేను నున్నాం. నేను వి. ఎ. జూనియర్ చదువుతుండగా ఒక రోజు రాత్రి పూట అన్నమాట. ఆరాత్రి మాటలమీద మా యిద్దరికీ స్త్రీకి యొక్కన పట్టుదలా? పురుషునికి యొక్కన పట్టుదలా? ఆనే సమస్య వచ్చింది. స్త్రీలపట్టుదల జాస్తే అని అన్నయ్యకు అనేక ఉదాహరణలు చూపించాను. పురుషుడికి పట్టుదల యొక్కన అన్నయ్య కూడా కొన్ని సంఘటనలు చెప్పాడు. వాన్నగారు, అమ్మగారు పూరికే మా వాదన వింటూ కూర్చున్నారు.

“స్త్రీల హృదయం చాలా సుకుమారంగా ఉంటుంది. వాళ్ళ పట్టుదలపులలో చిగువు వుండదు. ఎంత కఠిన హృదయంగాల స్త్రీ అయినా పట్టుదల యిస్తే సడలిపోతుంది.” అన్నాడన్నయ్య.

“స్త్రీలనుగురించి నీకు వాస్తవంగా తెలియదు. నీది కేవలం పుస్తకాలజ్ఞానం. దాన్నాధారం చేసుకుని మాట్లాడకోకు. అవసరమే చే పురుషుడికంటే స్త్రీయే ధైర్యంగా ముందడుగువేస్తుంది. పురుషుడుగూడా ధైర్యం చూపించలేని సమయంలో స్త్రీ ముందుకు వచ్చి ఫలితాన్ని సాధించిన సంఘటన లనేకంవున్నాయి.” అన్నాను.

“స్త్రీలతరపున ప్రతినిధిలాగే మాట్లాడుతున్నావే?”

“నువ్వు పురుషులవైపు ప్రతినిధినికదూ!”

తర్వాత మా యిద్దరివాదం పోయిపోయి చివరకు ప్రతిజ్ఞల తరకు వచ్చింది.

“ఆర్డెట్. సరే. అందరి నిషయానా అనవసరం. మన మిద్దరమే పండెం నేసుకుందాం. నేను స్కూలుఫైనల్ పాసయిన అమ్మాయిని చేసుకుంటాను - నువ్వు ఇంటర్ పాసయినవాడిని చేసుకో. నేను నా భార్యను ఇంటర్ కి చదివిస్తాను. నువ్వు నీ భర్తని గ్రాడ్యుయేట్ చెయ్యి. ఇదే పండెం. చిన్నదేగా. ఒప్పుకుంటావా మరి?” అన్నయ్య సవాల్ చేశాడు.

“ఉరికే కూచుని వాదించుకుని వాదించుకుని, యీ ప్రతిజ్ఞలు తీసుకొని కివితాలకు అంటగట్టుకుంటారుట్రా. ఏదో కాస్తే యిద్దరికీ తెలిసినది మాట్లాడుతున్నారు. చిగరగా వాదించుకున్నారు. అంతేగాని మీ మొహం ప్రతిజ్ఞ లేమిటి?” అమ్మయ్యం పూరుకోరేక చివాట్లుపెట్టింది.

“నీకెందుకే మర్నకి? వాళ్ళ బలాబలాలు వాళ్ళే చూసుకుంటారు. అమాత్రం ధైర్యం లేకపోతే పందాలెందుకు వేసుకుంటారు?” వాన్నగారి మాటలు మా యిద్దరిలో మరింతపట్టుదల కలిగించాయి.

“అదిసరేగాని నువ్వుగూడా ఇంటర్ పాసయిన అమ్మాయివే

చేసుకోవాలి. పరుగు మొదలుపెట్టేముందు ఇద్దరం ఒకే స్థలంనుంచి పరుగెత్తాలికదా!” అన్నాను.

“కాదులేమ్మో. పండెం బాగానేవుంది. అలాగేవుంచు” అన్నారు వాన్నగారు. చివరికొపట్టుదలే మిమ్మల్ని వివాహం చేసుకోవటానికి పురిగొల్పింది. మన వివాహానికి నాకుగల పట్టుదలను చూసి మన బంధువులేగారు, బహుశా మీరుగూడా ఆశ్చర్యపోయేవుంటారు”. కైలజప్రసంగం పూర్తి చేసి భర్తముఖంలో చూసింది.

“అయితే నేను పండెంలో పణంపెట్టిన వస్తువు నన్ను మాట” క్రిథర్ కైలజనంక చూచాడు.

“మీరెందుకవుతారు? నా కివితం అవుతుంది. మీరు కేవలం గెలుపు ఓటమి నిర్ణయించే పావులుమాత్రమే,” అంది.

“కైలజ నిన్నులేవు యెవర్ని చేసుకో

యద్దన
సులోచన

దుట్రా” అని అన్నాడు ఆశ్చర్యపోయినవాడు. నా అద్భుతం అనుకుని ఇప్పుడు తెలుస్తోంది యెంతపువారు... కైలజ! నేనుగూడా

జీవిత వలయాలు

“నన్ను ఎమ్. ఏ. కి కట్టమని మువ్వచెప్పి దేదటికి నాకు తెలుసుకొని నువ్వ ముట్టాడే కుండా వచ్చి పుస్తకాలు తీసుకో” చిన్న పిల్లని తీవ్రం కనిపిస్తుంది కనిపిస్తుంది.

“పోనీ వుండండి క్రింద తలుపులు అని చూచి ముట్టాడే వస్తాను” అంది పోతూ. ముట్టాడే పోతూ ముట్టాడే పట్టుకుని బలవంతంగా కుట్టిలో కూలదోసి “నేను నల్లి దూసివస్తానులే” అని తన క్రిందికి వెళ్లి పోయాడు. జలజయం చెయ్యటానికి తోచక నిద్రపోయింది చూస్తూ కూర్చుండిపోయింది. ముట్టాడే కిందలో పైకి వచ్చాడు.

తేలికపాటి చూపు భార్య భర్త తిద్దూ కూర్చున్నాడు ముట్టాడే నీలి యువగా పోతం చెప్పకుపోతున్నాడు. జలజ తనవలె అతనివలె చూస్తూ కూర్చుంది. మధ్యలో ఆగి ముట్టాడే ప్రశ్ని చేశాడు. భర్త ముఖసందర్భాన్ని తేలికంగా చూస్తూ జలజ వెంటనే జవాబు చెప్పలేక పోయింది.

“ఏ లోకంలో వున్నావో?” తీవ్రంగా అడిగాడు. అతని గద్దెంపుకి దెదిరినట్లు చూస్తూ “నాకు నిద్ర వస్తోంది బాబూ!” అంది.

“నాకు రాని నిద్ర నీ కెందు కొస్తుంది? ఏదిధంగా వస్తుంది? నువ్వెన్ని చెప్పి వాలాధిం లేదు. పన్నెండువలకు ముట్టాడే వాలిందే. నాలుగోజులు పట్టుదలగా కూర్చుంటే అదే అలవాటువుతుంది. దేనికయినా పట్టుదల అనేది వుండాలి” ముట్టాడే మళ్ళా పోతం చెప్పటంలో మునిగిపోయాడు. చూచాడుగా ముట్టాడే జలజవలె చూశాడు. తనింకా వెనకకు జారగలబడి కూర్చుని పోతం వింటోంది అనుకున్నాడు. అదేం లేదు. కుట్టగా, చూయగా నిద్రపోతోంది! అమాయకంగా వెనకకు జారి నిద్రపోతున్న జలజను చూసేసరికి ముట్టాడే న్యాయంలో యెడో బాధ కలిగింది. బాధగా నిట్టూర్పు విడుస్తూ, పుస్తకాలు చూసేసి జలజను లేపి, ప్రక్కమీద వదుకోమని, తన వెళ్లి పడుకున్నాడు. అన్ని కిటికీలు తెరిచివున్నా గూడా బాటిగా గాలి లేదు. జలజ ముఖంమీద చిరు చెమటలు పోతాయి. ముట్టాడే లేచి ఫాన్ చేసి కిటికీ లోంచి వచ్చే వెన్నెల్లో చూస్తూ జలజను వదిలించటంలో తనెలా విజయం పొందుతానా అని ఆలోచిస్తూ పడుకున్నాడు. జలజకు తన అభిప్రాయాలు చక్కగా విడమర్చి చెప్పినా అర్థం చేసుకోదు. పైగా తనకన్నకు చదువెందుకుంటుంది. ఆదర్శ ప్రాయంవలె తన భర్త కి కట్టు పినగటం అంటే యెంతో యిష్టం, తన కలాటి మాటలు వింటుంటే

ఒక్క ముందుకుపోతూవుంటుంది. “కంటా మానెయ్యి, కంటామనిషిని మాట్లాడతా” వంటే, నవీనరా వద్దని పోట్లాడింది. సహజంగా అందయా కంటయింటికి దూరంగా వుండాలని ప్రయత్నించేస్తాడు. జలజకి కంటా చేసి అందరికీ పెట్టటంలో యే అవకాశం లభిస్తుందో ముట్టాడే అర్థం గావించలేదు. గట్టిగా మాట్లాడితే, కట్టించడా నీళ్ళు నింపుకుని, మొహం తిప్పకుని, మెదలకుండా వెళ్లి పోతుంది. తల పగలగొట్టుకున్నా చచ్చినా సమాధానంకూడా చెప్పదు. అది తనవలె భరించలేదు. ఎదురుగుండా వుండి, తర్కించి పోట్లాడుకుంటే నేనాగుంటుంది. కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుని వెళ్లి పోతే తన హృదయం నిలబిలబాదుంది. తనకి కట్టే కట్టటంలోనూ క్రాఫ్ దువ్వటంలోనూ నేనెవరికీ ప్రతినిధి-తనకు నేన చెయ్యటంలో వున్న క్రిందలో సహసాంక మైతా చదువుమీద వుంటే యెంత బాగుంటుంది! చెప్పింది క్రిందగా వింటే పోతం త్వరగా పూర్తవుతుంది. వెంటనే కొత్త పోతం మొదలుపెట్టవచ్చు. ఒక్కొక్కసారి మరీ యెదుంలేవచ్చు వెనక ప్రశ్నిలు చేసి చంపుకుంటుంది. అద్భుతశక్తిలు చేసి ప్రక్కచాదులకు లాగి “పోతం చెప్పటానికి యెంత టైమ్ వున్నదో, అసలేవద్దు పో” మృంతుంటుంది. తనకి బాగా కోపంవస్తే నవ్విస్తూ, చిలిపిగా మళ్ళా చిటికెలో పోగొడుతుంది. జలజతో తనిలా సతమత మవుతున్నాడు. కైలజ తన భర్తతో యెలా చేసతోందో! అసలు క్రింద మహాపట్టుదల మనిషి, మరీ కావాలని పట్టుపట్టి అతన్ని చేసుకుంది. అతనిలో కూర్చునే కలహితోలేదో? క్రమంగా ముట్టాడే దుని కట్టుమాలలు పడసాగినాయి. కొంత నేపటికి నిద్రాదేని అతనిమట్టా తన తెరల్ని దించివేసింది.

మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకు జయబ వెళ్లి క్రిందకు సాయంత్రం ఆరుగంటలయినా యింటికి రాలేదు. నాలుగు రోజుల నుంచి యిలాగే చేసున్నాడు. ఇంట్లో వుంటే చదువో చదువో అని ప్రాణాలు తీస్తుందని తన్ని తప్పించుకోవటానికి యెదురు వేకాడమకుంది కైలజ. స్నానంచేసి అతను వచ్చేసరికి అన్నీ సిద్ధపరిచి చదువుకు తయారుచేసుకుంది. ఏమయినాసరే క్రిందకి వదిలిపెట్ట గూడదు. తాత్కాలికంగా అతనికి కష్టం చేసినా తర్వాత అయినా తనమంచి తనాన్ని గమనించక పోతాడా? ప్రస్తుతం తనకు సహనంగావాలి. అతను యేదిధంగా

ప్రవర్తించినా వుండకపడకుండా, ప్రకారం వదిలించుకో తనలో యేదికానూ లేవట్టు ఉండాలి. అతనిపట్ల తన నిర్వహించవలసిన పాత్రనుకురించి ఆలోచిస్తూ కూర్చుంది. ఏడు చాటిపోయింది. క్రిందకి రాలేదు. పంతానికి కైలజ మెలుకుని కూర్చునివుంది. పదిగంటలు చాటుకుండగా క్రిందకి వచ్చాడు. వడక్కుక్కులో భారంగా చూసేటవడిక కట్టివున్న కైలజను లేపటానూ, చూసేటవడిక అని క్షణంనే పుట్టపట్టాయించాడు. అతను గుల చప్పుడు విని కైలజ కళ్ళు తెరిచింది.

“స్నానం చేస్తారా?” భీకరమైన రుఫాను విసుందని అనిందిన క్రిందకి ప్రకారంమైన మలయమారుతం రావటం ఆకాశంకమైంది. “ఊ!” అని ముట్టాడే అని పైకి తన గది లోకి వెళ్లి పోయాడు. స్నానంచేసిన క్రింద భాంచెయ్యకుండా వచ్చి మెదలకుండా తన మంచంమీద పడుకుని పూడుకున్నాడు. తలుపులుచేసి కైలజ పైకి వచ్చింది. నిద్రపోతున్నట్లుగా గొడవెత్తు మొహం పెట్టుకుని పడుకున్న క్రిందకి కైలజ పన్నెత్తి పలుకరించలేదు. కిటికీ తలుపులు పూర్తిగా తెరిచి, ఫాన్ చేసి ఆలోచింపులు పూర్తిగా తెరిచి, ఫాన్ చేసి ఆలోచింపులు చదవలసిన పుస్తకాలను ద్రాయణమీద తెరిచివెట్టి మెదలకుండా క్రిందికి దిగి వెళ్లి పోయింది. వెళ్లిపోతున్న కైలజ అడుగుల చప్పుడును గమనించి క్రిందకి వెనక్కి తిరిగాడు. ద్రాయర్ మీద ప్లాస్టిక్ లో టీ, తెరిచివెట్టిన పుస్తకాలు మానంగా కైలజ అభిప్రాయాన్ని అందిస్తున్నాయి. ఫాన్ గాలికి పుస్తకంలోవున్న ఒక కౌతలం రెపరెపలాడుతూ యెగురుతోంది. క్రిందకి లేచి వెళ్లి పుస్తకాలమందు కూర్చుని గాలికి బయటకు రావాలని ప్రయత్నం చేస్తున్న కాగితాన్ని తీశాడు. అందులో:

“మిమ్మల్ని విసిగించి బాధించటం నా కష్టమైన పనిగాదు. ఇష్టమైతే పాతాన్ని వదిలించి. లేకపోతే చూసేయ్యండి. అంతేగాని యెవరిమీద కోపం యెవరిమీదా చూపించినట్లుగా నామీద కోపం అక్కడా, యిక్కడా తిరగవద్దు. ఆరోగ్యం పాడవుతుంది. నిరసరాధులకు కిక్కి యివ్వటం మీ సాంప్రదాయ ఘోషగాని నేను భరించలేను. కైలజ అని వుంది. క్రిందకి కాగితాన్ని ముడిచి కేబుల్ పెట్టుకుని కైలజ తీసివెట్టిన పోతం కాకుండా యెంతో ముందుపోతం వదలసాగాడు.

కైలజ తన గదిలోకి వెళ్లిపోయి పడుకుంది ముట్టాడేగాని నిద్రపట్టలేదు. ఏదయినా పుస్తకం తీసుకుని చదువుచాడుని ప్రయత్నం చేసింది. కాని మనసు పుస్తకంమీద నిలకలేదు. ఒక్కో పుస్తకం అలాగే వదిలే

చెంపన చెయ్యిపెట్టుకుని కూర్చుంటావా? మానూ కూర్చుండిపోయింది.

“శైలా! అబ్బాయి వచ్చాడులే” ప్రక్క గదిలోంచి పిల్లన అత్తగారి పిలుపుతో యీ లోకంలోకి వచ్చింది. వారంతో జలనంబి అవిడ ఒంటో యేమీ బాగుంటుందేమో.

“వచ్చాడు. పిలవమంటారా?” లేచి తన గది గుమ్మంవరకువచ్చి అడిగింది శైలజ.

“వదులే. యేం చేస్తున్నాడు. భోంచే కాదా?”

“వదువుకుంటున్నారా. భోంచేయ్యలేదు” నంబర్ వారిగా శైలజ సమాధాన మిచ్చింది. తనూ భోంచేయ్యలేదు కానీ, అడిగేదిక్కడి తనకు?

“అయ్యో ఇంకా చెయ్యలేదా? ఇంక పప్పుచేస్తాడే? వాడిని పిల్చి లా లింపుగా భోజనమన్నా పెట్టటం చాలాగాదునీకు. మీ రిద్దరూ యెలా బ్రతుకుతారేనాతల్లీ” అంటూ అత్తగారు ముగ్గుతూ మూలుగుతూనే లేచి వెళ్ళిపోయింది.

శైలజ కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. ఏలనం బాన్సు అసింబి తన తన బ్రతుకు ఈవిధంగా నాశనం చేసుకుంటోంది. మెదలకుండా వెళ్ళి తన మంచంమీద పడుకుంది. కళ్ళంబడి నీళ్ళు వెచ్చగా పక్కలకు కారిపోతున్నాయి. తన జీవితం పూర్తిగా సర్వనాశనమైనాసరే తన పట్టినపట్టు విడువగూడదు. అడవాళ్ళ పట్టు దలలో యెంత గట్టిదనమందో ఒక్క అన్నయ్యకిగాదు ధర్మకి కూడా విరూపించాలి. శైలజలో ఒకవిధమైన మొండితనంరేకత్తింది.

మర్నాడు శైలజ లేచేసరికి శ్రీధర్ లేవటం స్నానం చెయ్యటం, కాఫీ త్రాగటం ఎక్కడికో వెళ్ళిపోవటం గూడా జరిగిపోయింది. అత్తగారికి ఒంటలో కలకలం చిక్కింది గాబోలు. ఉదయమే లేచి కొడుక్కి వేడి నీళ్ళు పెట్టియిచ్చి, కాఫీకలిపియిచ్చింది. శైలజ అత్తగార్ని యేమీ ప్రశ్నించదలచుకోలేదు. కాఫీ త్రాగినతర్వాత ధర్మ గదిలోకి వచ్చి చూసింది. ప్లాస్ట్ లో టీ కదలలేదు. తెరిచి పెట్టినపు ప్రకంబో కేజీలు ముందుకుపోలేదు. యొక్కడపెట్టినవి అక్కడే వున్నాయి. గుండెలో మందుతున్న మంటని శైలజ అతి జాగ్రత్తగా దాచేసుకుని, ప్రకాంతవదనంతో క్రిందికిదిగి వచ్చేసింది. వంట చేయటానికి ఉపక్రమిస్తుంటే అత్తగారు కలకలమేమోని “వేచేస్తాలే” అంది. వద్దనలేదు. ఎందువల్లనో యేకాంతంగా వుండాలని కోరుతోంది శైలజ మనసు. స్నానాదులు పూర్తిచేసుకుని వచ్చి గదిలో కూర్చున్న శైలజను అత్తగారు తలవవ్వ గానే, “నీకు ముందర పెట్టాను రావే శైలా” అని పిల్చింది. వదులేమన్నది ధర్మ రాకతో నంబురుదుమాస్తూ కూర్చుంది.

పన్నెండు దాటినతర్వాత శ్రీధర్ అలిసివ మొహంతో, బడలికగా యింటికి వచ్చాడు.

శైలజను ఒక్కముక్కగూడా అడగలేదు. కావలసిన అవసరాలు తల్లి ద్వారా తీర్చుకుని, భోంచేసి మెదలకుండా తన గది లోకి వెళ్ళిపోయాడు.

అత్తగారిలోపాటు తనూ భోంచేసి శైలజ వెళ్ళి వచ్చింది. కానీ శ్రీధర్ మంచి నిద్రలో వున్నాడు. ద్రాయర్ దగ్గర వర్షిలో కూర్చుని నిద్రపోతున్న శ్రీధర్ మొహంలోకి అప్ప వాలకుండా చూసింది. భాగ్యాలికి అరిచి నొక్కుల జాటు అలలు అలలుగా లేస్తూ వుండటంతప్ప అతనిలో మరేదలనమూ లేదు. నిద్రపోతుంటే మొహం మరింత అందంగా వుంది. క్రమంగా ఆమొహం తనకు దూరమైపోతే! ఈ భావానికి తట్టుకోలేకపోయింది. నిద్రలోనే అతను ఒక ప్రక్కకు తిరిగి పడుకున్నాడు. ఖంగారుగా క్రిందికి దిగి వచ్చేసింది శైలజ.

హాలో ఒక కుత్రాడు నిలబడి అత్తగారిని యెదో అడుగుతున్నాడు. శైలజను చూడగానే అత్తగారు.

“చూడు శైలా. ఈ కుత్రాడికి అబ్బాయి కావాలి. యేం చేస్తున్నాడు? వాడితో చెప్పి. నేనలా మారాజమ్యగారింటికి వెళ్ళి వస్తాను. తలుపులు బాగ్రత” అని అత్తగారు వెళ్ళిపోయింది.

“యేం కావాలి నీకు?” యెదురుగా నిలబడి అమాంకంగా తన మొహంలోకి చూస్తున్న కుత్రాడిని అడిగింది. అతనికి నిండా పడేళ్ళన్నా లేవు. తెల్లగా బొద్దుగా వుండి ముద్దుస్తున్నాడు.

“మా అక్క యీ వుత్తరం యిచ్చి రమ్మం దండీ” అంటూ నిక్కర్ కేబులోంచి ఒక వుత్తరం తీసి యిచ్చాడు.

“యెవరికి?” శైలజ కంఠంలో మార్పు వచ్చింది.

“శ్రీధరావుగారికి” అన్నాడు కుత్రాడు తడుముకోకుండా. బాగా పరిచయమైన పేరన్నమాట అనుకుని వుత్తరం తెరిచి చూచింది. అందులో రెండే రెండు వాక్యాలున్నాయి.

“నాయంర్రంవరకూ మేం యింట్లో వుండం. రాత్రికిరండి” క్రింద సంతకంలేదు. దస్తూరి అడవాళ్ళదని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. అందులోవున్నవి రెండు వాక్యాలేఅయినా నాలుగుసార్లు చదివా శైలజ కర్ణంగాలేదు. తల్లితమ్మచేసరికి పిల్లాడు వెళ్ళిపోయాడు. ఉత్తరం శ్రీధరుడికి యివ్వటమూ మానటమూ అని కానేవు తటపటాయించింది. చివ

రకు ఇవ్వటానికే నిశ్చయించుకుని మెట్టు యెక్కింది. గది గుమ్మంలో అడుగుపెట్టి పోయేసరికి అతను నిద్రపోవటం లేదు. లేచి కూజాలోవున్న నీళ్ళతో మొహం కడుక్కుంటున్నాడు. శైలజ భవ్యుడు చెయ్యకుండా వుత్తరం ద్రావరుమీద పెట్టి వెనక్కు తిరిగి వచ్చేసింది.

“శైలా కాఫీ తెచ్చిపెట్టు” అతని కంఠ ములోగల అధికారానికి వెనక్కు తిరిగి చూడకుండా వుండలేకపోయింది. శ్రీధర్ శైలజను గమనించలేదు—వుత్తరం చూసుకుంటున్నాడు. అతని కంఠంలో మార్పును గమనిస్తూ కాఫీ పట్టుకెళ్ళింది.

శ్రీధర్ ప్లాస్టులో కాఫీ కప్పులోకంపుకుంటూ శైలజ మొహంవేపుచూడకుండానే “నేనలా బజారుకు పోయినస్తాను. నీనిమాట పోదాం. రేడిగా వుండు,” అన్నాడు.

“నేను నిజంగా మీతో సినిమాలకు, సికార్లకు రావాలని వుంటే, మీరివిధంగా యెందుకు ప్రవర్తిస్తారు? మీరు వెళ్ళండి. నాకు సినిమాలు వద్దు సిద్ధ మెంట్ లూ వద్దు,” కోప ముతో మొహం తిప్పకుని శైలజ వెళ్ళిపోయింది. ఎట్టిబద్ధమొహంతో వెళ్ళిపోయిన శైలజను చూసి శ్రీధర్ మధురంగానవ్వాడు. అతనిలో ఒకవిధమైన హుషారు వచ్చింది. అద్దంలో చూసుకుని తల దువ్వకుంటూ “శ్రీధర్! అంతే. శైలను ఈ నాలుగోజులూ అలా యేడిపిస్తే ఇటు నీకు చదువూ నాగుతుంది. అటు శైలలో మార్పు వస్తుంది,” అని ప్రతిబింబంతో చెప్పకున్నాడు. మరోమారు అతని పెదవులు చిలిపిగా నవ్వాాయి.

ఒక అరగంట గడిచిన తర్వాత నీట్ గాటాయిలెట్ చేసుకుని, మనస్థుడిలా మెరిసిపోతూ, హుషారుగా యాలమీదపాటపాడుకుంటూ బయటకు వెళ్ళిపోయిన శ్రీధర్కు మాస్తూ శైలజ తన గదిగుమ్మంలో అలాగే ప్రతిమలాగ నిలబడిపోయింది.

సాయంత్రం వెళ్ళిన శ్రీధర్ రాత్రి రెండు గంటల అయితే రవ్వత ఇంటికి వచ్చాడు.

“ఇంతసేపు యొక్కడున్నావురా?” తల్లి అడిగింది.

“స్నేహితులు బలవంతం చేశారు. రెండు సినిమాలూ చూడాల్సి వచ్చిందమ్మా.”

ఆ రాత్రి శ్రీధర్ గదిలోని లెటూ బెలగలేదు.

[మిగతా కథ వైవారం]

తాజ్ మహల్ లో ఏముంది?

శేఖర్ రోడ్డువెంబడి నడిచిపోతున్నాడు. రోడ్డుప్రక్క ముడిచెట్లు విరగ కాసి వుంది. దానిక్రింద ఒక మనిషి కూర్చుని చెట్టుపైకి పదిరాళ్లు విసిరేడు. అనుకోకుండా ఒక తాయి రాలింది. కాని ఇది రాత్రేకాయ అతని పైకి పడింది. తాయ మరీ పెద్దది కావడంవల్ల, గురితోమె తినటంగా, అతని తల చిటి రక్తంకారింది. శేఖర్ అక్కడికి పరుగెత్తి తన చొక్కాని చింపి అతని తలకు కట్టుకట్టేడు. ఆ మనిషి తనదారిని తాను తోయేడు.

చిరిగిన చొక్కా శేఖర్ కొకవిలక్షణ మైన ఆకారాన్నిచ్చింది. అంతక్రితమే బాగా లేగివున్న జుట్టుకీ, ఎర్రబారిన కళ్ళకీ, ఈ చిరిగిన చొక్కాచేరి, అతని ఆకృతి తాగినవానిలాగ మరీ వికృతంగా కనబడు తోంది. అతను రోడ్డుపై, ఏవైతూ చూడ కుండా మెయిన్ రోడ్డువెంబడి తిన్నగానడిచి పోతున్నాడు. కదిలిపోతున్న స్తంభంలాగుంది అతని నడక తీరు.

* * * అతని జీవితంలో ఆరోజు మరువరాని రోజు. ఒకవిధంగా, సుఖదుఃఖాల కూడలి. సుఖదుఃఖాలు ఒకటితోనొకటి కలిసి సంభాషించుకుంటే ఇది సంభాషణ తీరు, నేటి అతని అనుభవములో ప్రతిబింబిస్తోంది. ఆవేళ అతని కథ. ప్రపంచకథానికల పోటీలో తృతీయపహమానం పొందింది. ఏమిదీ వేల రూపాయల్ని గెల్చుకొంది. ఇంటికొచ్చిన మరుక్షణమే తన కుమారుడు మరణించిన వార్త అతని చెవినిపడింది. పూర్తిగా కష్టం

వచ్చినా అనుభవించగలడు మానవుడు. పూర్తిగా సుఖములే సంతోషంగా అనుభవిస్తాడు. కాని, సంతోషవార్త, దుఃఖవార్త ఒక్కరోజునే అతని చెవిని పడేటప్పటికీ, అతని జీవితనాక అటు నిటు ఎగిరిపడుతోంది. అతని మానససరోవరము అటు, నిటు పెండు గట్లుతెగి పొరిపోయి ప్రవహించుతోంది. సుఖదుఃఖాలు చెలిమి కలుపుకొని, మీదికి విజృంభించేసరికి పిచ్చై తినట్లయింది మానవునికి. ఒకదానికొకటి కారణమైన ఈ పెండు వార్తలు అతని మనస్సుకి కాంతి లేకుండా చేసాయి.

ఎస్. వి. ఎ.

రామలింగేశ్వర శాస్త్రి

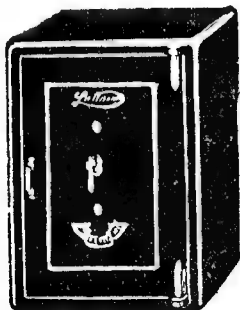
పదిపానురోజుల క్రితం ప్రతికలో ఒక ప్రకటన చదివేడు. ప్రపంచకథానికలపోటీకి కథలు పంపడానికి ఆవేళ ఆఖరురోజు అని. నాలుగైదురోజుల క్రితం అతను వ్రాసినకథ నొకటి పంపడానికి నిర్ణయించుకొన్నాడు. కథ దాఖలు చేయడానికి ప్రవేశ రుసుము పది రూపాయలు. పోటీకి నిర్ణయసంఘ కార్యాలయం మన దేశంలోనేవుంది. అన్ని దేశాల ప్రతినిధులు సమావేశమై, ఉత్తమ కథానికలను నిర్ణయిస్తారు. అప్పుడు శేఖర్ వద్ద సరిగా పది రూపాయలున్నాయి. ఈ పదిరూపాయలు ఆందుకే వినియోగించదలచుకొన్నాడు.

కావలసిన కాగాని! సరిగా తనవద్దకావలసిన డబ్బుమాత్రమే ఉండటం కుభప్రదమే ననుకున్నాడు. తప్పకుండా ఈకథ, ఆడబ్బు ప్రతికలోని 'ఎడ్రెసు'కి పంపడానికి నిశ్చయించుకొని ఇంటికొచ్చేడు. ఇంతట్లో మాస్తే ఆవేళే తన ఒకే ఒక చిన్నారి కొడుక్కి 104° జ్వరం తగిలింది. జ్వరం మాత్రాగా రావడంతో భార్య ఖంగారుపడి డాక్టర్ని తీసికొని రమ్మంది. తన దగ్గర డబ్బేదీ!

తన దగ్గరన్నది సరిగా పది రూపాయలు. అది కథ పంపడానికి వెచ్చించడంకోసం యంతక్రితమే నిశ్చయం చెసికొన్నాడు. ఇప్పుడు ఇది సమస్య అయింది. ఏదిముఖ్యం? తన రక్తంలో పాలుపంచుకొన్న కొడుక్కి ప్రాణం కాపాడడం ముఖ్యమా? తన రక్తం ధారగా బలికించి దానిలో వ్రాసిన అపురూప మైన రచనకొక విలువని తెచ్చి దానికి ప్రాణ దానం చెయ్యడం ముఖ్యమా?

దోహాలు అతని మనస్సులో వెలికితలు వేసి హాహాకారాలు చేశాయి. "నా కథ తప్పక బహుమానం తెచ్చుకొంటుంది" అన్న అశ్రురాల దొంతరలు అతని మనసు లోతులలో నలుమూలలా వ్యాపించి నాట్యమాడు తున్నట్లని కనిపించింది. తన కొడుకు జ్వరంలో ప్రమాదమేముంది? జ్వరం వస్తూంటుంది. పోతుంటుంది. దానికోసం అంత చాఫపడటమెందు కనుకొన్నాడు. చివరికి, భార్య ఏడుస్తున్నా వినకుండా, కథ పంపి వచ్చేడు.

ఈ పదిపాను రోజుల్లోనూ, కొడుకు జ్వరస్థితిలో ఏమీ మెరుగులేదు. నాలుగైదు రోజులక్రితమే ఖంగారుపడి డాక్టర్ని బ్రతిమాలి తర్వాత 'ఫీజు' ఇస్తామని చెప్పి ఇంటికి తీసుకొనివచ్చి చూపించేడు. అతడు చూసి ఇప్పటికీ ఆలస్యమయినదని పెనవి విరచి, ఇప్పుడు మెద్రాసు తీసికొని వెడితే బ్రతక వచ్చని చెప్పి వెళ్ళిపోయేడు. కాని అప్పుడు తనకి డబ్బు ఎవరిసాగు? ఇప్పుడయితే తనడగ కుండానే తన ఆఫీసు స్నేహితులు కొడుకు జబ్బు కుదుర్చుకోమని చెప్పి వందరూపాయలిచ్చేరు. ఇంకా ఇంకా ఇస్తారు కావలసి. కొడుకుని మెద్రాసు తీసికొని వెళ్ళి జబ్బు నయం చేసికొంటానని వంద రూపాయలు తీసికొని ఇంటికొచ్చేటప్పటికీ, జేబులోని వందరూపాయ కాగితాలు పెనుగాలికి

* ఇనుప చెట్టెలు * బీరువాలు
* క్యాషుబాక్కులు * ఆఫీసురాక్కులు
ముప్పది సంవత్సరములుగా నాణ్యమునకు, మన్నికకు, సరసమైన ధరలకు ప్రసిద్ధిచెందినవి.

అల్లారాం అండ్ కో

(స్థాపితము : 1928.)

(H. O.) వెలగలేటివారి ఏడ్, విజయవాడ - 1.

(బ్రాంచి) 2/156, బ్రాడ్వే, మద్రాసు - 1.

క్రొత్త పోర్టు మాదురీ వీనిమా తెదురుగా.

NV KR, VZA

పైకగరి, ఒకటొకటిగా కొడుకు శవాన్ని తనకి కనపడకుండా కప్పివేశాయి. తనమనసు కార్మిక కన్నీరు కండ్లలో పడి యిది పోయింది.

* * *

బహుశః ఈ ఆలోచన లన్ని కేఖర్ కోర్టు పైన నడిచిపోతుండగా అతని మనసులో సుదులు తిరుగుతూ వుండివుంటాయి. ఇంతలో కేఖర్ వెనకాల ఎవరో పరుగుతు కొంటూవచ్చి అతని భుజంపై తట్టేడు.

“ఏరా! సన్మానసభ మరిచిపోయేవాట్రా? ఈ ఆకారమేమిటి? అల్లా చూస్తూనే ఉన్నావు? ముందుంది, నడు” అని అతన్ని లాక్కుని పోయేడు.

కేఖర్ ని సన్మానించటానికి అతని ఆసక్తి వాళ్ళు ఒక బహిరంగసభ ఏర్పాటుచేసి నట్లున్నారు. అందులో పూలతో అలంకృతమైయున్న వేదికపై ఒక పోస్టాలో ‘కేఖర్ ని’ అనేనున్నీ చేశారు. సభ మొదలయింది. ముగిసింది. తనకి జరిగిన సన్మానానికి కేఖర్ సమాధానం చెప్పాడు. అతనివైపు సభలోని కొన్ని వేల జతలకళ్ళు ఆశ్రుతతో చూశాయి. అతని కళ్ళు ఏమైవు మాడలేదు.

స్నేహితుడొకడు అతనిని నిలబెట్టి “ఏవో నాలుగు ముక్కలు మాట్లాడరా?” అన్నాడు.

అతను నిలబడేవున్నాడు. ఏమి చెపుతాడోనని అందరూ వినడానికి సిద్ధంగా నున్నారు. కాని అతడు మాట్లాడటానికి సిద్ధమయి లేడు. అతనికెదురుగా సుందరమైన “తాజనువారో” ఫోటో ప్రేలాపనయివడి వుంది. దానిని చూస్తూనే, అతనినోట నాలుగు ముక్కలు ఖంసన వెలువడాయి.

“తాజనువారో లో ఏముంది?... ఏముంది?...గోరి!...గోరి!”

శ్రీమతి స్లిప్సర్య

(23-వ పేజీ తరువాయి)

ఉపహించు వుంటున్నాను...

విసుక్కిడాలూ, యీ సడింపులతో ప్రారంభమై—విసవిసలూ, రుసరుసలదాక పోయి...అక్కడినుండి చిలికి చిలికి గాలి వాన అయినట్లు—కన్నీటి కెరటాలు... ఇవేమీ లేకుండా, పెళ్లికివచ్చిన పదిమందికీ కిక్కిరింపడానికి విన్నోదం సందకుండా... (శ్రీమతి కనికరించేట్లు చేయమని ఏడు కొండల వెంకటేశ్వరస్వామిని ప్రార్థించాను.

ఒక్క పారిజాతపుష్పంకోసం అగ్రహించి అనుంగు అరాంగి సత్యభామ అమగ్రహం కోసం పాక్షాతో శ్రీ కృష్ణభగవానుడు అన్న గారిమీద దాడితీసి, వదిలేగారి తోటలోని పారిజాత వృక్షాన్ని ఊడతెరుక్కుతారేదూ? తిప్పేముంది?

కాని ఎందుకనో “లతాంతాయుధుకన్న తండ్రి శిరమచ్చో వామపాదంబున తొలగద్రోవలతాంగి” అన్నదృశ్యమే కళ్ళలో కన్పించి “నాథుల్నేరములో సేయ తేరలుకం జెందిన ఇట్టి కొంత లుచితవ్యాపారములో నేర్తుర” అన్న ముక్కుతిమ్మన (ఇంతటి మహాత్మర సత్యాన్ని ఆయనలో జీర్ణింపచేసిన ఆయన ఇల్లాలు ఎంత ఘటిమరాలో!) ఎలా

గల్గిచాటిన కళోరసత్యమే సన్మాయి వాద్యాల రొదలను, చిన్న చిన్న పిల్లల రోదనలను (అధిక)మించి నా శివుల్లో గింగురుతల్లి చెమటలు పోయించింది...

అనుకున్నంత అయింది... (శ్రీమతి వచ్చింది... భయపడుతూ భయపడుతూ నా అవస్థంతా చెప్పకున్నాను.

“పాలే పోయినయెడల—వెళ్ళవస్తే పర్వత! మిలేమి దిగులు పడకండి... నే నెంత పాపాత్మురాలినండి—మిమ్మల్నింత అభిష్టపెట్టాను!”

ఆ మాటల్లో నేను పడ్డ అవస్థంతా మర్చి పోయాను.

పిల్లవాణ్ణి ఎత్తుకుని వాణ్ణి ముద్దు పెట్టుకుని, చుట్టూ చూసి ఎవరూ లేరని ధైర్యం తెచ్చుకుని నాకు తన బుగ్గ అందించింది.

అదగకుండానే అందించినదానిన్నీ, అడిగితే అందించిన దానిన్నీ భేదంలేదూ?

ఈ కథ శ్రీమతికి చూపించకుండానే పోస్టుచేశాను—పత్రిక! శ్రీమతి ఆశించినట్లుగా చాళానో లేదో నాకు తెలియదు. రేపు అచ్చులో చూసి అరికి(గి) ముగ్గులే వేస్తుందో, అనుగ్రహించి ముద్దులే ఇస్తందో

ఉచితము

కాస్మీర్ కాలువ
పెద్ద నైజా
రూ. 5/-
మాకు సచ్చిన
రంగులలో ప్యా
కింగు-రిపాల ఖ
ర్చులు రు. 1-50
రెండు కాలు
వలకు ఆర్డరు పం
పిన ప్యాకింగు, రిపాల ఖర్చులు ఉచితము.

MODERN SHAWL HOUSE (D. A. P.)
Kamla Market, New Delhi.

చీకటిలో నాకు
మార్గదర్శి

ఎస్ట్రెలా

ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీలు లిమిటెడ్., బ్యాటరీలు
బొంబాయి-కలకత్తా-ఢిల్లీ-కాన్పూర్-మద్రాస్-నాగపూర్

నిర్మల నవ్వింది

1

నిర్మల నవ్వింది.
 ■ నవ్వులో ఎంతో ఆకర్షణ ఉంది.
 ఆ నవ్వులో ఏదో అంతరంగం ఉంది.
 “ఎందుకు నవ్వుతున్నావో?”
 ప్రకాశరావు ప్రశ్నించేడు.
 నిర్మల సమాధానం యివ్వలేదు.
 మళ్ళీ నవ్వింది.
 ఆ నవ్వులో ముత్యాలూరాలేయి.
 “మరి గాని పోయిందా?”
 “అది కాదండీ?”
 “ఏది కాదు?”
 “నేను చెప్పను.”
 “పోనీ మా నెయ్యి”
 నిర్మల ముఖం చిన్నబోయింది.
 ఉత్సాహం దిగజారిపోయింది.
 “బిక్కిముఖం వేశావే?”
 “చెప్పారన్నారాగా.”
 “పోనీ చెప్ప చూద్దాం.”
 ఔనిలో ఏదో చెప్పింది నిర్మల.
 అయినకూ నవ్వాగలేదు.
 నిర్మలకూడా నవ్వింది.
 “అదా సంగతి?”
 “మరేమిటనుకున్నారో?”
 “అయితే అబ్బాయా? అమ్మాయా?”
 “ఏమో! నాకేం తెలుసు.”
 “పోనీ నీకెవరుకావాలో చెప్పు.”
 “నాకు అమ్మాయి కావాలి.”
 “నాకు అబ్బాయి కావాలి.”
 “ఊహా! అమ్మాయి.”
 “ఊహా! అబ్బాయి.”
 “నాకు అబ్బాయి వద్దు.”
 “నాకు అమ్మాయి వద్దు.”
 “అమ్మాయిఅయితేటూ రిచ్చుకోవాలి.”
 “అబ్బాయిఅయితే వదువుకోవద్దు.”
 “పోనీ లాటరీ వేద్దాం.”

“సరే.”
 “బొమ్మ అబ్బాయి-బొరుసు అమ్మాయి.”
 “సరే వెళ్ళండి.”
 “నీకేం కావాలి?”
 “బొరుసు.”
 “కాదు. బొమ్మే పడింది.”
 “అమ్మో! మోసం చేశారు!”
 “నేనా?”
 “మీరే!”
 “పోనీ మళ్ళీ వేద్దాం”
 “సరే ఈసారి జాగ్రత్తగా చూడాలి.”
 “బొమ్మ! బొరుసా?”
 “బొరుసు.”
 “అబ్బో! బొరుసే పడింది.”
 “నేనే నేగేను.”
 “యిదీ లెక్కకాదు.”

నాయుడు సీతాదేవి

“ఎందుకుని?”
 “మళ్ళీ వేద్దాం.”
 “నేనొప్పుకోను.”
 “ముత్యం మూడుసార్లు.”
 “సరే మీ యిష్టం.”
 నిర్మలకు నీరసంవచ్చింది.
 యింక మాటాడలేక పోయింది.
 అంతటితో ఆగిపోయింది లాటరీ.

2

“వంట అయిందా?”
 ప్రకాశరావు ప్రశ్నించేడు.
 “ఇంకా లేదండీ. నిరసంగా నిర్మల సమాధానం.”
 “మరి ఆఫీసుకి వెళ్ళవుతోంది.”
 “చాలా నీరసంగా ఉందండీ?”
 “పనిమనిషి ఏమయింది?”
 “ఈరోజు రాలేదు.”
 “ఇంటిపనులు నువ్వేచేస్తున్నావా?”
 “అ!”
 “చెయ్యవద్దని చెప్పలేదా?”
 “మరి ఎలాగ?”
 “పోనీ నువ్వో పనిచెయ్యి”
 “ఏమిటి?”
 “వృత్తింటికి వెళ్ళు.”
 “మరి మీరొ?”

“నన్ను కూడా సీతా రమ్మన్నావా?”
 “చాలాండి మీ వేళాకోళం.”
 “నేను హోటల్లో లింటాను.”
 “ఆరోగ్యం పాడవుతుంది.”
 “ఫర్వాలేదు.”
 “సరే కానీ...”
 “ఏమిటది?”

“రాత్రిళ్ళు ఇల్లు కదలుకదా!”
 “మంచి అనుమానమే.”
 నిర్మల పుట్టింకి వెళ్ళింది.
 ప్రకాశరావుది ఒంటరి జీవితం.
 హోటల్ లుభోజనం.

గడవని రోజులు.
 గడురోజులు.
 కాలచక్రం గిరున తిరిగింది.
 నవమాసాలు నిండేయి.
 నిర్మలకు కవల పిల్లలు.
 ఒక అబ్బాయి.
 ఒక అమ్మాయి.
 ఇద్దరినీ ఎత్తుకుని ఇంటికి వచ్చింది.
 ప్రకాశరావు నవ్వేడు.
 నిర్మలా నవ్వింది.
 పిల్లవాణ్ణి ఎత్తుకోమంది.
 ఆయన అబ్బాయిని ఎత్తుకున్నాడు.
 ఆవిడ అమ్మాయిని ఎత్తుకుంది.
 ఇంతకూ ఎవరి ప్రతీతి సెగినట్లు?
 “నా పంతుం సెగింది.” దైర్యంగా అంది నిర్మల.

“నా పంతుమూ సెగింది. నీకు అమ్మాయి కావాలిగా! నువ్వే కట్నం యిచ్చి పెళ్ళి చేసుకో. నాకు అబ్బాయి కావాలి. నేనే చదివించుకుంటాను” నిర్భయంగా అన్నాడు ప్రకాశరావు.

“అయితే మనకు మాటల్లేవు.”
 “ఏం?”

“మీరు మాతో మాట్లాడకూడదు.”
 “అదేమిటి?”

“మీరూ అబ్బాయివేరు, నేనూ అమ్మాయి వేరు.”

ప్రకాశరావుకి మక్ తగిలింది.
 నోట్లో పచ్చివెలక్కాయపడింది.

నిర్మల నవ్వింది.
 ఆయన నవ్వేడు.

పైటోడెంట్

దంతవైద్యులను
 సంహరించే పండ్లపాడి
 శ్రీవత్స కైమికల్చర్ ట్రగ్స్
 అమెటెడ్. మద్రాసు-30.

కొద్దికాలంతో తాడేస్తే కరువు పడేయగల
ఎక్కువ వుండేదిగాదు. దేశీయములు
గాని మత్స్యకలుగాని వచ్చి ఉపవృ
త్తినుంటే ప్రజాసమాహారానికి వినిపించడం
కోసం తాడేస్తే కరువు తెచ్చి పెట్టేవారు.
ఇప్పుడు పెళ్ళిళ్ళకు, పేదలకు పుట్టిన
తాడే పండుగలకు ఏ కొద్ది చూడవచ్చి
వచ్చినా తాడేస్తే కరువు వుండి తీరవలసివచ్చింది.

ఏనో కొన్ని రికార్డులే తెస్తారనుకుంటాను. ఒక గంట రెండు గంటల వేసేందుకు సరిపోతాయి. ఆ తర్వాత మళ్ళీ మొదటికొస్తారు. అందులో వేసిన రికార్డు వేస్తూ. ఆ రోజంతా చాల బాధపడతారు; పెడతారు. అందులో వుదయం బాగా పొడిన రికార్డునాయంకాలానికి "ఆ పెళ్ళి, పెళ్ళి, పెళ్ళి" అంటుందిగాని ముందు మాట పలకదు, గాడి తెగిపోతుంది.

ఎంత మంచి సంగీతమైనా 2, 3 గంటల కన్న ఎక్కువ విని ఆనందించలేము. ఎక్కడైనా పెళ్ళి జరుగుతుందనుకొని, ఎన్ని రకాల వాయిద్యాలైనా రెండు మూడు గంటల కన్న ఎక్కువ వినిపించవు. ఈ మధ్య పురోహితులు "అపంజోయి" అంటూంటారు. అప్పుడు వాయిద్యవారికి విశేషానికి కూడ విక్రాంతి దొరుకుతుంది. అదీకాక అదేసరిగా వాయిద్యంపై విసుగుగా వుంటుందని మధ్య మధ్య మంత్రాలు, మంత్రాలు విసుగురాకుండా వాయిద్యాలు వినిపింప చేస్తారనుకుంటాను. మొత్తానికి ఏది మార్పుకుండా వున్నా విసుగే. ఇన్ని మార్పులే రెండు మూడు గంటలలో అయిపోతుంది పెళ్ళి.

సినిమాగాని, బుర్రకథకాని, గాన పద్యగాని కి గం. కన్న ఎక్కువ వుండదు. అంత కన్న ఎక్కువైతే మనిషి తిట్టుకోలేడు. ఇంట్లో లేదేమో కొంచెం పెద్ద బాల్యం పెట్టితే భరించలేక వెంటనే కట్టేస్తాం, అలాంటిది "తాడేస్తే కరువు" బొంగురుధ్వని 24 గం. వివరపరిచివచ్చినవారికి మానసికంగా ఎన్ని బాధలు పుట్టుకొస్తాయో ఆలోచించండి.

ఈ మధ్య జాకరు ఒక దివ్యపురుషుని

తాడేస్తే కరువు
కి ఎ ఎస్. లక్ష్మి

భజన చేయిస్తామని వచ్చి చూడమని చెప్పారు. సరే వెడదాం ఆ భజన వినడానికి ఎంత ప్రావ్యంగా వుంటుందో ననుకున్నాము. మరునాడు ఇంకా వెలుగు రాలేదు. ఎవరూ మంచాలమీదనుంచి లేవలేదు. "తాడేస్తే కరువు"లో ఏనో పెద్ద గొడవ వినిపిస్తోంది. మా పిల్లలు తొందరగా లేచి సినిమా చేపరు వస్తోందంటూ పరుగెత్తారు.

తెల్లవారకుండా సినిమా చేపరేమిటని తెలియదు వాళ్ళకు. ఇలాగ తెలియకుండా ఏనో పాటలు 5, 6 గంటలకుల బృందగానం పెద్ద చప్పుడుతో హాల్లోనియం ఇవన్నీ కలిసి చాల గంధరగాళం చెసున్నాయి. వారింటికి మా ఇంటికి మధ్య 50 గజాల దూరమే వుండేమా. తాడేస్తే కరువు మా బుర్రలకు తగిల్చినట్లుగానే వుంది. కొంతసేపటికి అర్థమైంది నిన్న వారు పిల్చిన దివ్యనామ సంకీర్తనం ఇదే గాబోలు ననుకున్నాము.

మరికొంతసేపయ్యేటప్పటికి ప్రేమ లేఖలు సినిమాలోని "నై, నై, నై" అన్న పాట వరసలో వినిపించసాగింది బృందగానం.

మరికొంతసేపయ్యేటప్పటికి "అన్నా, అన్నా విన్నావా" అన్న పాటవంసే

ప్రమాద రక్షణకు
ప్రశస్తమైనది
భీమా

నివృత్త ప్రమాదం వచ్చేదీ, దీక్షుణం ఎలా ఉండేదీ తెలియని ఈ దినాల్లో
* అగ్ని * మోటార్ కారు * కార్మిక నష్టపరిహారం
* నాక * పయిడిలిట్ గ్యారంటీ * మొదలైన భీమాలకు
— మా తో శ • ప్ర ది • త • ది; —

యునైటెడ్ ఇండియా ఫైర్ అండ్
జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,

"యునైటెడ్ ఇండియా లైవ్ నిర్మింగ్" ఎన్ ఫ్లెనెడ్ - మద్రాసు
Telephone : 4241. Telegrams : "UNIGEN"

ప్రాంతాలు : { బొంబాయి - కలకత్తా - కొంబో - సింగపూరు - విజయవాడ -
రీల్స్ - పాట్నా - లక్నో - బెంగళూరు - కోయంబూరు.

నిత్యపంపు

చిత్రకారిణి: కుమారి బి. గీత — అడయూరు.

రాడ్ స్పీకర్లు

అమ్మ అదీ అంటూ మా మేనలుడు పరుగెత్తుకొచ్చాడు. ఇల్లాగే ఇంకొక సినిమా పూటల వరసలతో ఆ రోజు వుదయం 5 గంటలు మొదలు మరునాడు వుదయం 7 గంటల వరకు రాడ్ స్పీకర్లు ఒక్క వరసగా తొగుతూనే వుంది. ఆ రోజుకి నాకు కాలిగు రోజులనుంచి జ్వరం. నా బుర్రలో ఆ పాటలు, జ్వరం, జ్వరం, జ్వరం వరకు ప్రోగ్రామమే ఉంది. వారు ఏదో మొక్కు దీర్చుకొనడంకోసం జేటలోని కారి నందర్ని ఈ విధంగా బాధించడం ఏం బాగులేదు. “మైక్” ద్వారా కాకుండా ఒక గదిలో కూర్చోపెట్టి ఇంకొక రెండు రోజులు భజన చేయించిపెట్టి చాల సంతోషంగా వుండేది. ఆ రాడ్ స్పీకర్లు మూలాన్ని అందరికీ భక్తిభావంతో చిరాకొచ్చింది. అదికాక అంత పెద్దస్థానిలో ఆపకుండా, అందులోని మాటలు అర్థమవుతుండా (మాట వినిపిస్తే అందులోని అర్థం

తెలిసి బుర్ర కొంచెం విశ్రాంతి పొందే జేమా) ఏదో పెద్ద గండరగోళంతో 26 గంటలు అనగా రాత్రి తెల్లవారు కూడ రాడ్ స్పీకర్లు రెండు ఇవ్వలేదు. పగలంతా స్పీకర్లు పెట్టారు. రాత్రి అంతా పడుకునే టైములో తీసేస్తారేమోననుకున్నాం, కాని రాత్రికూడ పెట్టారు. సాయంకాలం దాకదుగారు వచ్చి వంటో ఎలా వుందని అడిగితే నా వంటో బాధలేమిటో నాకు తెలియలేదు. నా తలలో హోరుతప్ప మిగతా జేమా తెలియలేదు.

భగవద్భక్తిలో వారు భజన చేయిస్తే మీరు ఇల్లా వ్రాశారేమిటంటారేమో అంత పెద్ద భక్తిలో జేటలోని జవాన్ని బాధ పెట్టకుండా భజన చేయించుకుంటే బాగుండేది. పూర్వం రాత్రి 10 గం. దాటితే మేళంతో పూరేగింపు జరిపేందుకు గవర్నమెంటు పర్మిషను కావలసివచ్చేది. ఇంకా పూరేగింపు చేత ఒక్కొక్క ఇంటిద్వారా రెండు మూడు నిమిషాలు ఆగుతుందిగాని ఈ రాడ్ స్పీకర్లూగ గంటలతరబడి బుర్రమీద

కొట్టారు. పూరేగింపు మేళ మొదలైతే వ్రావ్యంగా వుండి ఇంకొంచెంసేపు ఆగితే బాగుండును అనిపిస్తుంది. అలాంటిదానితో పర్మిషను కావలసివచ్చినప్పుడు దీనికి అంత అంత గొడవగావుండే రాడ్ స్పీకర్లు తొందరగా ఎల్లా వస్తుందో మరి పర్మిషను ఇరుగుపొరుగు వారికి ఎన్నో ఇబ్బందులుంటాయి. వారికేమి సుఖాలుకూడ ఆలోచించాలి. మన సిలకే పరీక్షలకు చదువుకుంటున్నారనుకోండి. అలాంటప్పుడు ఎదుటికి వారు “రాడ్ స్పీకర్లు” పెట్టి అదే పనిగా రోజంతా రికార్డులుగాని భజనగాని వినిపింప చేస్తారనుకోండి మనం ఎంత బాధ పడుతామో, చదువు పాడవుతోందని. అలాగే రోగిని వాళ్ళుంటారు. కొందరికి రెండు తీసుకోవలసి వుంటుంది. కొందరు తలనొప్పికోగంవాళ్ళు వుంటారు. మనసు స్థిమితిలేని వారుంటారు. ఏది ఏమైనప్పటికీ మన వుత్సాహంకోసం ఎదుటవార్ని రెండు మూడు గంటలకన్న ఎక్కువ బాధించకూడదు. “రాడ్ స్పీకర్లు” వల్ల గొడవ ఎక్కువ అందం తక్కువగాని గొప్ప ఏమీ లేదు.

★—వంతులు—★

పుల్లదొడ్డ పప్పు

కందిపప్పులోకాని, పెసరపప్పులోకాని పుల్లదొడ్డ వేయవచ్చును. పావుశేరు కందిపప్పు రాళ్లు తేకుండా శుభ్రపరచి వుడకపెట్టవలెను. పప్పు మెత్తగా వుడికొక క్షేత్రపుల్లదొడ్డ కడిగి పప్పులో వేసి తగినంత ఉప్పు రెండు చెంచాల కారం, కొద్దిగా పసుపు, ఇంగువ, కరివేపాకు, రెండు పచ్చిమిరపకాయముక్కలు వేసి మెత్తగా వుడక నివ్వవలెను. గరితెలో ఆవాలు మెంతులు, మినప్పప్పు, మిరపకాయలు పోపు వేసి దింపుకోవలెను. మామిడికాయపప్పు లాగా పుల్లగా వుంటుంది.

రాచవుసిరి పచ్చడి

పావుశేరు పెసరపప్పు ఒక గంట సేపు నానపెట్టవలెను. పావుశేరు వుసిరికాయలు గింజలు లేకుండా కత్తిరిపిల్వో ముక్కలు చేసుకొనవలయును. రెండు పలముల మిరపకాయలు, పుప్పు, నానపెట్టిన పెసరపప్పు, కొద్దిగా ఇంగువ వేసి రుబ్బురాయిలో రుబ్బవలెను. పప్పు మెదిగిన తర్వాత వుసిరికాయ ముక్కలు వేసి మెత్తగా రుబ్బుకొని జాడీకి ఎత్తుకొని, పోపు పెట్టవలెను. పుల్లగా అన్నం లోకి బాగుంటుంది.

అనాసకాయ కూర

అనాసకాయ చెక్కు బాగాదశసరిగారీసి లోనిగింజలు తీసి ముక్కలు చేసుకోవలెను. ముక్కలకు కొద్దిగా పుప్పు పట్టించి, శుభ్రంగా కడిగి 10 పలములు వీరకాయలు చెక్కు తీసి అనాసముక్కలు మాదిరిగానే వీరముక్కలూ తరగవలెను. రెండు కరివీ కొద్దిగా పసుపు పుప్పువేసి వుడకపెట్టవలెను. అనాసముక్క మెత్తగా వుడికొక నిమ్మకాయంత చింతపండు పులుసు చిక్కగా తీసి ఆ ముక్కల మీద వేయవలెను. రెండు న్నూనలకారం కొద్దిగా జెల్లంముక్క వేసి ఇగిరిపోవునట్లు వుడికించి దింపవలెను. బాగిలోకాని, కంచుగిన్నెలోకాని, కొద్దిగా నూనెవేసి, రెండు ఎండు మిరపకాయలు, ఆవాలు, మినప్పప్పు, కరివేపాకు వేసి పోపు వేగాక ఈ ముక్కలు పోపులో వేసి రెండునిముషాలువుంచి దింపుకోవలెను. కమ్మటి వాసనతో ఈ కూర ఎంతో రుచిగా వుంటుంది.

గనగసాలతో

డవిపలముల వంకాయలు, రెండుపలములు

గనగసాలు ఎండుకొచ్చేర శుగముచిప్ప కావాలి. గనగసాలు రాయరప్ప లేకుండా బాగుచేసుకొని అరగానెడు పుల్లమజ్జిగలో నానవేయవలెను. పది నిముషములు నానిన తర్వాత కోటిలో ఎండుకొచ్చేర గనగసాలు వేసి మెత్తగా నూనవలెను. పుల్లమజ్జిగతోనే ముద్దగానూరి చిటికెడు పసుపు, కొద్దిగా పుప్పు రెండున్నూనల కారంవేసి మెత్తగా ముద్దాగునట్లు నూరి వుండుకొనవలెను. పది పలముల వంకాయలు గుత్తివంకాయకు తరిగినట్లు తరిగి ఈ నూరివుంచుకున్న పిండి కొద్ది కొద్దిగా అన్నిట్లో పెట్టవలెను. సన్నటిసెగ వుండేట్లు పొయ్యిగాని కుంపటిమీదకాని పెడల్పు గిన్నెపెట్టి కొద్దిగా నూనెవేసి ఈ వంకాయలు అందుకో వేయవలెను. మూత పెట్టి దానిమీద నీళ్లు పోయవలెను. మెత్తగా వుడికివతర్వాత దింపవలెను. ఈ మాదిరిగానే వీరకాయ దొండకాయలో కూడా పెట్టి వండుకొవచ్చును.

యం. శాంత, అత్తలి.

ముల్లంగితో

ఈ రోజులలో ముల్లంగి జాస్తిగా దొరుకుతుంది. ముల్లంగితో కూరచేయడము చిక్క. దీని ఖరీదుకంటే వండడానికి అయే బొగ్గులు బరిదీ హెచ్చు అవుతుంది. నేను ఒక నులుపుఅయిన మారము చేప్పతాను.

ఆరు లేతముల్లంగి దుంపలు శుభ్రముగా కడిగి పై తొక్కతీసి చైక్రాలువలె తరిగి తడిలేని స్టీలుగిన్నెలోవేసి ఒక నిమ్మకాయ తరిగి రసము పిండవలెను. రిటీ న్నూనల కారము 2 న్నూనల ఉప్పు క్షేత్ర న్నూనల పసుపు చిన్న ఇంగువముక్క మెత్తగానూరి దీనిలో కలుపవలెను. వాలుగు పచ్చిమిరపకాయలు చీరికలు తరిగి దీనిలోవేసి అరగంట సేపు వుంచినయడల బాగుగాఉరి చూడదానికికూడ పచ్చగా చాలా బాగుంటాయి. చపాతీకూరతో ఇదికూడా ఒక ఆదంపు అవుతుంది.

న్యాయపతి అమ్మాజీ (శ్రీకాకుళం)

పెరటిలో అరటి

మొదలునుంచి చివరవరకు పువయోగ పడుతుంది అరటిచెట్టు. దీనిలో ఏభాగంకూడా వృథాపోదు.

మనం పెంచుకుందుకుకూడ ఎక్కడత్రమ పడనక్కరలేదు. అదై ఇళ్ళలో ఏచెట్టు పెంచుకుందుకు మన స్వంతం కాదుగా అని

బాధపడదు చాలనుంది. ఈ చెట్టుకు శ్వంత ఇదేకావాలని బాధలేదు. అదై ఇల్లయినప్పటికీ నిలక (చిన్న మొక్క) వేసిన 10 నెలలు లేక నందకర్పరానికి గల వెయ్యడమే కాకుండా దానిచుట్టూ 4, 5 నెలలకుకూడ బయలుదేరుతాయి. ఎక్కువ స్థలం కావాలని లేదు. నీరు ఎక్కువగా కావాలి. ట్రాన్సుఫర్ అయ్యి ఉద్యోగములకైనా నిలకలు తీసుకు వెళ్ళదలయుంటే భూమిలోంచి తీసిన రెండు రోజులకు తిరిగి నాటినా బ్రతుకుతుంది.

కంచాలలో భోంచెయ్యనివారికిగాని, టిఫిన్ కిగాని ఆకులు ఆస్థనానం పువయోగ పడుతుంటాయి. పువ్వునచ్చి గలతేసిన తర్వాత పువ్వుకోసి కూర వండుకోవచ్చు. పువ్వుకోసేటప్పుడు ఆహార ఏమిట్రం ఇట్లు మిదపడ్డా బట్ట చిరిగినా ఎమరకూట్రం పోదు. గచ్చు నేటమిదపడ్డా తొందరగావోడు.

పువ్వునైన కప్పవడే డిప్పలుతీసి అరటి ఆలాలమాదిరి వుండేలోపల పువ్వులుతీసి జాగ్రత్తచెయ్యాలి. ఈపువ్వులలో ఒకభాగం “దొంగ” అంటారు. అగిపుల్లలాగుంటుంది. అదితీసి పారయ్యాలి. అదిమాత్రం ఎంత ప్రయత్నించినా వుడకదు.

ఇంక మిగిలిన భాగం 2, 3 రకాలకూడల తయారుచెయ్యవచ్చు. వడలు వేసుకోవచ్చు. వడియాల పెట్టుకోవచ్చు.

వడలు : కనగపప్పు నానవేసి రుద్ది పువ్వు సన్నగా తరిగిన ముక్కలు పుల్లిపాయ పచ్చి మిర్చిముక్కలు వేసి వడలు వేసుకుంటే బాగుంటాయి.

వడియాల : మినప్పప్పు నానవేసి గట్టిగా రుద్ది ఈ పువ్వు ముక్కలు సన్నగా తరిగి, పుల్లిముక్కలు, పచ్చిమిర్చిముక్కలు, అల్లం ముక్కలు కలిపి వడియాల పెట్టుకోవచ్చు. పుల్లివాసనకట్టనివారు ఇంగువ వేసుకోవచ్చు. పళ్ళులేని పెసలకు ఈవడియాల నోట్లో వేసుకుంటే కరిగిపోతాయి.

పువ్వులో ఇంకొకభాగం వుంది. కాన్ని “పిల్లెళ్ళు” అంటారు. ఇది పువ్వులోపున్న కాయ ఆకారంగా పున్న భాగానికి ఒక ప్రక్క చూరలాగ కప్పి వుంటుంది. ఇది కూరలో వేసినా వుడుకుతుంది, కాని కొంత మంది వేరేతీసి పచ్చడి చేసుకుంటారు.

పచ్చడి : నేటిలో ఈ చూరలు వేయించి పల్లెంలోతీసి పెట్టుకుని ఆగిన్నెలోనే ఎండు మిర్చి, మినప్పప్పు, మెంతులు, ఆవాలు, ఇవమైతే ఇంగువవేయించి తీసుకోవాలి. అప్పుడు వేయించినపిల్లెళ్ళకు తగినంతపువ్వు, చింతపండు, పసుపు, ఇవమైనవారు జెల్లం కూడ వేసుకుంటారు. అవిఅన్నీ మెత్తగా నూరి వేయించి పెట్టుకున్న తారీంపు అముద్దలో వేసి నూరుకుంటే బాగుంటుంది.

కాయ పువయోగమూ, దూబ లేక ఊవతో

నల్లనివాళ్లంవే

ఎందుకంత హాళన?

పిల్ల నల్లగా ఉంటుంది కాబట్టి మరో చెయ్యి ఎక్కువైతే గాని ఒప్పుకోకు మారమొదినా! అంటూ వానోపదేశం చేస్తోంది పొరిగింటి పేరమ్మగారు.

అయితే... కాకపోతే... నల్లపిల్లని ఎవరు చేసుకొంటారు? అంది మారమ్మత్త నిరసనభావంగా!

అదేం బ్రతు! మరి నవ్వు, బావా నల్లగానే ఉంటారుగా! అంది వాళ్ళ మాటల్ని వింటున్న చెల్లి పదేళ్ళది అమాయకంగా.

హు-వేరేడు ఉన్నా వో రేడో కానీ, అన్నీ నీకే కావాలి. ఫో యిక్కడించి అంటూ గసిరికొట్టింది ఆర్తయ్య.

నలుపంటేనే చాలు చాలామందికి నిరసన భావం. కను ముక్కు తీరుకన్నా, తెల్లవోలుంటే చాలన్నట్లు చూస్తున్నారు. చూస్తే చూడొచ్చు ఎవరిదం వాళ్ళది. పేర్నూ? కట్టే

వంటలు

వంటా నే చెప్పనక్కరలేదు. అందరికీ తెలిసినదే.

కాయలన్నీ ముదిరి గల కొట్టినకర్కార ఆ చెట్టుముఖం చూడగూడదంటారు పెద్దలు. అల్లా చెప్పకపోతే చెట్టుకొట్టడం ఆర్తద్ద చేస్తామనిన్నీ మిగిలిన చిన్న మొక్కలకు బలం చాలదనిన్నీ అల్లా భయపెట్టివుంటారు. భయపెట్టినప్పటిగాని తొందరగా చెయ్యగలగా.

కొట్టినచెట్టుని ముప్పారికగజాని కొక ముక్కచొప్పున నరికి పెహారలన్నీ జాగ్రత్తగా వూడదీసి చాకుతో సాపుచేసి రెండు కరిసి, ఒక విస్తరి నుట్టుకుంటే తెల్లగా చాంట్లోభం చెయ్యడానికి ఎంతో సరదాగా వుంటుంది కాని చాల శ్రమతో కూడినపని.

ఆరటిచెట్టులోవుండే భాగాలన్నీ వుపయోగించి పాదుపు చేసున్నాముగా అని హడావిడిలో ఏమాత్రం చొన బట్టలమీద పోసుకున్నా "నంచి లాభం తెజంకూడ దీనినట్లు" అబట్ట ఇంక మర్చి పనికిరాదు. ఆరటికాయ తప్ప మిగతా భాగాలు వుపయోగింపడం చాలశ్రమ.

పాకభిసీత, ఏలూరు.

పిల్లని, కాకిని, కోకిలని, యివ్వం వచ్చినట్లనటం చాలా అవ్యయం. చిర్రే మేమిటంటే యిలా అనేవారల్లా చాలామంది నల్లవాళ్ళే. వాళ్ళూ, వాళ్ళ పిల్లలూ నల్లగా ఉండొచ్చు గానీ, కోడలు మాత్రం తెల్ల బాంపండులా ఉండాలి. కోరమ్మను. కాదనలేం. ఎవరి అదృష్టం వాళ్ళది. కానీలే కాస్త చాయ తక్కువయినంత మాత్రానా పిల్లని అనాకారిక్రింద కట్టేయడం చాలా ఘోరం. ఆమెయ్యి, అంటే దగ్గర దగ్గర సంత

సి. యె. త్తర

కృరం క్రిందట మా పెద్దమ్మ, రేవ కొడుక్కి సమంధాలు చూస్తూ తెల్లటి పిల్లకోసం తెగ వెతకసాగింది. మీ ఆడవిడ్డ కూతురు ఉండాలిగా చేసుకోకూడదూ? పిల్ల కూడా లక్షణంగా ఉంటుందని అమ్మ అంటే!

ఆ-ఏమిటి ఆకాశా? అంటూ వికారంగా ముఖంపెట్టింది పెద్దమ్మ. అంత అనాకారి కాబోలనుకొన్నా. పెద్దమ్మ కోరికప్రకారం తెల్లపిల్లే కోడలయింది.

మొన్న మధ్యే వాళ్ళ ఊరు వెళ్ళినప్పుడు పెద్దమ్మవారి ఆడవిడ్డ యింటికి తీసుకు వెళ్ళింది. అప్పుడు మాకా ఆపిరిని. వారెడు జడా, తీర్చిదిద్దినట్లుండే కళ్ళూ ముక్కు, ఒడ్డు పొడవుతో పిల్ల ఎంతో బాడింది. దానికి తోడు దదువు, దానికితగ్గ విషయం పిల్లని చూస్తూంటే ఎంతో ముచ్చటేసింది. ఈ పిల్లనా, కాకితో పోల్చటం?..... పెద్దమ్మకోడలు అర్చకురాలు. లోతుకు పోయినకట్ట, దొప్పచెవులూ, పొడవైనకో ఉన్న ఆపిల్ల నాకే మంత బాడున్నట్లని పించలేదు.

అమాటే పెద్దమ్మతో అంటే, ఆ-దానికేమీ తెల్లటి తెలుపు, దాని తెలుపే చారే యింటికి వేరేదీపం కూడా అనసరం లేదు. ఏమనుకొన్నావో - "ఎటువు ఏడు వంకర్ని" కాస్తుందని మనపెద్దలు ఏవాడో చెప్పారు. నీకు తెలియజే, అంటూ కోడలి తెలుపుని తల్చుకు తల్చుకు మురిసిపోతుంది పెద్దమ్మ. చాలా మందికి నలుపంటేనే అధోరక్తమైన హాళన.

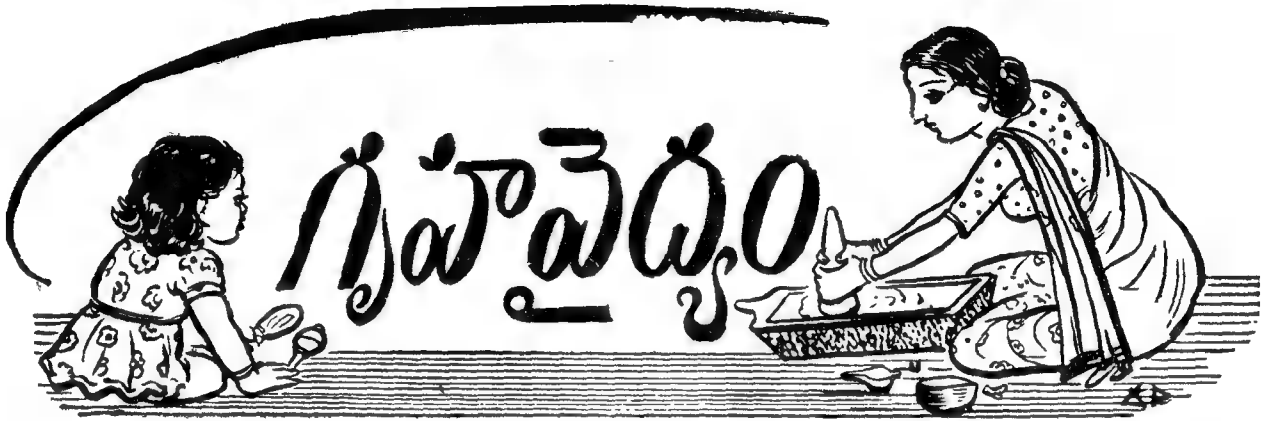
మొన్నటికి మొన్న మా బంధువుల పాతకి వుట్టిన కొక పండుగంటేనూ, నేనూ, మా ఆడవిడ్డ వెళ్లం. ఆపాప తెల్లగా, బొడ్డుగా చాలా బాడింది. మా ఆడవిడ్డకి పాపంటే చాలా ముద్దు. ఆపాపని ఎత్తుకొని, ముడ్డు పెట్టుకో వోయింది. ఆ ఆ ముద్దు పెట్టుకోకు మా పాపకి నీసలు పంటుకోనేను. అంది ఆ యిల్లాలు నవ్వుతూ. అక్కడున్న వనిత లందరూ ఆ మాటకి పక్కన నవ్వేరు. నా మనస్సు చివుక్కునుంది. తోటిస్త్రీకి ఆక మానం జరిగితే ఓదార్పు వారికన్నా, హాళన చేసి, ఏడ్పించేవారే ఎక్కువన్న సంగతి తెలిసినదేగా! ఒక్కనిమిషం స్థానివులా నిల్చుని మెల్లగా పాపని దించేసింది మా ఆడవిడ్డ. అరే! కోపం వచ్చిందేమిటి! హాస్యానికి అన్నాను అందా యిల్లాలు అతి తేలిగ్గా. హాస్యానికివులే మాత్రం అంత మందిలో ఆలా ఆనటం ఏంబా ఉంటుంది? హాస్యానికి సమయం సందర్భం ఉండొద్దూ? కళ కళలాడుతున్న పిల్ల ముఖం ఆవక్కు మాటతో వాడిపోయింది. ఎంతో సరదాగా నవ్వుతూ కేటుతూ వచ్చినపిల్ల భరించలేని అవమానంతో, దుఃఖంతో యింటికొచ్చింది. ఆడదానిగా వుట్టడమే దురదృష్టం వదినా! అందులో నల్లగా వుట్టట మంత దురదృష్టం మరోటి లేదని బాధగా. ఆ నక్కమాటని బట్టి గ్రహించుకో వచ్చు ఆపిల్ల మనస్సెంత గాయపడిందను. విజంకూడా అలానే ఉంది.

పిల్లకాస్త నల్లగా ఉందంటే పెళ్ళి చేయడం కూడా చాలా కష్టంగా ఉంది. వేలకు వేలు పెంచేస్తున్నారు కాస్త వాయ తక్కువ ఉన్నంత మాత్రాన. యింతకీ చెప్పొచ్చే నేమిటంటే రంగుకాదూ, పిల్ల గుణగణాలు కావలసిందని. నలుపయినంత మాత్రాన ఆ పిల్లని అనాకారి క్రింద కట్టేయకూడదు. ఆ మాటకీస్తే నల్లపిల్ల ఉన్నకళా, కళ్ళల్లో తరుకూ, తెల్లటివాళ్ళకి ఉండనే ఉండవంటే అతికయోక్తిలేదు. ఏది ఏమైనా నల్లటివాళ్ళని చూసి హాళనచేసి ఏడ్పించడం సబబుకాదు.

గమనిక

గతవారం 'చనితావాణి'లో 'మిరిచ్చిక' మంచి సలహా! అన్న రేఖ ప్రాసినవారు క్రిమతి బలభద్రుని కరలక్ష్మి (నిజయనగరం) అని గమనించ ప్రార్థన.

పేలు చాలామంది చిన్న పిల్లలకి వుంటాయి అని పోవటానికి నాకు తెలిసిన కొన్ని విషయాలు వ్రాస్తున్నాను, ప్రయత్నించి చూడండి. ఇది సీతాఫలాలు వచ్చేకాలం కాబట్టి సీతాఫలయొక్క పిక్కులు పడిగానీ పన్నెండుగానీ తీసుకుని కొద్దిగా నీళ్ళుపోస్తూ మెత్తగా నూరి ఆ మధ్య తిలక వ్రాసి రెండు మూడు గంటలు వుంచి తరువాత తిలకి స్నానం చేయించాలి. ఇంకొక రకం: ఇది తలమీద పేలుకేకాకుండా తల మీది కురుపులకి కూడా చాలా బాగా పని చేస్తుంది. కుంకుడుకాయలు నల్లగా కాల్చి వాటిని మెత్తగానూరి వస్త్రకాలితంచేసి అందులో కొద్దిగా కొబ్బరినూనె కలిపి తిలకి రాసి మొదట చెప్పినట్లుగా రెండు మూడు గంటల ఆనంతరం తిలకి స్నానం చేయించాలి. ఇట్లా రెండు మూడు రోజులు చేసేటట్లయితే వాళ్ళకి మరి ఆసలు పేలు కురుపులూ వుండవు. కుంకుడుకాయలో వున్నటువంటి చేదు పీటిని మళ్ళీ దగ్గరకి చేరకుండా

చేసుంది. నేను చిన్నప్పుడు కురుపులతో చాలా బాధపడేదాన్ని. మా నాన్నమ్మ ఈ కుంకుడుకాయ వైద్యంతో నాబాధ నివారణ చేసింది. అందువల్ల నేను ఇది రాశాను. కడుపు పీస : వేడిచేస్తే ఈ కడుపుపీస తరుచుగా వస్తుంది. అప్పుడు ఒకటోరెండో బత్తాయిపళ్ళు రసంతీసి అందులో రెండు న్యూన్ (చెమ్పులు) పంచదార కలుపుకుని రెండుమూడు రోజులు వరసగా త్రాగుతే తగుతుంది. బాత్తాయి పళ్ళులేని కాలంలో ఎట్లా అనే సంశయం మీకు రావచ్చు. ఆ పళ్ళు దొరకనప్పుడు, ఒక అర చెమ్పు మెంతులు, ఒక అర చెమ్పు పెరుగులో కలుపుకుని తాగుతే తగుతుంది. కానీ అంత కంటే వేగం పనిచేస్తుంది నూనె మెంతులూ కలుపుకుని తాగితే కాస్తా కష్టంగా వున్నా త్వరగా తగుతుంది. ఇది కూడా అర చెమ్పు నూనె, అర చెమ్పు మెంతులే. ఈరెండూ ఉదయం పరగడుపు నే సేవించాలి.

వొళ్ళు తిప్ప: కొందరికి అప్పుడప్పుడు వైశ్యంవల్ల వళ్ళు తిరుగుతుంది. అట్లా వళ్ళు తిరిగినప్పుడు నివ్వమీద జిలకట్ట వేసి ఆదాపం

*
ఈ కీతాకాలములో రాత్రులు ఉదయకాలముందు వచ్చేదగును దివ్య మైత మందు: కరక్కాయశేడు, 10 మిరియాలు, రీలవంగాలు మెత్తగా పాడుముచేసి మంచిచెల్లముతో చిన్న ఉండలుగా చేసుకొని (గచ్చకాయంతో మాత్రలు) రాత్రులు పరుండ పోవునప్పుడు బుగ్గను పెట్టుకొనిపరుం వలెను. 3 ఆవుమ్మలు పాలు కూడా తాగుతే దగు. కలి తగును. మూడు రోజులు వాడితే ఏ రకము దగ్గనా కేవలమైనా తగిపోవును. కీతాకాలములో వాడుటకు మంచిది. కడుపు, జీర్ణకోశము, ఊపిరితిత్తులమీద బాగా పనిచేయును.
ఇవటూరి శ్యామలాదేవి.
తెనాలి.
*

పట్టిస్తే తక్షణం తగుతుంది. కిరోజులు(జాతు) కూడా వేడిచేస్తే వూడిపోతాయి. ఒక్కక్క మారు ఎన్ని రకాలు నూనెలు వాడినా పూడటంమానదు. ఉదయంమనం నూనెరాగు కు నేటప్పుడు (కొబ్బరినూనె) లోలి రోజు కొంచం నీళ్ళు కొంచం కొబ్బరినూనె కలిపి (రంగరించి) రాసుకుంటే మరిజాతుపూడటం అనే మాటే వుండదు. ఈ రాసుకోవటం కొన్నాల్లేకాకుండా ప్రతినిత్యం రాస్తే వేడివళ్ళి వచ్చేటటువంటి తలపోట్లువగైరాలు కూడా వుండవు. ప్రతిరోజూ సాంబ్రాణి దూపం వేసుకున్నా జాతు వూడటం కటి పోతుంది. సాంబ్రాణిదూపం వేసుకున్నాక జాతు ఒక గంటదాకా వివృతంఉండును అనే ఆ సాంబ్రాణిదూపంవల్లా, నూనె నీళ్ళు కలిపి రాసుకోవడంవల్లా జాతుకూడా పెరుగుతుంది. అని నాలనుభవంవల్ల చెపుతున్నాను. అయితే ఈరెండు కొన్ని రోజులుచేసి కొన్ని రోజులు మానేసేకంటే ప్రతినిత్యం చేస్తే దీని వుపయోగంవల్ల వచ్చినటువంటి ఫలితం మనకి తెలుస్తుంది.

బలభద్రుని వరలక్ష్మి-విజయనగరం

*
వనితలకు వినతి
“అయ్యా, ప్రమరించబడిన నా స్వల్పరచనలకు పత్రికైన పంపనికారణమును దయతో తెలుపగలరా? కొందరు రచయితలు, తాము అందుకొనుచున్న పారిలోషికములతోను, పత్రికలతోను ఉప్పుంగుచున్నారు. నాకు కనీసము పత్రికయైనను అందుటలేదు. కారణమేమిటో?”
అని ఒక రచయిత్రేఖ వ్రాసింది. ఇలాగే ఇంకా చాలామంది వ్రాస్తున్నారు కారణం ఒకటే :
ఇలా రేఖలు వ్రాస్తున్నవారు, తమ చిరునామాలను మటుకు వివరంగా వ్రాయటంలేదు. కొందరు పేర్లకూడా వ్రాయటం మరచిపోతున్నారు. పేర్లవ్రాసివా కొందరు బెజవాడ అనిచెప్పి ఊరుకుంటున్నారు. ఈ పొరపాటును గుర్తించి, ప్రతివారు తమ రచనలచివర పూర్తిపేరు, చిరునామా వ్రాయగోరుతున్నాము.
పంపిన రచనలగురించి వెనువెంటనే రేఖలు వ్రాయవద్దనీ, రచనలతో రిపే కాదు జరిచేసి పంపవద్దనీకూడా కోరుతున్నాము. రచన, ఉపయోగపడనిపక్షంలో తిప్పిపంపడానికై, బరువునుబట్టి, రీ వయా వైసలకు తక్కువకాకుండా తపాలా బిళ్ళలను జరిపించి పంపాలి.
*

వారి పేరే మీకు హామీ

—మీరు ఎల్లప్పుడూ
పేరుగాంచిన
కంపెనీవారు
తయారుచేసిన
వనస్పతినే కొనండి!

మీ వంటకు వాడుటకు ఆరోగ్యకరమైన మరియు శక్తివంతమైన వనస్పతిని కొనుట మీకు అన్ని విధములా లాభకరము. కాని మీరు వనస్పతిని కొనుటకు తయారుచేసేవారి పేరును చూచుట మరచకండి!

వనస్పతి మ్యాన్యుఫేక్చరర్స్ అసోసియేషన్ లోని సభ్యునిచే తయారుచేయబడిన వనస్పతిని కొంటే అది ప్రభుత్వపు ధర్యవేక్షణ క్రిందనున్న కార్టానారో, ప్రభుత్వపు కఠినమైన నిర్ణయముల ప్రకారము తయారుచేయబడినదని మీరు సమ్మతించును. అది కాకాగా మరియు పరిశుద్ధముగా ఉండుటకు చేతికో తాళబడకుండా తయారుచేయబడి, దబ్బాలో సీలు చేయబడును!

వనస్పతి

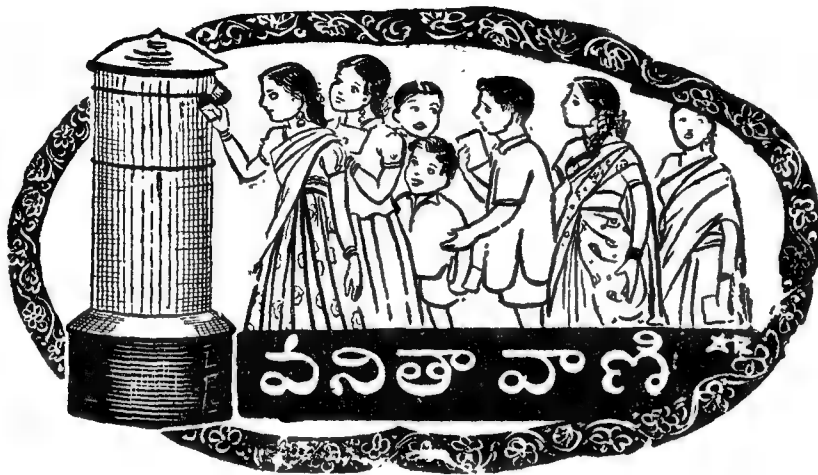
గృహిణులకు వరప్రసాదము!

వనస్పతి మ్యాన్యుఫేక్చరర్స్
అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారిచే
ప్రచురింపబడినది

ఈ ప్రసిద్ధిగాంచిన కంపెనీలలో ఒక కంపెనీవారి వనస్పతినే కొనండి

అహ్మద్ ఊమర్ లాహి	అమరా
అమ్రత్ వనస్పతి కంపెనీ లిమిటెడ్	గోల్డెన్ ఆర్
అమ్రత్ వనస్పతి మిర్చి లిమిటెడ్	రోజ్
నీరార్ ఆయర్ ఇండస్ట్రీస్	వనస్పతి
నీరార్ వనస్పతి	వనస్పతి
కావనగర్ వెజిటబుల్ ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్	ప్రభాత్
అహ్మద్ వనస్పతి వర్క్ (మైసూరు) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్	కం
అహ్మద్ వనస్పతి వర్క్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్	లి.టి.
డి.సి.ఎమ్. వనస్పతి మ్యాన్యుఫేక్చరర్స్ వర్క్	వేదాంత
ఈస్ట్ ఏసియాటిక్ కంపెనీ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్	ఎ.కె.
ఈస్ట్ కోస్ట్ ఫుడ్ ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్	అగోరా
గజ్డో ఫుడ్ మిర్చి కంపెనీ లిమిటెడ్	వనస్పతి
హిందూస్థాన్ టెలెఫోన్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్	రమ్య
హిందూస్థాన్ నీరార్ లిమిటెడ్	రోజ్
ఇండియన్ వెజిటబుల్ ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్	ఇయన్
ఇండిక్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్	అరుణ
కరీయవార్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్
కుసుమ ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్	కుసుమ
మార్గరీట్ ఆ రిఫైన్డ్ ఆయిల్స్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్	ప్రభాత్
మెట్రో టెక్నిక్ ఇండస్ట్రీయల్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్	కామరేష్
మోడీ వనస్పతి మ్యాన్యుఫేక్చరర్స్ కంపెనీ	కోల్డెస్ట్
మైసూర్ వెజిటబుల్ ఆయిల్ ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్	రాముడి
పాలనాథర్ వెజిటబుల్ ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్	వజ్రాల్
రవి వెజిటబుల్ ఆయిల్ ఇండస్ట్రీస్	లింగావన్
రోహిత్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్	హనుమాన్
ఎస్.జి. వెజిటబుల్ ప్రోడక్ట్స్	గోపాల్
స్పైస్ టైల్ ఫుడ్ ప్రోడక్ట్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్	అలూన్
స్ట్రాస్బర్గ్ వనస్పతి ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్	స్ట్రాస్బర్గ్
వనస్పతి ఆయిల్ మిర్చి కంపెనీ లిమిటెడ్	గ్రేప్స్
కాకా ఆయిల్ మిర్చి కంపెనీ లిమిటెడ్	వకాన్
కుంభలూ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్	కుషార్
వెజిటబుల్ ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్	ప్రకాష్
వెజిటబుల్ నిలమిన ఫుడ్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్	విటా
వెన్డర్ ఇండియా వెజిటబుల్ ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్	వనస్పతి

స్త్రీమతి ఆదిమధ్యం రవణమృగాదు, ఆడ వాళ్ళలో నేటికీ తాత్కాలికంగా అన్నవ్యాసం చాలాగా వాడుతున్నారు. ప్రపంచంలో స్త్రీల దుస్థితిని వున్నదన్నట్లుగా చూపేటటువంటిది. ఆమెకు నాధన్యవాదాలు. కొంచెం మించుమించుగా ఆమె చెప్పిన మూడు కారణాలలో ఏదో ఒక దానివల్లనే ఆనేక కుటుంబాలలో ఒకరిద్దరు నిర్భాగ్య స్త్రీలు ఇలా బలిఅవుతున్నారనవచ్చు. వారి కరుణామయ విషాదగాధ బంధువుల మనస్సుల్లో బాగా ముద్రపేసుకుంటోంది.

కారణం లేకుండా చనిపోయే నిర్భాగ్యులను గూర్చి నాకు తెలిసిన రెండు ముక్కలు చెబుతున్నా. ఫలానా అమ్మాయి చనిపోయింది అంటారు. ఆమె చనిపోయిన కారణం మాత్రం ఎంత గింజలుడినా దొరకదు. దూర చూలోచి నే అనాదినుంచి నేటివరకు భారత నారికి మానమే ప్రాణం. ఆమె కిలరక్షణకు ప్రాణాన్ని త్యజించాడని చెబుతుంది. దాన్ని గురించి భర్తగాని తదితరులుగాని పారపాటు నైనా శంకించి వల్లెత్తుతుంటున్నా ఆమె సహించదు. కొందరు భర్తల భార్యలను హితులైన బంధువులతో మాట్లాడినా శంకిస్తారు. ఆడదానికి సన్నిహితులు (మేనమామలు, పిన తండ్రులు) ఇంక తన చిన్నతనం నుండి ఇంటికి వచ్చిపోయేందుకు అక్క భర్తలుగాని, మేనత్త, మేనమామల పిల్లలుగాని, వీరిలో ఏవొక్కరితోనైనా కొంచెం సరదాగా మాట్లాడితే శంకించే మగవారున్నారు.

ఆడది అబ్బ. ఒక బాధననే దాని నిభరించే కక్కిలేక మొండిగా ప్రాణానికే తెగిస్తుంది. దానితో నిజానిజాలు గ్రహించని లోకం, ఏ ఆపనింద పడడం దుర్భరమై ప్రాణాలు విడిచింది, అదే ఆపనింద యధార్థమంటారు. కొందరు ఆత్మమల నంటారు. కొందరు భర్త నంటారు. కొందరు ఆమెనే అంటారు. ఇలా ఎంతెంతోమంది చనిపోయిన అసలు కారణాలు తెలియరావు. ఇలా చనిపోయే

వారిలో, మంచిస్థితి చూడగలభర్త, కడి పెడు బిడ్డలుగల తల్లులు నెలకొంటారు.

ఉదాహరణకు ఒకటి రెండు మచ్చుకు మీకు చెబుతా.

రాణి 18 సంవత్సరాల అమ్మాయి. ఆ రోజు నాకింకా పక్కా పకం. పిలవదానికి వచ్చింది.

ఏమిటి పిలవ రాణి అన్నాను నవ్వుతూ. బాబు పుట్టినరోజు అంది. రేపు తప్పకుండా రండి అని చెప్పి వెళ్ళింది.

మర్నాడు రాణి వాళ్ళ ఇంట్లో బాబు ఏదాది పుట్టినరోజు ఘనంగా చేసేరు. ఇటు ఆత్మమామలు, అటు తల్లి తండ్రులు బాబును ఆశీర్వదించి ఆనందించేరు. పేరంటానికి వెళ్ళిన మేమంతా రాణి చాలా అద్భుత వంతురాలు అనుకున్నాం. మర్నాడు ఇంకా సరిగా తెల్లవారలేదు. మా పనిమనిషి పరిగెత్తు కుంటూ వచ్చి రాణి మృగాదు నూతిలో పడిపోయారన్నా బాబు గోల చూస్తే కడుపు తరుక్కుపోతోందన్నా అని చెప్పింది. చుట్టుపట్ల వాళ్ళంతా ఎక్కడి వక్కడ వదిలేసి పరిగెత్తే; రాణి ఈలోకం విడిచిపెట్టింది. అంతా బామ్మ అయిన రాణి నిద్రపోతున్నట్లు అంది. తల్లిదండ్రులతో సున్నారు. భర్త బిడ్డతో వోలో పెట్టుకు పెలు బిడ్డ దుఃఖాన్ని ఆపుకోడానికి ప్రయత్నించున్నాడు. ఆత్మమామలు బిడ్డ కష్టానికి పడే బాధ వర్తనాతీతం. అల్లారు ముద్దుగా చూసే తల్లి తండ్రులు ఆత్మమామలు సుందరుడైన భర్త అన్నింటికన్నా ముఖ్యం పశిపిలవాడు ఇన్ని కలిగిన రాణి ఎందుకు చనిపోయింది. కొందరు ఆత్మగాదు హింసించిందన్నారు. మరికొందరు భర్త అనుమానించే డన్నారు. ఇలా ఎవళ్ళీ ఏదో చివర కారణం వాళ్ళను కున్నారు. రాణి ఏ బలవతిర కారణంవల బలి అయిందో నాటికే నేటికీ తెలియనే లేదు.

అలాగే మా బంధువుల అమ్మాయి చని

పోయింది. కారణం దురూహ్యం. రి నెలల పిలవాడు చనిపోయాడనుకొంది. ఆడ కారణ మనదానికి వీలేదు. తననుకని ఎంతో కష్టనిష్ఠురాల కొద్ది పెంచి పెద్దచేసిన తల్లి వాడైనా తలచకుండా తన దోవతను చూచుకొంది. విషమ చరిత్రకు లో అలా చేయాలన్నప్పుడో ఎవ్వరికీ తెలియదు.

ఇలా చనిపోయేవారిని గూర్చి చాలా చాలా కథలు వింటూంటాం. అవి నేటికను పించేదాన్ని బట్టి అర్థమనే. అసలు కారణం ఎవ్వరికీ తెలియదు. ఏది ఏమైనా ఈవరి స్థితున్న యొక్క చైర్యం వనితలు తప్పక నేర్వాలి.

డి. భాస్కరమ్మ, వంగోల్.

* * *

కన్నవి, ఎన్నవి

హాథిలో ఒక ఉపాధ్యాయుడుండే వారు. ఆతని భార్య కొత్తగా కాపురానికి వచ్చింది. ఆమె చాలా అందగా వుండేది. ఆమె ఎప్పుడైతేనా, బయటకు వస్తే మేనుందరము రెప్పవాల్చక, అలాగే చూచే వాళ్ళము. ఆమె యిరుగు పొరుగులో ఎంతో స్నేహంగా ఉండేది. ఎవరైనా యింటికి వెళ్ళే వారితో, ఎంతో ఆప్యాయంగా మాట్లాడేది. యిలా కొద్ది రోజులు గడచినవి. అంతలో ఆత్మగాదు వారింటికి వచ్చారు. తల్లిరాగానే ఉపాధ్యాయుడు ఎంతగానో మారిపోయాడు. ఇంటిలో కలతలు బయలుదేరాయి. కొంపంతో భార్యను బాగా కొట్టేవాడు. సమయం చూచి ఆత్మగాదు కూడ రెండు బాడేది. యిదేవరసని కొద్ది రోజులు సాగింది. వారి యింటి ప్రక్క ఘన్న మాకు రోజూ ఏవో గుడ్డులు, పన్నవి మూలుగు వివవస్తుండేది. ఈ ప్రకారం, రెండు మూడు నెలలు సాగినపిదప ఆమె ఆ నరక భాధ భరింపలేక, మధ్యాహ్నం పూట ఎవరూ యింట్లో లేక పోవటం గమనించి ఉరిపెట్టుకొని చనిపోయింది. ఆ రోజు ఆమె చేతు కున్న ఆత్మచూత్యను, తల్లుకుంటే యిప్పటికీ మాకు కండ్లు చెప్పుగిల్లుతాయి.

మంచుకొండ జయప్రద,
ఖమ్మం మెట్.

* * *

చేతులు కాలిన

ఒక ఏడాది క్రితం అనుకొంటా... మా వీధి చివర వుండే కుటుంబంలో జరిగిన విషయం తెల్పుతాను. వాళ్ళ ఇంటిలో ఒక కన్య వుండేది. ఆమెకు పెండ్లి నిశ్చయం చేసినారు. అయితే ఆ కన్యకు ఈ సంబంధం ఇష్టమవులేదట. తనకు ఈ సంబంధం ఇష్టంలేదని, తల్లిదండ్రులకు తెలిపింది. కాని ఆమె

మాటలను వారు వినిపించుకోలేదు. “నెర్సి వారికి మాట ఇచ్చినాము. ముహూర్తం కూడా ఫలానా లేదీ అని భాయం చేసివాము. మాట తప్పడం మర్యాదకాద”ని చెప్పినారట. మరు నటిదినము బాత్ రూములో ఆమె శివముంది. శిరసనాయిలు పోసుకుని నిద్రంటించుకుంది. ఆ శివము చూస్తూనే అందరూ బావురుమని ఏడ్చారు.

చెతులు కాలిన తర్వాత ఆకులు పట్టుకుని ప్రయాణం మొదటికి కొని తరచు జరిగేది అజే. ఈ సమస్యను బాగా వివరించిన రచయిత్రికి అభినందనలు.

వి. అచలారాజు, బళ్ళారి,

* విరుగుడు *

నేటి సాంఘిక వ్యవస్థలో అనాదిగ వుంటున్న అతి ముఖ్య సమస్యను పురస్కరించుకొని బహు చక్కగా వివరించారు. నిజమే! ఆత్మహత్యలు స్త్రీలలోనే యొక్తువ. అదీయువతీదళంలో ఉన్న స్త్రీలలోనే ఎక్కువగా కనిపిస్తూవుంది. కారణం ఒకవిధంగా పురుషప్రపంచమే అని అనకతప్పదు. అసలు స్త్రీమీద పురుషునికి ఆధిక్యత ఎలావచ్చింది? తను అర్పించి తనప్రత్యేకతను చూపించుకుంటున్నాడు. గాని స్త్రీకి, ఆవిధమైన స్వేచ్ఛ లేకుండా చేసేశాడు. అందునంచి దీనికి విరుగుడుగా, స్త్రీకూడ స్వయంశక్తి కలిగి దానిలా తయారవాలి. ఎంత కష్టమయినా వడి చదువుకొని, తగిన పుణ్యం సంపాదించిన వరకు, స్త్రీవివాహము తలపెట్టనే కూడదు. ఈనాటి యువతి పూర్వపుయువతి కన్నా చాల అదృష్టవంతురాలు. కొందరు పువారథంతులైన పురుషులు స్త్రీ విద్యకై కృషి చేస్తున్నారు. దానిని ప్రభుత్వం కూడా ఆమోదించింది. అందునంచి ఈ సమయాన్ని చక్కగా పుపయోగించుకొని, రాబోయే తరము స్త్రీలనే నా స్వయంపోషకులుగా చేయాలి. దానికి యువకులు, తమ తల్లి తండ్రులను ఎలా అయినా వొప్పించి, తమ తమ అక్కచెల్లెళ్ళను విద్యావతులుగాను, తరువాత ఉద్యోగులుగాను చేయడానికి తీవ్రమైన కృషిచేయాలి. ఈ కార్యక్రమంలో బంధువుల లేదా స్నేహితుల విమర్శలను ఎంతమాత్రం సరకు చేయకూడదు. బాలికలైన స్త్రీలకూడా ధైర్యం వహించి ముందడుగు వెయ్యాలి. తాము చేస్తున్న పనిలో పూరా సమృద్ధి వుంచాలి.

నేటి, సాంఘిక పరిభాషలో “స్త్రీ ఊళ్ళెలా, ఉద్యోగాలు చేయాలి?” అన్న సామెతను తుడిచి పారవెయ్యాలి. మనది బీద చేతం, అందునంచి అందరికీ విద్య అందదు. దానికి మహిళా మండలులు, ఉదాహరణైన స్త్రీపురుషులు, బీద బాలికలకు చేయూత

నివ్వాలి. వారిలో విద్య, విజ్ఞానం, పెంపొందించాలి.

గాన జానకిరామకృష్ణ, బరంపురం.

* * *

వ్యాసం చాల బాగుంది. ఆరికంగానూ, సాంఘికంగానూ కూడా స్త్రీకి స్వాతంత్ర్యము లేకపోవుటచే, అనుకోని అవాంతర పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు ఆత్మభిమానంగల భారతీ స్త్రీకి ఆత్మహత్యే అనాదిగా పరిష్కార మార్గంగా కనిపిస్తోంది. సంఘం ఇంతగా అభివృద్ధి చెందుతున్నా స్త్రీ తన కాశ్యమీద తను నిలవగలనీటి ఇంకను రాలేదు కనుక, ఐనుకటంత కాకపోయినప్పటికీ, నేటికీ ఆత్మహత్యలు చెరురువాటుగా జరుగుతూనే ఉన్నది. స్త్రీ పురుషునితో సమానంగా అన్నిరంగాలలో ఏనాడైతే పురోగమించగలదో, నాటికి ఆత్మహత్యవసరం తప్పకుంది. అందుకు స్త్రీకి ఆస్తిపై సంపూర్ణ హక్కు, ఉత్తమవిద్య, ఉద్యోగ వ్యాపకం అవసరం. ఇవి సాధించబడిననాడు ఈ దుస్థితి దానంతటానే సమసిపోతుంది.

నైషధం శివప్రసాద్, (తెనాలి).

* * * సమస్యను చిత్రించడంతోపాటు నివార

ణకు కూడా చక్కటి పువాయాలు లలియ చేశారు. ఈ వ్యాసం ప్రతిబింబితు చదవ వలసినది.

ఇనమనమెగూరు రామచంద్ర సత్యనారాయణ, గూడూరు.

* * *

వాస్తవికంగా, ఎటువంటి జంతులేకుండా ప్రాకారు. ఇందుకు రచయిత్రి నా వందనాలు.

బయన పెద్దన్న, (సతేనపల్లి).

స్త్రీకి సంఘంలో మంచి స్థానం వుండి గౌరవం, స్వేచ్ఛా పున్నప్పుడు తప్పకుండా ఈ ఆత్మహత్యలు తగ్గలవు. మునుకుట్ల నూర్యకాంతం, (విజయవాడ)

* * *

* ఓర్పులేక *

పురుషులలో ఉన్నంత, ఓర్పు, సహనము, దూరాలోచన, స్త్రీలలో లేకపోవుటే ఇందుకు కారణము. ముఖ్యముగా స్త్రీలలో ఓర్పు వుండాలి.

భాతిమా సుల్తానా (కొకనాడ)

* * *

వుండువడి సలుపుతున్న పాదానికి జామ్-బుక్ తో బాధోపశమనం కలిగించండి.

Zam-Buk

జామ్-బుక్ తర్వాత దురుదాహితం ప్రపంచంలో మరొక కష్టమైన మూత. జామ్-బుక్ తర్వాత దురుదాహితం మళ్ళీ కంట్రాన్డంబోనికే ఇంకే అరిచివెళ్ళు పాదపు కండల లకు ఉపశమనం కలిగింది. వారిది దృఢమైంది. అది ఉపశమనం పొందుతుంది నీటి లేకుండా జామ్-బుక్

తర్వాన్ని మృదువుగా పొందుతుంది. మీ పాదాల బాధను మరొక తర్వాత దురుదాహితం ఇవ్వడే జామ్-బుక్ వారిది. తదుపరి పాదం ఆరోగ్యవంతై బాధోపశమనం జామ్-బుక్ అద్భుతంగా మనవెస్తుంది. జామ్-బుక్ అమోఘమైన ఇతర దృఢమైపులతో పాటు, తాదానివారకై. గ్రోవ తర్వాన్ని పుట్టించేకై, ఇంకా ఇతర మరలాది గల ధోరణిలతో రూపొందినవి. జంతువుల కొవ్వు చేరలేదని హామీ కలిపి. జామ్-బుక్ మీ దగ్గర ఉంటే ఎప్పుడో మేడే. మందుల వ్యాపారం దరివద్దం బిస్తుంది.

పోల్ ఏకెట్లు వాదా : ఓ కో, 86, నైసపు నాయక్ బిల్డి, మద్రాసు-8.

బాల సాహిత్య

వనప్రగామమందు ఒక్క
మునలిది వది డబ్బులను
మూటకట్టి ఊరు చివర
కాపురంబు చేయుచుండె—

ధబ్బు దాచుకొనగ అవ్వ
తలక్రిందై గ్రామమందు
పరిచితు డగు నొకనితోడ
ప్రస్తావించింది-అంత—

అనేకరి ఇట్లు చెప్పె,
అవ్వ మనసు నచ్చునట్లు:
“నాకడ ఒక కుక్కకలదు
నాణ్యమైన కుక్క నిజము—

నీధనాని కది సాయం
నిలుస్తుంది; భయంలేదు;”
మధునాడే కుక్కపెట్టె
మామ్మయింట కాపురము—

ఇట్టులుండ అవ్వధనము
ఎట్టులయిన తనకరింప
కాపు తలచి ఒక్కరాత్రి
కన్నమునకు బయలుదేరె—

ధనము మూట చేతపట్టి
దాడుతీయనున్న వేళ
కాలు పట్టుకొనియె కుక్క
కాపు గుట్టు బయలుపరచె—

అలికిడి విని అవ్వలేచి
అంతయు గ్రహించుకొనెను;
పరిచయస్థు జూచి నవ్వి
వంపివేసె తుమించుతూ—

“జ్ఞింతువె విశ్వాసముతో
సాయము చేసెను; నమ్మిన
మనుజుడు మోసముచేసెను
ధనము దొంగిలింపవచ్చె—

క్రుక్కకు గలసీతికూడ
కుంటువడియె మనిషిలోన”
అనుకొని యా కుక్కనంతో
అభిమానించినది అవ్వ

★ ముం ద ర మారా వు. ★

సంతల్పబలం

ఒక్కమారుగా చర్మం ముందు కొచ్చింది. మబ్బులు కమ్మి, మధ్యాహ్నమైనా మనకచీకట్లు కమ్మేశాయి. పిల్లలుమాత్రం హుమాగుగా ఉన్నారు. వాళ్లకు తెలుసు రామనాథం మేష్టారు ఇలాంటివ్వడు క్లాసు తీసుకోరని. కాని ఆయనకి తెలుసు క్లాసు ఒదిలేస్తే మేమెంత అల్లరిచేస్తామో. అందుకే ఇలాంటి పీరియడు కథలకోసం ఉపయోగిస్తారాయన. పిల్లలందరికీ ఆయనంటే ఇష్టం ఏర్పడడానికి కారణంకూడా అదే. అయితే కథలు తనెప్పుడూ చెప్పడు. మాలోనే ఎవరైనా ఒక్కరు

వచ్చి చెప్పమనేవారెప్పుడూ. కథలు చెప్పడమంటే మంచి నరదా ఉన్న నాకు మంచి అవకాశం చిక్కేది. ఎప్పుడూ మొదటికథ నాదే. దీని వల్ల మాకు కథలు చెప్పడమే కాక,

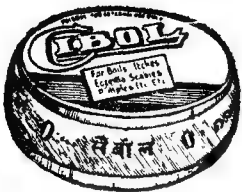
స్వేదమీద మాట్లాడడానికి ధైర్యం కూడా వచ్చేది. డిబ్బెట్లలో మాక్లాసు నుంచి తప్ప మరెవరికీ ప్రయోజనం వల్లడానికి వీలేదు.

కిటికీలోంచి జల్లు కొంచెం వస్తూండడంవల్ల అందరూ గది

మధ్యకే చేరి దగ్గర దగ్గరగా కూర్చున్నారు, నేనుచెప్పే కథ విందామనే ఆత్రుతతో. మాష్టరుగారి టేబులు ముందర చేతులు కట్టుకు తీవిగా నిలబడి మొదలుపెట్టేను నేను.

అనగనగా ఒక రాజు. ఆరాజుకు నలుగురు కొడుకులు. మొదలెట్టగానే సగంమంది గొల్లుమన్నారు. తర్జునారం స్టూడెంట్స్ కి ఇలాంటి కథలు చెప్పడమా అని రోషంతో మూడోవరుసలోంచి సర్రునలేచాడు సూర్యారావు. అయితే బామ్మ గాలూ! లాజుగారికి ఏలుగులు కొలుకులు ఉండాలి కదా? ముగ్గులు ఎప్పులు తల్లిపోయాలండీ, అంటూ ఎత్తిపాడిచాడు. అందరూ మళ్ళీ గొల్లున నవ్వారు. కాని నేను చెప్పే కథలు అలాంటివి కావని మామాష్టా తెలుసు. ఒకే సూరిగా నువ్వు కూచో పూర్తిగా వినకుండా నీగోలే మిటి? విన్నాక బాగులేకపోతే అంత కంటే మంచిది నువ్వు చెప్పదువు గానీ, అన్నారు. సూరిగాడికి వెక్కిరించడం తప్ప కథలు చెప్పడం వస్తేగా? ఏమీ అనలేక కూర్చుండి పోయాడు.

నేను మళ్ళీ కథ మొదలుపెట్టాను. “వైభవంగా సాగిపోతున్న రాజుగారి జీవితంలో కొన్నాళ్ళకు కష్టాలు మొదలెట్టాయి. దేశంలో కరువు, రాణిగారి మృత్యువు ఒకేసారి రావడంతో, రాజుగారు ధైర్యం కోల్పో

చర్మబాధలకన్నిటికి

“సెబాల్”

చర్మవ్యాధులన్నిటిని కీక్రమంగా నివారణచేసి, విషక్రిమి వాళనియ్యే త్వరితంగా కుదుర్చుటలో “సెబాల్” ప్రసిద్ధికెక్కింది. కురుపులు, గజ్జి, ఎక్జిమా, స్కావిన్,

మొటిమలు, తామర, కాలిపగుళ్లు, వ్రణములు, మొదలైన వాటిని కుదుర్చుటలో అద్భుతంగా పనిచేస్తుంది.

బిడ్డల ఆరోగ్యమునకు ప్రసిద్ధిచెందినది.

“రమణీన్ బేబీ గ్రైప్”

తయారుచేయువాడు:

ది సాత్ ఇండియన్

మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీ, మధుర.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు ఏజన్సీస్

విజయవాడ, సికింద్రాబాద్.

బరంపురం (గంజాం), బొంబాయి, బెంగళూరుసిటీ.

యారు. అదే నమయం చూచి, శత్రువులు కూడా కోటను ముట్టడించారు. యుద్ధంచేస్తే కష్టాలతో బాధ పడుతున్న సైనికులని మరింత బాధ పెట్టి రక్తపాతం కలుగజేయడం తప్ప మరేమీ లాభం ఉండదని తెలిసి, రాజు కోశాగారం నుంచి చేతికి చిక్కినంత ధనం తీసుకొని, తన నలుగురు కొడుకులూ వెంట రాగా పారిపోయి రాజ్యాన్ని రక్తపాతం లేకుండా శత్రువులకు స్వాధీనం చేశాడు.

వాళ్ళవెంట నేవకు లేవ్వూ లేక పోయినా, నలుగురు రాజపుత్రులనీ తన చేతులతో పెంచిన దాదిమాత్రం వాళ్ళను విడిచిపెట్టలేక వాళ్ళతోనే బయలుదేరింది.

దారిలో కనిపించిన ఒక పెద్ద పట్టణంలో ఆగి అక్కడే స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకోడానికి వాళ్లు నిశ్చయించుకున్నారు. వెంట తెచ్చిన డబ్బుతో ఒక మంచి భవనం కొని అందులో ఉండేవాళ్ళందరూ.

మహారాజుభోగానికి అలవాటు పడిన రాజుగారికి డబ్బు మంచి నీళ్ళలా ఖర్చవుతుంది. కష్టాలవెంట కష్టాలు వచ్చిన విచారంవల్లా, ఈ డబ్బయిపోయిన తరువాత ఏమిటి చెయ్యడమా? అనే బెంగతోను మంచంపట్టిన రాజుగారు ఎన్నాళ్ళో జీవించలేదు.

రాజ్యంలేని నలుగురు రాజకుమారులూ, వాళ్లుని ఓదార్చడానికి ముసలిదానీ మాత్రం ఆ భవనంలో మిగిలారు. రాజ్యం పోయినా ఈ వూళ్లో గొప్ప జమీందారుగారి పిల్లలుగా ఛలామాణీ అవుతున్న వాళ్లకి ఈ భవనం అమ్మేరి, బీదవాళ్లుగా ఉండటం పరువుతక్కువ అనిపి

చింది. వారి గౌరవం నిలబెట్టుకోడం కోసం ఏమిటి చెయ్యడమా? అని ఆలోచిస్తూ ఉండగా అందరికన్న చిన్నవాడు అన్నలతో ఇలా అన్నాడు: అన్నయ్యా! మన గౌరవం నిలబెట్టడానికి నేను ఏమైనా చెయ్యదలుచుకున్నాను. ఈ దేశపు రాజు గారు ఈ పట్టణంలో పెద్ద కోట నిర్మించి తన రాజధానిని ఇక్కడకు మార్చుకుందామని నిశ్చయించేరు. వందలమంది మనుష్యులు రాత్రి, పగలు పనిచేస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ రాత్రి నుంచి నేను కూలివాడి

పేషంలో వెళ్లి పనిచేస్తాను. కాగడాల గుడ్డిపెల్తురులో నన్నెవ్వరూ పోల్చలేరు. పగలుమాత్రం మనం డబ్బుతో గౌరవంగా బ్రతకవచ్చును" అన్నాడు. ఈ మాటలు విన్న పెద్ద కొడుకు కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకొని "తమ్ముడా! మనకెంత గతిపట్టింది! విధివాత! మనమేమిచేస్తాం? కాని నాకంతంలో ప్రాణం ఉండగా నువ్వలా కష్టపడుతూ ఉంటే నేను చూడలేను. తండ్రి తరువాత తండ్రి వంటివాడను నేను. మిమ్మల్ని పోషించవలసిన బాధ్యత నాది. వంశ

జమ్మి వారి లివర్ క్యూర్

పసిపాపల లివర్ అండ్ స్ప్రిన్ వ్యాధులకు మా ఖాతాదారుల సౌకర్యము నిమిత్తము, మా డాక్టరుగారు యాకింది ప్రదేశములలో ప్రతినెల నిర్దిష్టమైన తేదీలలోను, గంటలలోను, తగిన సలహాలిచ్చుటకై హాజరులో నుండగలరు.

సలహాలిచ్చు వేళలు		ఉ॥ 9 నుండి 11 వరకు	సా॥ 8 నుండి 5 వరకు
స్థలము	తేదీ	అడ్రసు	
నెల్లూరు	6, ఉ॥	అజంతా కన్వే, ట్రంకురోడ్.	
సికిందరాబాదు	8, ఉ॥	మెసర్లు డి. జి. పరేష్ & కంపెని, కెమిస్ట్స్, జమ్మా మసీదు.	
హైదరాబాదు	9, ఉ॥	మెసర్లు డి. జి. పరేష్ & కంపెని కెమిస్ట్స్, రెసిడెన్సీరోడ్.	
తెనాలి	12, ఉ॥	కన్వికాపరమేశ్వరి స్త్రం.	
గుంటూరు	14, ఉ॥	మెసర్లు మెడికల్ స్టోరు, కొత్తపేట.	
మచిలీపట్నం	16, ఉ॥	మెసర్లు ఆనంద ఫార్మసీ, కెమిస్ట్స్, మెయికోరోడ్.	
రాజమండ్రి	19, ఉ॥	మెసర్లు ఈశ్వరదాస్ & కంపెని, బాండు కం. ఏజెంట్లు 8/101 ఇన్నిస్ పేట.	
భీమవరం	20, ఉ॥	మెసర్లు ప్రసాద్ సన్స్ & కం, కెమిస్ట్స్, ఆంధ్ర డ్రెమెటిక్ & లిటరరీ సొసైటీ.	
జుండులూర్ (ప్రతినెల ఆఖరు అదివారం ఉ॥ సా॥)		సాక్ చి.	
ఖరగ్ పూరు	4, ఉ॥ సా॥	మెసర్లు యునైటెడ్ మెడికల్ స్టోరు, కెమిస్ట్స్ & డ్రెగిస్ట్స్: ఎన్. టి. ఇ. 155, రైల్వే మార్కెటు.	
రాయలూర్	25, ఉ॥ సా॥	మెసర్లు C. P. మెడికల్ స్టోరు, కెమిస్ట్ & డ్రెగిస్ట్స్, సాదర్ బజారు (Tel No. 118)	

జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్సు.

బొంబే: * గుండా కృష్ణమూర్తి బిల్డింగ్: 17/829, నాగేశ్వరరావు పంతులురోడ్, గాంధీనగర్ P. O., విజయవాడ-2.

* ఓరుగంటివారి పేర్, విజయనగరం సిటీ, * 182/1, హరిసెనరోడ్, కలకత్తా.

సంకల్ప బలం

గౌరవం నాకన్న మీ కెక్కువా?
కాబట్టి రాత్రిపూట నేనేపనిచేస్తాను.
మిమ్మల్నెందుకు కష్టపెట్టడం" అ
న్నాడు. అలాగే నలుగురిలో
ప్రతిఒక్కడూ తనే పని చేస్తానని
మిగతావాళ్లు సుఖంగా ఉంటే చాలు
ననీ అనడం మొదలుపెట్టారు.
ఇదంతా చూస్తున్న దాది వాళ్లని
నముదాయించి ఒక ఉపాయం

చెప్పింది. ఒక సంచి తీసుకవచ్చి ఇలా
అన్నది. "రాకుమారులారా! ఈ
సంచిలో నాలుగు కాగితపు ముక్క
లున్నవి. అందులో మూడింటిమీద
మీ తండ్రిగారి ముద్ర ఉన్నది.
నాలుగవదానిమీద ఏదీలేదు. మీరు
నలుగురూ సంచిలో చెయ్యిపెట్టి
ఒక్కొక్కరూ ఒక్కొక్క కాగితం
తీసుకొని ఒకరికొకరు తెలియకుండా
చూసుకొండి. ఖాళీ కాగితం తీసిన
వాడే మీ అందరి గౌరవమూ

కాపాడడానికి పనిచేసే భాగ్యం కల
వాడవుతాడు. కాని మీ నలుగు
రిలో అతనెవ్వడో తక్కిన ముగ్గురికీ
తెలియకూడదు. అతను గడించి
తెచ్చిన డబ్బు నాకు ఇస్తే ఇంటిఖర్చు
అంతా నేను చూసుకుంటాను. నలు
గురూ దీనికి ఒప్పుకొన్నారు.

చెమటోడ్చి తెచ్చిన డబ్బు మున
లమ్మ బాగ్రతగా ఖర్చుపెట్టేది.
ఊరిలో వారిగౌరవానికి తక్కువ
లేకుండా కావలసినంత ధనం
ఉన్నట్టు ఉండేది. నల నెలా ఆమె
దగ్గర ఎంతోడబ్బు నిలవ అవుతూ
ఉండేది. నిలవయిన డబ్బుతో మున
లమ్మ ఎన్నో భూములు కొని వాటిని
దున్నడానికి రైతులను పాల్గొన్న
నియమించింది. రాజకుమారులకి
'ఇంత ధనం ఎక్కడిదా' అని ఆశ్చర్యం
కలిగి ఎప్పుడయినా అడిగితేనాయనా,
మీలో ఒకరు వంశ గౌరవం
కోసం చెమటోడ్చి పనిచేస్తుంటే
మనకి కొదవేమిటి. ఇదంతా ఆతని
సంకల్పబలం. ఆతని మహాత్యాగం
వల్ల కొన్నాళ్ళకు ఈ జమిందారీ
వర్ధిల్లి మీరు మళ్ళీ సైన్యాలను
కూర్చుకొని మీ దేశం మీరుజయిం
చుకోవచ్చునేమో అనేది.

ఆమె అనుకొన్నట్లుగానే ఆ
జమిందారీ గొప్పగా వర్ధిల్లింది. ఆ
రాకుమారులని అందరూ గౌరవించ
సాగారు. వారు సైన్యాలను కూర్చు
కొనడానికి తగిన నన్నాహాలు
మొదలుపెట్టారు. వారిదగ్గర డబ్బు
పుష్కలంగా నిలవ కాసాగింది.

అంతా ఇలా వుండగా కొన్నా
ళ్ళకు మునలమ్మ వారి నందరినీ దగ్గ
రకు పిలిచింది. వయస్సు మళ్ళడం
వల్ల జమిందారీవ్యవహారపు పనుల
వల్ల, ఆమె నీరసించి జబ్బుపడి

మీ దగ్గుమొక్క
కారణము నిర్దులము
చేయండి

సిరోలిన్
వాడండి

కుటుంబములో
అందరూ వాడదగిన
ఔషధము

సిరోలిన్ మీ దగ్గును ఆపుటయే
కాక దగ్గును కలిగించే అపాయకర
మైన క్రమలను కూడ విచ్ఛేద
ముగా నాశనము చేయును.

పోర్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, కాళూర్ రిమిడర్ డి.

పోయింది. అదే తన మరణశయ్య అని గ్రహించిన ఆమె వణకుతున్న చేతులతో ఒక చిన్న వెండిపెట్టెను తీసి వారిచేతికిచ్చింది. వారు దానిని తెరిచిచూశారు. వాళ్ళ మొహంలో కనిపించిన ఆశ్చర్యాన్ని చూసి ఆమె చిరు నవ్వు నవ్వుకున్నది. అలా చిరునవ్వుతోనే ఆమె శాశ్వతంగా కన్నుమూసింది.

ఆ పెట్టెలో వారికి నాలుగు కాగితం ముక్కలు దొరికాయి. తాము సంపాదించి తీసిన కాగితాలు ఇవేనని వారు గ్రహించారు. కాని అసలువితే ఇది. ఆ నాలుగింటిలోనూ దేని మీదా ముద్ర లేదు; నాలుగూ ఖాళీయే!" అని నేను కథ ముగించాను.

తప్పులుపట్టటంకోసం చూస్తున్న సూర్యారావు మళ్ళీ లేచి అడిగాడు. "కాని సార్, నలుగురూ పని చెయ్యడానికి ఒప్పుకున్నారు కదా, మరి ఒకళ్ళకొకళ్లు తెలియకుండా ఉంచడానికి ఈ నాటకం అంతా ఎందుకండీ?"

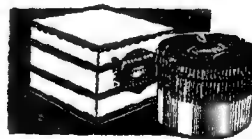
"ఒకే సూరీ! నీకు తప్పులు ఎంచుదామని ఉందా? అయితే చెప్తాను విను. నలుగురిలో ఎవరికి వారే తమ తమ వంశ గౌరవం కోసమూ, తక్కిన ముగ్గురికోసమూ, వారికి తెలియకుండా, యేదో త్యాగంచేస్తున్నామని నమ్మి సుఖం పొందేవారు. ఆ ఉత్సాహంతో కష్టపడి పనిచేసి ఎక్కువ సంపాదించేవారు. జమీందారీ కొనడానికీ, తక్కిన ముగ్గురినీ పోషించడానికీ, కావలసిన డబ్బంతా తానొక్కడే గడించాడనుకొని గర్వపడేవాడు. ఇంకా ఉత్సాహంతో,

"నువ్వుకూడా నీ బట్టలకు టినోపాల్ వాడుతున్నట్లున్నావే!"

తెల్లని బట్టల టినోపాల్తో ప్రకాశించేలా తెలుపు జేయండి, ఇతరుల దృష్టిని మీరు ఆకర్షించగలుగతారు. కొంచెం టినోపాల్ ఒక్కసారి ఉపయోగిస్తే మూడు వారలు ఉరుకుల వరకూ సరిపోతుంది.

టినోపాల్ ఉపయోగించిన తెల్లని బట్టలు అన్నిటికన్నా తెల్లనైనవి.

టినోపాల్

"టినోపాల్" జి. ఆర్. గాయగి ఎస్.ఎ. బాల్, స్వల్పద్వాంధవారి రిజిస్టర్డ్ బ్రాడ్ మార్కు

సుహృద్ గేయగి బ్రేడింగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.

పి. బి. బాక్స్ నెం. 955, బొంబాయి.

సంకల్పబలం

సైన్యానికి కావలసిన డబ్బు కూడా గడించడానికి నడుము కట్టుకునే వారు! మాతావా ఆముసలమ్మ తెలివి? వాళ్లు అంత గొప్పవాళ్లవడానికి కారణం ఆముసలమ్మ సంకల్పబలం అన్నారు రామనాథం మాస్టరుగారు.

జూరిన అహం

(15 వ పేజీ రెవరూయ)

ఇక్కడ ఎవరి ఇంటిలోనైనా వుండి తెల్లవారే రాకూడదు బాబూ."

"ఇక్కడ ఎక్కడ వుండమంటావు? నన్నరిగినవారెవరూ ఇక్కడలేరు."

"మా పల్లెటూళ్ళలో తెలిసినవారుండన కర్కరేడు బాబూ! ఇప్పుడు తెలుపుతేటి ఈ ఇంటివారిని లేపితే లోపలకు రానిచ్చి మీకు అన్ని నడుపాయలూ వారే మాస్తారు. లేవ మంటారా?"

"వద్దు! వద్దు. ఎలాగైనా వెళ్ళిపోవాలి. అంతగా వెళ్ళాలని వుంటే బయలుదేరు బాబూ." మీ సామాను నేను తానుకు వస్తాను."

శ్రీనివాసమూర్తి అయ్యాచితంగా లభించిన అతని సహాయానికి ఆనందం తో పుక్కిరిసికొనబోయాడు.

"నాకు కొవలసిందీ అదే. కొంచెం ఇలా వచ్చి సామాను తీసుకుని దారిచూపిస్తే నీవేనకాలే నేనూ వస్తాను," అన్నాడు.

ఆ వ్యక్తి వచ్చి సామానుతీసుకుని వెళ్ళిపెట్టుకుని ముందు నడుస్తూంటే చూడకు

వరసే ఆ వర్షంలో ట్రోడుపాంటు తాకాలి వరకూ మడచి బూటుతీసి చేతిలో పట్టుకొని అతని వెనుకనే నడువనారంభించేడు శ్రీనివాసమూర్తి. గ్రోవలో ఎవరూ చూడలేదు. అక్కడక్కడ జారిపడబోతున్న శ్రీనివాసమూర్తిని "బాగ్ తబాబూ" అని అతను హెచ్చరింపజూచేడు. సామాను మాయలేక అతను ఆయాసపడుతున్నట్లు మాత్రం శ్రీనివాసమూర్తి గ్రహించేడు. మరో అరగంటలో వారు టేకి చేరుకున్నారు. అత్తవారింటికి వెళ్ళి తెలుపుతేటి ఇంటిలోని వారిని లేపేడు. అక్కడివారంతా ఆనందంతో కంగారుగా అల్లుడిని ఆహ్వానించేరు. వెనుకనున్నవాని నెత్తిపైనుంచి సామాను దించి శ్రీనివాసమూర్తి చూచుగారు ఆశ్చర్యంగా నోరు ఆపబించి అతనివైపుచూచి "నీవారామయ్య! సామాను నీవు తానుకు వచ్చేవేమిటి?" అన్నాడు.

శ్రీనివాసమూర్తి వెనుదిరిగి చూచేడు. అతని సామాను మోసుకువచ్చిన వాడు ఇంక వరో కాదు; రాజమండ్రిలో తన భుజం మీద తట్టి పిలచినవాడే. శ్రీనివాసమూర్తి తెల్లబోయి చూస్తున్నాడు.

"ఇదేమిటి రామయ్య! ఇలా సామాను తాయవలసిన కర్మ నీకేం వట్టిందయ్యో" మళ్ళీ రెట్టించేడు శ్రీనివాసమూర్తి చూచుగాడు. "కర్మకాదు బాబూ! మీ అలుడు బస్తీవాడు. కస్తాలెరుగడు. నిప్పువాయస్థిలో బమ్మడిగి దారిగానక కొట్టుకుంటున్నాడు. పాపం! పట్నం బాబులు పట్నంలో మనల్ని చూడకపోయినా, మన పల్లెటూరు వచ్చి నప్పుడు వారికి మనంసహాయం చేయకపోతే ఎలా బాబూ"

నెమ్మదిగా కాంతంగా చెప్పిన ఈ మాటలకు శ్రీనివాసమూర్తిని ఎవరో కొరడాతో ఛెట్లన కొట్టిన ట్లనిపించింది. సంజేహం

నివృత్తికాక "బమ్మడిగిన తరువాత నన్ను ఆపవాలి పట్టేవా?" అని అడిగేడు శ్రీనివాసమూర్తి.

రామయ్య చిరునవ్వు వచ్చేడు. అందులో ఆపవాలి పట్టగలిగేనే అర్థం స్ఫురించింది. తాను అతనిపై కోపం చేసుకున్నా, అతను నించినా, దానిని పూర్తిగా మరచిపోయి, తాను ఆ సహాయస్థితిలో నున్నప్పుడు సహాయ పడ్డాడు రామయ్య! ఎందుకంటే అర్థమయినట్లు శ్రీనివాసమూర్తి కొట్టుకేబులోని పట్నతీసి, అందులోనుంచి రెండు రూపాయలు తీసి రామయ్యకు ఇవ్వడానికి సిద్ధపడ్డాడు.

"తప్పు తప్పు" మామగారు వారించేరు. "రామయ్య! నీవు ఏమీ అనుకోకు. ఆయన శ్రీతామ్రా, తెలిడు" అని తన తరపున రామయ్యను తీచుర్పుణి కోరుకున్నాడు మూర్తి చూచుగాడు. మూర్తి ఇదేమీ అర్థంకాక తెల్లబోయి చూస్తున్నాడు. రామయ్య చిరునవ్వు నవ్వుతో కదిలిపోయాడు.

"రామయ్య ఈ పూరి మోతుబరి రైతుల్లో ఒకడు. పదిఎకరాల చక్కని కొండ వుండి అతడు మంచి కొరకు చేసిన ఈ సహాయానికి డబ్బును ప్రతిఫలంగా ఇవ్వడం అతనిని ఆననానించడమే అవుతుంది" అన్నాడు చూచుగాడు. మూర్తి అంతా అర్థమయింది. రామయ్య ఎంత త్యాగమూర్తి? వెళ్ళి పోతున్న రామయ్యను పేరుతో పిలిచేడు మూర్తి. రామయ్య అగిపోయేడు. మూర్తి అతని వద్దకు వెళ్ళి రెండు చేతులూ పట్టుకొని "నన్ను తీసుకుంటే రామయ్య గారూ" అన్నాడు. రామయ్య ఎప్పటిలా "ఇందులో తీసుకుంటానికి ఏముంది" అని ఒక్క చిరునవ్వు నవ్వి ముందుకు సాగి పోయాడు.

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదన్నీ, నీ సరియైన వర్తననుగురించిన్నీ నీవు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పూవు కార్డుపైన నీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, నీవు వ్రాయులేదీ, వేళ వివరములున్నూ, నీ సరియైన చిరునామాయున్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపుము.

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, నీవు కార్డువ్రాసిన లేదీ గాయకు 12 మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, ఏ వ్యవహారములో నీకు జయము కలుగునో, నీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశికమనము, తీర్మాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసఖము, సంతానము, విధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాద్రవ్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మానవార్థిగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము వి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగ్రహము లేకుండా వున్న యెడల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపైన పంపబడును. మేము పంపిన భోగట్టా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల వెకము వాపను చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మీ ఆద్రును ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shasiri, Raj Jyotishi (WP-13) Jullundur City.

తెల్ల వెంట్రుక లుండవు

(GOVT REGD).

రంగులనుమాది మోసపోవద్దు, అది తాత్కాలికము. మా సువాసన "విశ్వకళ్యాణ్ తెలం" అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద వద్దతిలో తయారైనది. 50 సం॥ అ వయస్సువరకు వెంట్రుకలను నల్లగా వుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు చల్లదనమునిచ్చును ఉన్మాదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రాలియెడు. "జ్ఞానకర్త"ని కంటితూపును వృద్ధి చేయును. కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 5/- 8 సీసాలు రు. 12, సగము నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 6/- 8 సీసాలు రు. 15/- పూర్తిగా నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 7/- యి 11 సీసాలు రు. 18/- యి పది చేయలేదని ఋజువునర్చిన పూర్తి సౌమ్య వాసను చేయబడును. కోరినవారికి పూరి.

MODERN DRUGS CORPN (106) P. O. Pakribardwan (Gaya)

సినిమా

చలనచిత్రకళా వికాసానికి

“చలన చిత్రాల కళాపరిణామం, నిర్మాతల ఆహారా కళా లాగా కృషిని సూత్రాల గురించే తెలియజేస్తున్నారని కోప్పటి ప్రయోజనం లేదు. ప్రమాణాలు పెరగాలని ప్రబోధాలు చేసినా వ్యవహారం కలసిరాదు. ఏ మాటలు వచ్చినా ప్రజల అదరణలనే రావాలి.” అన్నది చలనచిత్రసీమలో అందరూ చేసేవాడట.

ఎందుకంటే చలనచిత్ర నిర్మాణంలో కలుస్తూ మాట ఎలా ఉన్నా—మొదటాకుదీ కూడా దశ్యే. ఒక రకం చిత్రాలవల్ల దబ్బు వస్తున్నప్పుడు ఇంకో మార్గంలో పాగవాలు అయిదు అవుతారు. అందువల్ల చలన చిత్రాలు కళాద్వైతంలో తయారవాలనీ, ఉత్తమ ప్రమాణాలు నిలుపాలనీ ఆశించే ముందు, ఆ ప్రకారం తయారయే చిత్రాలకు దబ్బు వస్తుందా అనే సంగతి ఆలోచించి, వచ్చే దారికనిపెట్టాలి. అంటే చలనచిత్ర బోధకులకు మంచి చిత్రాలమీద అభిమానం, గౌరవం కలిగించాలి. ఇది మాత్రాగా ఇవ్వాలి అనుకుంటే రేపు ఆయె పని కాదు. ఒక క్రమవిధానంలో, నిర్విరామంగా చాలకాలం కృషిచరగాలి. యూరప్ లో ఈ కృషి చిరకాలంగా జరుగుతోంది. మంచిచిత్రాలకు బాక్సాఫీస్ చిత్రాలలాగా దబ్బు రావటంలేదు కాబట్టి, అవి అందరినీ ఆకర్షించటంలేదు కాబట్టి, ఉదాహరణ కొద్ది మందినైనా ఆకర్షించి ఈ చిత్రాలు పూర్తిగా దెబ్బతినకుండా చూచి ప్రోత్సహించడం ఈ కృషి లక్ష్యాలలో ఒకటి. బ్రిటన్ లో ఇది ఒక ఉద్యమంగా ఏర్పడి, వ్యాపించి ఈనాడు ఉచ్చదశలో ఉంది. దీనిమూలంగా ఉదాహరణ ఫిలిం సొసైటీలు ఏర్పడ్డాయి. ఈ సంఘాలు స్వదేశంలోనూ, ఇతర దేశాలలోనూ తయారయే ఉత్తమ చిత్రాలను తెప్పించి ప్రదర్శిస్తాయి. ఆయా చిత్రాలలో కళాకారుల శిల్ప శైలిని పరిశీలించి, మంచి చెడ్డలపై చర్చలు నిర్వహిస్తాయి. వర్తకత్వం, ఛాయాగ్రహణం, నటన, రచన మొదలైన రంగాలలో పాండితి గడించిన వారిని ఆహ్వానించి ఉపన్యాసాలు ఏర్పాటు చేస్తాయి. ఇటువంటి కృషి వల్ల, ఆయా దేశాలలో గొప్ప ఫలితాలు సాధించడం జరిగింది. దీని ప్రభావం ప్రజాబాహుళ్యంపై బాగా ప్రసరించింది. అక్కడి ఫిలింసొసైటీలలో ఉదాహరణ చేలాదిగా

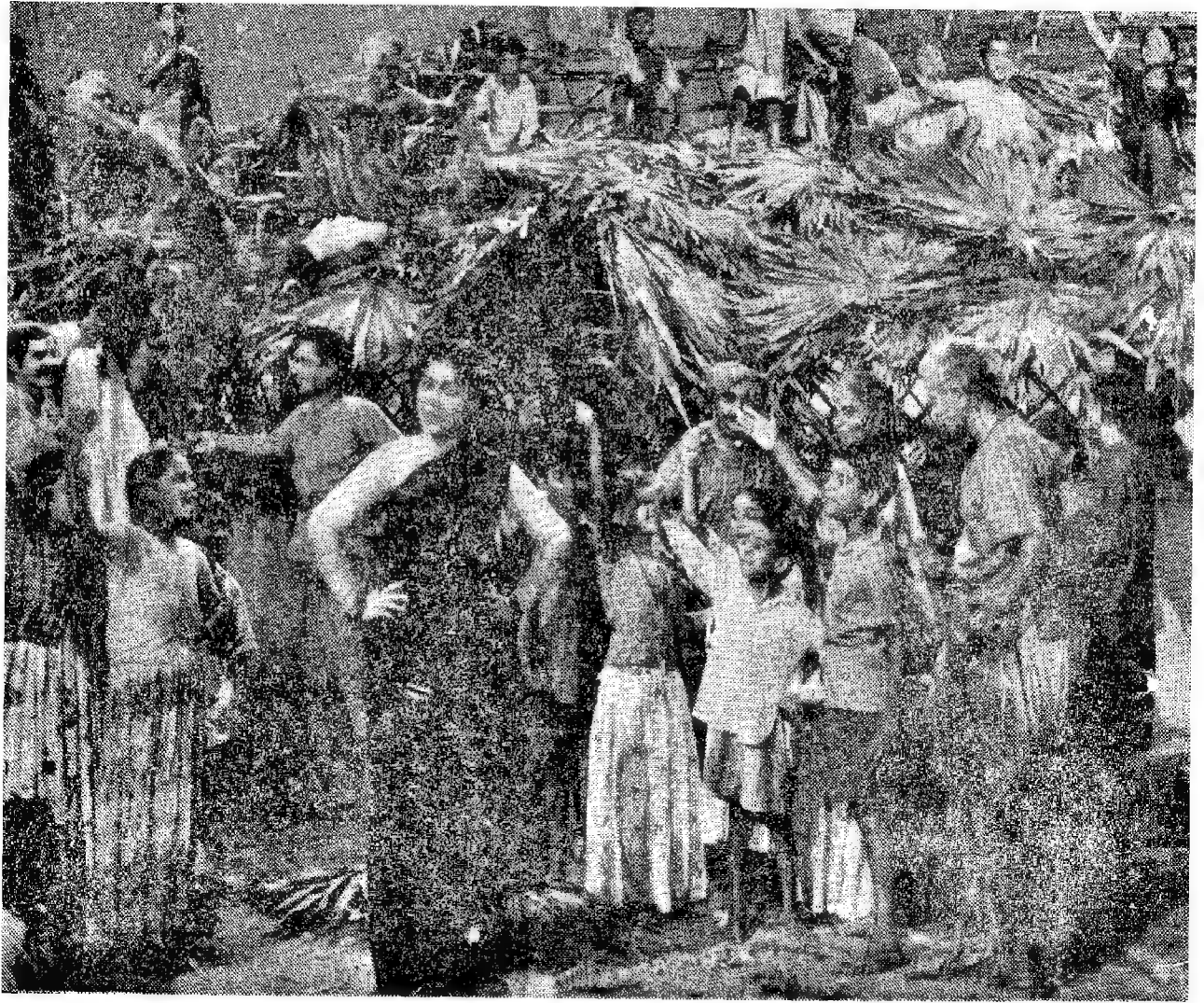
నభ్యులుచేరారు. వారంతా ప్రత్యేకం నెల కొట్టుకున్న ఫిల్మేటర్స్ లో, ఇతరత్రా చూడ విలుగాని కేరదేశాల ఉత్తమచిత్రాలను చూచి ఆనందిస్తున్నారు. ఇటువంటి ఉద్యమం, ప్రపంచ ఫిలిం

ఫెస్టివల్స్ ద్వితీయస్థానం వహించే మన దేశానికి చాలా అవసరమన్న సంగతిని పరిశ్రమలోని పలువురు వినాదోగ్ధులై చూడవారంతా సాగించిన కృషి ఫలితంగా ఇప్పాకే మొన్న నవంబరు 19 న బొంబాయిలో తొలిసారిగా ఫిలింసొసైటీ అవతరించింది. కేంద్ర సర్కారు సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. డి. భట్ (పారంభ సభకు అధ్యక్షత వహించి, ఈ ఉద్యమం దేశవ్యాప్తంగా వర్ధిల్లవలసిన అవశ్యకతను వివరించారు...

దీని! తరువాయి ఘట్టంగా, ప్రధాన చలనచిత్ర కేంద్రాలు మద్రాసు, కలకత్తాలలోనూ, ఆంగ్లకు విజయవాడ, హైదరాబాద్ నగరాలలోనూ ఇటువంటి సంస్థలు

ప్రదీప్ కుమార్ నిర్మిస్తున్న 'ఏక్ షోలే'లో మాలాసిన్హా

సారథీ స్టూడియోస్ వారి సాంఘికం 'ఎత్తుకు వైయెత్తు' చిత్రంలో కలకలల్లాడు ఒక సన్నివేశం.

చలనచిత్ర కళాలయాలూ

'వా హి నీ' ప్రగతి

గెలకోసడం ఆర్థిక వాంఛనీయం. ఈ సంఘాలు తగు ప్రచారంచేసి సభ్యులను ఆకట్టుకుని వచ్చే పక్షంలో ఉత్తమ విజేత చిత్రాలను తెప్పించుకొని చూడడం సులభసాధ్యం అవుతుంది. ఖర్చును అందించే ధరించడం సులభం అవుతుంది. అంతేకాదు, ఉత్తమ ఆకాయాలు, సాధించే సామర్థ్యం ఉండినా, అవకాశాలు లేక డబ్బు చేతే తరవడిని శరపావహిస్తున్న చేయి చలనచిత్ర కళాకారులు ఇటువై, స్వతంత్రముగా వ్యవహరించి ఉత్తమ చిత్రాలను రూపొందించడానికి, ఈ రూపేణా నాంది ప్రసాదం చేసినట్లవుతుంది. ముఖ్య పగరాలలో ఈ ఉద్యమం బలంగా నిలబడితే, చిన్న పట్టణాలలో మెల్లగా కాళోపకాళి లేర్పాటు కోవడానికి ప్రయత్నము చేయవచ్చు.

నవంబరు 22 వ గేడెన ఒక పెద్ద బుల్ డో జరు వాహినీ స్టూడియో ఆవరణలోంచి బయలుదేరి అడ్డొచ్చిన అడగోడను గేలకే సరిచేసి సరాసరి, రేవతీ స్టూడియోలో ప్రవేశించింది.

పలువురు చలనచిత్ర ప్రముఖులు, విజయా ప్రావీణ్య అధిపతి, వాహినీ స్టూడియో నిర్వాహకుడు అయిన శ్రీ బి. వాగిరెడ్డిని అభినందించి కుభాకాంక్షలు అందచేశారు. కుభమువూర్తాన మాజీ రేవతీ స్టూడియోకు ముస్తాబుచేసి పశ్చిమాన ఉన్న అగ్రగ్రేణి స్టూడియోలకు తూర్పు ఖండపు సవాలుగా రూపొందించే కార్యక్రమం ఆరంభమైంది. అందుకే ఆ రోజున వాగిరెడ్డిగారు, శ్రీ శ్రీనివాసరావువన వద్దనుండి, పదిహేను ఎకరాల భూభాగం, నాలుగు షోర్ లు, రెండు థియేటర్ లు గల 'రేవతీ' స్టూడియోను కొనివేశారు.

కొన్న తుణుగునుండి, వాగిరెడ్డిగారు ఆ కొత్త ఆవరణలోనే మకాం వేసుకుని, మరమ్మత్తు, ముస్తాబుల పని దిగర ఉండి జరిపిస్తున్నారు. "ఇక్కడ ముందర, చక్కని 'లాన్' (పచ్చిక బయలు) ఏర్పాటుచేసి, పూల ముక్కలు వేయిస్తేగాని, ఇంకో పని తుదరదు" అన్నారు వాగిరెడ్డి, అందమైన ఉద్యానవనం అంటే ఆయనకు చాలా ఇష్టం. వ్యక్తిగతంగా 'హానీ' వంటిది.

"ఇక్కడ కొన్ని కొన్ని పాకలు, అపి మరీ 'విహార్' గా (కంటికి ఏకారంగా) ఉన్నాయి" అన్నారు. ఇంకోవారం తిరిగి సరికి ఆ 'విహార్'ను 'మైనార్' గా మార్చేయాలని పట్టుబట్టి పనిచేసిస్తున్నారు.

బొంబాయి సినిమా లేఖ

విమర్శాత్మక పౌరాణిక చిత్రం

దర్శక నిర్మాత విమర్శాత్మక భారత రామాయణంలో ఏదో ఒక దానినండి ఒక మంచి ఇరివ్యూలాన్సి తీసుకుని భారీ ఎత్తున చలనచిత్రం నిర్మించి సంతోషించారు.

ఈ చిత్ర నిర్మాణం గురించి రెండు ముఖ్య విశేషాలున్నాయి. మొదటిది ప్రధాన పాత్ర లన్నిటికీ కొత్త నటీనటులను తీసుకోవడం. కొత్తవాళ్ళు డబ్బు తక్కువ తీసుకుంటారు. చెప్పినట్లు వింటారు. ఈ విధంగా ఈ వద్దతిలో మిగిలే డబ్బును చలనచిత్ర నిర్మాణంలోని ఇతర ముఖ్య కార్యక్రమాలకు— సెట్లు, ఆలంకారాలూ మొదలైన వాటికీ వినియోగించగలమని విమర్శాత్మక వివరించారు.

ఇందువల్ల ఇంకో మంచిపనికీ కూడా సదుపాయం ఉంటుంది.

భారత రామాయణంలోని మహాపురుషుడు

లను, మహిళలను, అండుబాటలో ఉన్న బాక్సస్ స్థానవిగ్రహాలకు రూపురేఖా విలాసాలకు సరిపెట్టే ప్రమాదం ఆపే ఉండదు. నేటి నటీనటుల ప్రతిభకు, ఈ భావానికి సంబంధం లేదు. ఇరిచోసాలలో వర్తనలు చిత్రించే పాత్రల స్వరూపస్వభావాలు అండుబాటలో ఉన్న పటుల విగ్రహాలకు సప్తకాయా, అమరుతాయా అన్న విషయం పట్టించుకోవలసివల్ల, అటువంటి ప్రయత్నాలూ, ఆయా నటీనటుల కృషి ఎలా విమర్శలకు గురిఅయినదీ విదితమే. ఈ దృష్ట్యా, పటుడికి పాత్రను సరిపెట్టేపద్ధతి మాని, పాత్రకు తగినవ్యక్తిని వెతికి తీసుకురావడం గొప్ప విషయం. ఇందుకు విమర్శాత్మక అభివృద్ధి నీయము.

పోతే ఈ చిత్రం గురించి ఇంకో ముఖ్య విశేషం రచన. కథావస్తువుకు తగ్గస్థాయిలో రచనను నడిపించే ఉద్దేశ్యంతో ఈ చిత్రం

రూపరూపా శంభాషణ లన్నిటిని శయలుగా రూపొందిస్తున్నట్లు విమర్శాత్మక తెలియజేశాడు. ఇందుకే అగ్రశ్రేణి హిందీ కవులను నియోగిస్తున్నట్లు ఆయన తెల్లడించారు. కాగా, ఆవాటి వ్యక్తిగతంగా, అలంకరణ, అప్పటి సాధ నిర్మాణశైలి మొదలైన విషయాలన్నీంటే సైతా తగుపరిశోధన జరిపించి నిర్ణయంగా తీర్చిదిద్దడానికి కృషి చేస్తామని ఆయన అన్నారు. ఈ చిత్రాన్ని ఈ సమయంలోలో నిర్మిస్తారు. నిర్మాణం 1958 జూన్ లో ఆరంభిస్తారు.

“మహాకృష్ణమూలైన ఈ ఇరిచోసాలలో శతాంశాన్ని అయినా, వెండితెరమీద నిలువగలిగితే చరితాద్భుత అయినట్లు భావిస్తాను” అని దర్శకుడు విమర్శాత్మక అన్నారు.

ఇటువంటి సర్వంకల్పానలో, వివేచన భారంతో కృషికి ఉపక్రమిస్తే సత్కృతీతాల సాధించవచ్చునని గట్టిగా ఆశించవచ్చును.

“కాబూలీవాలా”
1956 వ సంవత్సరపు చిత్రాలలో రాష్ట్రపతి సువర్ణ పతకాన్ని, ప్రాంతీయ స్థాయిలో రజతపతకాన్ని, ఈ

‘మదరిండియా’ చిత్రం దర్శక నిర్మాత మహబూబ్, ఆ చిత్రాన్ని బిల్లునులో విడుదల చేయడానికి అమెరికన్ సంస్థ కోలంబియా పిక్చర్స్ కు అమ్మివేశాడు. లండనులో ఒప్పందం వ్రాసుకున్నారు. సంతకాల తరువాత జరిగిన విలేఖరుల గోష్టిలో మహబూబ్.

చంద్రకా ఫిలిం వారి తొలిచిత్రం 'ఇంద్రజిత్'కు ఇటీవల, దర్శక నిర్మాత ప్రసాద్ ప్రారంభోత్సవం చేశారు. (ఎడమనుండి) రికార్డిస్టు కన్నన్, వి. ఎస్. రాఘవన్, ఛాయాగ్రహణ దర్శకుడు సి. నాగేశ్వరరావు, ఎల్. వి. ప్రసాద్, 'ఇంద్రజిత్' చిత్రం దర్శకుడు ఎస్. రజనీకాంత్, సంగీతదర్శకుడు అశ్వత్థామ.

వీడాడి టెర్రిన్ ఉత్సవంలో సంగీతానికి ప్రత్యేక బహుమతిని గడించుకున్న టెంగారీ చిత్రం 'కొబూరీవాలా'ను నవంబరు 21న బొంబాయి ఫిలిం జర్నలిస్టుల అభ్యర్థన ఇక్కడ ప్రదర్శించారు.

జగద్విఖ్యాతమైన ఈ టాగుర్ కథ గురించి కొత్తగా మనం చెప్పకో కలిగింది ఏమీ లేదు.

దేశకాల పరిస్థితులకు, జాతి, మత సంస్కృతిభేదాలకు వేషభావలకు అతీతమైన కాల్పనికంలో, పరిపక్వమైన ప్రేమతో ప్రపంచాన్ని, అంతర్జాతీయ పెద్దదైన జీవితాన్ని నింపివేసిన 'కొబూరీవాలా', చిన్న పిల్ల మనీషి కథ ప్రపంచ సారస్వతంలోనే ప్రముఖ స్థానం సంపాదించుకొంది. అపారమైన అనురాగానికి నిధి అయిన అబ్దుల్ కొబూరీ అఫ్గానిస్తాన్ వాడే కానక్కర లేదు; ఆ చిన్న పాప కలకత్తాదే కానక్కర లేదు. వాళ్ళను ఈ ఊళ్ళ ముద్రలకు అతిమలుగా రసిండుడు సృష్టించాడు. ఆమెపాల ఆసామి కవ్యానుమారి వాడు కావచ్చు. ఆ చిన్న పిల్ల హంగ్ కాలో ఒక ఇంటి దీపం కావచ్చు.

ఉదాత్తమైన ఈ చిన్న కథను, చలన చిత్రం రీసే పదివేల అడుగుల నెల్యూలాయడ్ మీద రక్తి కట్టేలా చెప్పకురావడం సామాన్యమైనపని కాదు. ఎంతో సాహసం, దానికి దీక్షైన సృజనాత్మక ప్రతిభ ఉండాలి. దర్శకుడు తపస్విస్తూ, ఈ కార్యాన్ని సాధించడంలో ఆ దృశ్యమైన ప్రజ్ఞ చూపాడు. మున్ముందు ఈయన చిత్రాలు రీసేనా మనినా, ఈ 'కొబూరీవాలా' చిత్రంవల్లనే, భారత చలనచిత్ర చరిత్రలో చిరకాలం స్మరణీయుడు అవుతాడు.

నిడివి ఒకటే, ఇందులో పెద్ద ఆవేశం.

కథ అవధులదృష్ట్యా అవసరమైనదానికన్న ఎక్కువఫిలిం వాడారు అనిపించింది. నటుల, టెక్నిషియన్లపేర్లు చూపడానికే చాలామూడు వేల అడుగులఫిలిం పట్టినట్లుంది. ఈ చూడు రీళ్ళలోనే కథకు ఉపాద్దాతాన్ని చిత్రించారు. కొబూరీవాలా ఇల్లావాకిరీ, ఆరెనికుమార్ మద్దాముచ్చటా, ఆసీమతీరూ తెన్నూ, చూపించి, ఆనక కొబూరీవాలా కలకత్తాకు బయలుదేరిరావడం చిత్రించారు. అయితే ఈ ఉపాద్దాతాన్ని కాగా కుదించితే, కానుండేది. ఈ భాగంలో మనోహరమైన ఛాయాగ్రహణం, శ్రుతిపేయమైన సంగీతం (రవిశంకర్) వుటుకు అక్షరాలా విందువలె భాసించాయి.

ఈ నిడివి విషయం మనహాయిస్తే, చిత్రం మొత్తంవిదాడి త్రిమాత్రమంగా ఉంది. మధురాతి మధురమైన ప్రేమ ప్రతిఘటనలోను తోణికిసలాడుతుంది. ప్రతిపాత్రా పాను భూతికి పాత్రమై ఒప్పింది. ఒకొక్క ఘటం మరువగాని ఆను భూతిని కలిగించింది. కొబూరీవాలా మొదట 'మనీ' ని చూచి నవ్వుటినుండి, చిట్టచివర తమెన కలుసుకొని అక్కడినుండి దూరాన కొండలమధ్య ఉన్న తన ముద్దులకుతురును చూడబోయేవరకూ చిత్రం రక్తిచెడుకుండా నడిచింది. ఇందుకై దర్శకుడు తపస్విస్తూ, కొన్ని చిన్న చిన్న సంఘటనలను, కథలో వికటించని విధాన, అతిచాకచక్యంతో చొప్పించి అలంకరించాడు. ఈకొత్త పనినే వేళలలో, కొబూరీవాలా కారాగారంలో మధనపడటం ఒకటి అత్యంత ప్రశంసనీయంగా ఉంది. అలాగే ఒక చిన్న చాకబాదు హాటేలులో మనుషుల తరహాలను చక్కగా చిత్రించారు. చిన్న పిల్లల స్వర్గం ఒకటి రమణీయంగా ఉంది.

చిత్రంలో నటనకూడా, ఇతర కాఖలలో

సాధించిన ఫలితాలలాగే ఉత్తమస్థాయిలో ఉంది. చిన్న చిన్న వేషాలు వేసినవారు కూడా ఎంతో చక్కగా నటించినందువల్ల టెంగారీభాష తెలియని ప్రేక్షకులకుకూడా చిత్రం సులువుగా తెలిసేలా రూపొందింది. నటనలో అగ్రతాంబూల గౌరవాన్ని కొబూరీవాలా పాత్రధారి దబీ టిక్వాస్, మనీగా నటించిన ఆల్బెర్ట్ బాలాకుమారి టింకూ టాగుర్లు ఇదేమూ పంచుకున్నారు. ఈ ఇద్దరి నటన, ప్రపంచస్థాయిన చెప్పకోతగినంత గొప్పగా ఉంది. ముఖ్యంగా టింకూ టాగుర్ 'మణిపూస' అనిపించుకునేలా నటించింది. నిజానికి ఆ పిల్లమాటలూ చేషులా మనసిన వాళ్ళకి, ఆమె చేసినది 'నటన' అని అనడానికి మనసాపుడు.

ఆమె తలిదండ్రులుగా మంజూడే, రాధా మోహన్ భట్టాచార్జీ సంతృప్తికరంగా నటించారు.

సాంకేతిక విభాగంలో ఛాయాగ్రహణం అతి ప్రశంసనీయంగా ఉంది. కామెరా మాత్రమే చెప్పగల మాటలను, మాపగల భావాలను ఊహించి, అవి నవ్వేలా చిత్రించారు. అలాగని ఛాయాగ్రహణ కళ పేరేటి, ఎల్వెట్యు అనిపించే తరహా దాయిలు పోలేరు.

చిత్రానికి పండిట్ రవిశంకర్ సంగీత వ్యాఖ్యానం మనోహరంగా ఉంది. పాటలు కూడా చాలా బాగున్నాయి. అయితే వాటిలో అమోఘంగాఉందని చెప్పకోతగ్గవి ఏవీలేవు.

అడుగడుగునా వాస్తవికతను పోషిస్తూ సాగించిన చిత్రణ ఈత్రానికి ఎనలేని ప్రతీని చేకూర్చింది. దానివల్ల ఈ చిత్రం అత్యంత సుందరంగా మనసులో నిలుస్తుంది. ఇందుకు దర్శకుని అభినందించాలి. కానీ, ఈ నేతలలోనూ, ఇతర దేశాలలోనూకూడా, ఈనాడు సృజనాత్మకమైనకృషిచేసినవారికి సమర్పించరను అంజులులు తదన్యులకు బట్టాడా కావడం పరిపాటి అయిపోయింది.

(ఆంధ్రవారపత్రిక బొంబాయివిలేఖరి)★

ఘంటసాలబలరామయ్యగారి

కుమార్తె వివాహం

ప్రతిభా పిక్చర్స్ అధిపతి శ్రీ ఘంటసాల కృష్ణమూర్తి, తమ సోదరి సా|| కా|| రత్నమ్మను (కీ. కే. ఘంటసాల బలరామయ్యగారి కుమార్తె) శ్రీ నిట్టల రాఘవేంద్రప్రసాద్ కు ఇచ్చి, డిసెంబరు 1 ఉదయం 'ప్రతిభా పిక్చర్స్' భవనంలో వివాహం జరిపించారు. చలనచిత్ర పరిశ్రమలోనివారంతా వివాహానికివచ్చి కథానటులను ఆకీర్షించి, కానుకలు చదివించారు. సాయంకాలం విందు, గానసభ జరిగాయి. శ్రీ ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీమతులు ఎస్. కరలక్ష్మి, పి. జి. కృష్ణ వేణి (బిక్కి) పాడారు.

లలిత కళలూ, ★ ★ ★ ★ రాజకీయాలూ —నాగేశ్వరరావు భావాలు

మోహన్ : నమస్కారమండి నాగేశ్వరరావుగారు.

నాగేశ్వరరావు : నమస్కారమండి మో : మిమ్మల్ని నాగేశ్వరరావు అనే కన్న హీరో నాగేశ్వరరావు అని ఎక్కువగా పిలుస్తుంటారు. ఎందుకల్లా... మీ ప్రార్థించే విషయం?

మో : పత్రికలూ, ప్రజలూ, వాకావేదులెట్టడం జరిగింది. నా అసలు చేతుల అక్కడే నాగేశ్వరరావు.

మో : మీ జన్మస్థలం ఏవూరండి?

నా : ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కృష్ణాజిల్లా, గుడివాడ తాలూకా వెంకటరావువ ప్రాంతం ఆంధ్ర గ్రామం.

మో : మీకు ఫీల్డ్ లో చేరిన తర్వాత, నాలుకాల అనుభవ మేమున్నా ఉందా?

నా : ఉండండి. చిత్రాల్లో రాక

తర్వాత... చివరకంలో నేకమీద ఆడ వేషాలు వేశాను.

మో : ఇప్పుడు ఎన్ని చిత్రాల్లో నటిస్తున్నారు?

నా : రిలీజును, నాలుగు రెండు చిత్రాల్లో నటిస్తున్నాను.

మో : మీరు అటు నాటక రంగంమీద, ఇటు చలన చిత్రాల్లోనూ అనుభవం సంపాదించాడట, ఈ రెండింటిలోనూ ఏమైనా త్యక్తావసరం కనిపించిందా?

నా : ఈ విషయంలో తర్కించవలసినది ఏమీ గంటలయినా పడుతుంది. ఒక్కటి మాత్రం నా అనుభవం తల్లి చెబుతోంది. రంగస్థలం నటనలో నూ చాలా కష్టమంది. చిత్ర నటనలో నూ చాలా కష్టమయ్యాయి. నటనకు సంపూర్ణ స్వారం తర్వాతనే ఏ విధమైన సాంకేతిక పరికరాల సహాయం లేకుండా నటించాలి - అక్కడ రంగస్థలంమీద. సాంకేతిక పరికరాల సహాయమున్నప్పటికీ నటన సంభాషణ ఇత్యదులలో ఒకవిధమైన హాస్యావాల ప్రదర్శనా కళా ప్రదర్శన ఇవ్వాలి ఇక్కడ చిత్రాల్లో. మొత్తానికి రెండింటిలోనూ గొప్ప తనం, ప్రత్యేకత ఉన్నాయి.

మో : మీరు నటించిన చిత్రాల్లో శత దినోత్సవాలు, బహుమతులు, ప్రశంసలు, పొందినవి చాలా ఉన్నాయా కదండీ?

నా : నేను నటించిన అరచి చిత్రాల్లో ఇంతవరకు ఇరవై నాలుగు చిత్రాలు శత దినోత్సవాలు చేసుకున్నాయి. అందులో నాలుగు రజతోత్సవాలు కూడా చేసుకున్నాయి. 'అరంగి, విప్లవారాయం' చిత్రాలు ప్రభుత్వ ప్రశంసాత్రాణ్ తెనాలి రామకృష్ణ అలిండియా సర్టిఫికేట్, కాన్ఫెడరేట్ రజతపతకం బహుమానాలు పొందాయి.

మో : మీరు తీరిక సమయాల్లో పాఠాభ్యాసం ఏం చేస్తుంటారు?

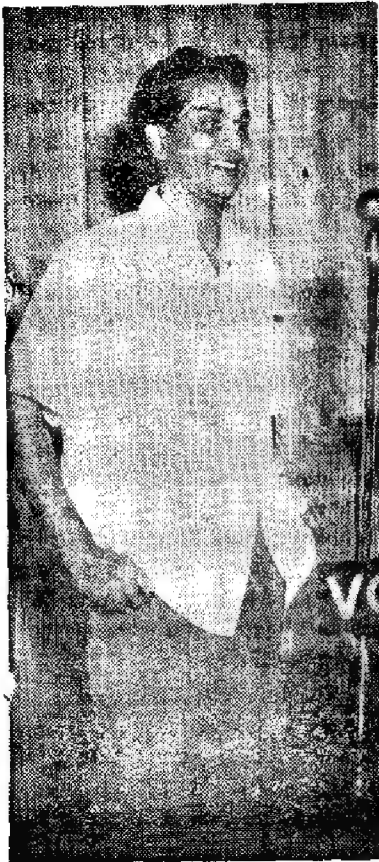
నా : తీరిక సమయాలు అనేవి లభిస్తేగదా ఒక్కసారి కాస్త తీరికదొరికే వీడో ఒక సోమర్ ఎంగేజ్ మెంట్ వచ్చి పడుతుంది. ఇవేనూ లేకపోతే కాస్త విరామం దొరికే బదువుకోవడమూ, లేక నుంచి చిత్రాన్ని చూడటమూ జరుగుతుంది. రోజూ రెండు కౌరక్షిట్ల పనిచేసిన పరిస్థితుల్లో విరామం ఎక్కడలేండి మాకు?

మో : రోజూ రెండు కౌరక్షిట్ల పని

ఎ. వి. ఎం. వారి హిందీ చిత్రం 'భాభి'లో వర్తక పరిశి ఫోంకార్.

చేస్తారన్నమాట. ప్రాధున్న చిత్రంలో ఒక రకమయిన పాత్ర నూ, మధ్యాహ్నం చిత్రంలో మరో తరహా అయిన పాత్రను ధరిస్తూంటారు కదా వీటి నిర్వహణలో మీ చేతులునా కొంత అనుభూతి పొంది (రీ-వచ్చేడి చూడండి)

‘పాండురంగ మాహాత్మ్యం’

తొలి కావడం యోగకాండంటారు. అయితే యోగకాండానికే కాదుగా ఆహూయ తాల్గొని చేయడం అవసరమా? కాదుగానో, ఇంకొకడుగానో ఆహూయ తాల్గొని చేసే భాగ్యం దేవుని యోగంలో భక్తుల అభుతా రవి ఘోషాడుకుకోవలసిందేనా? పూర్వ జన్మకృతప్రకారం జీవి నడుస్తాడు కనుక ఈ భాగ్యంలా ఏ జీవి నుంచి చేసినా, చెడు చేసినా-దానికే జీవిని సంబంధించి అడగజరవలసిందేనా? సంబంధించి చెప్పినా, చెప్పాలని అంగీకరించినా నీనిదులకు కథలు కలుగుతున్నాయి. అందులో నూ ముమ్మందు భక్తుడు కావలసిన జీవి ఇవ్వడు ఎన్ని ఆహూయ తాల్గొని చేసినా ఘోషాడుకుకోకపోతే నీనిదు ఏమవుతుంది చెప్పండి?

రీటున్నింటికీ కాకపోయినా కొన్నింటికీ కొంతవరకు పాండురంగమహాత్మ్యం (పుండ రీకుని కథ) సమాధానం చెబుతుంది. కథలో ఇతివృత్తానికి తీరికకూ ప్రత్యక్ష పరోక్ష సంబంధాలేమీ లేకపోవడం కథానిమత్కర్త. ఏమూలనో వాడిన ఒక మాటనో ఓ వాక్యాన్నో కథకు తీరికగా పెట్టడం రచన గొప్పరికానికి లక్షణమేనట్లు, ప్రసిద్ధ కావ్యం పాండురంగమహాత్మ్యంలో ఆటే సంబంధం లేకుండా పుంపరీకుడి కథను వెండి తెర కెక్కించి పాండురంగమహాత్మ్యం అన్నాడు.

భక్తుకారాం, సిద్ధజ్ఞానేశ్వర ప్రభృత భక్తకోటి పాండురంగనిలో కైవల్యం పొందిన సన్నివేశాలు చిత్రీకరించిన సమర్థి ఐకవాచి. అయితే పుండరీకుడు భక్తుడు ఎట్లాఅయినాడూ? తల్లిదండ్రులకు నేరించజేంకల్ల, చాలా సులభమైనవార్త మేమనూ?

ఈ చిత్రంలోనేకాదు నీనిదులో కనిపించే విచిత్రతలు చిత్రమేమిటంటే అవి అసాధారణతలు. ఒక నీనిదులో ఒకడు తనభార్యను మొదటి అందలం ఎక్కిస్తాడు. తరువాత వాసేంటేమీదా మీసంగా నీర్మరిస్తాడు. కథ అయిపోవచ్చేప్పటికీ అయిపోకుండానో, ఆ భార్యకే మరీ మర్యాదలేవక అంటాడు. అదికథ. నీనిదులకథ. పరిగ్గా పుండరీకుడూ అంతే.

అయితే దబ్బులేకనో, ఉద్యోగంలేకనో తల్లిదండ్రులను మొదటి నిర్మల్యంచేసి, ఆరజూనించిలే అది ఇంకో నీనిదు అవుతుంది. ఇందులో అటాకాదు. పుండరీకుడు దర్జాగా గుట్టమెక్కి తిరుగుతూంటాడు. కనిపించిన

ప్రతిఅడదానికీ కన్నుగొడ్తాడు. అఖిరికి ఇంటికొచ్చేప్పటికీ భార్యకనిపిస్తే ఈలవేసి కన్నుగొడ్తాడు. అంత గొప్పవాడు పుండరీకుడు. అంత గొప్పకామి. అంతకామంలో తల్లిదండ్రులభక్తి పూజాపునస్కారాలను నీర్మరించుకుని వాళ్ళు మారంగానెట్లు చెనుకుంటాడు. ఆరతువాత భార్యను మోసంచేసి ఇంట్లో నగయా, సొమ్మా - అది ఇదీ ఏమిటి మొదలై ఆనీలే బ్రియూరాలికానిచ్చేస్తాడు.

“ఏమండీ అవునా?” అని భార్య అడిగితే

“పత్ని...రానిచ్చేకాం” అంటాడు. అవి బ్రియూరాలు తిరస్కరించగా ఆమెను చంపబోతాడు. ఆ శ్రీయురాలు ఎన్నుకొన్న బ్రియూరుకెనక వాటాగాచావుదెప్పగొడ్తాడు. బయటికినెట్టి తలుపులేనకొంటుంది బ్రియూరాలు. ఇక అడవులలోబడి తిరుగుతూ తిరుగుతూ ఓనో ఓ భాగవతోర్ముణి హింసించబోగా కాళ్ళు రెండు పోతవి. పశ్చాత్తాపం కలుగుతుంది. తరణోపాయం చెప్పకుని అడుగుతాడు. మీ అమ్మ వాన్నల నేనే తరణోపాయం అంటాడు భాగవతోర్ముణుడు. అంతటితో జ్ఞానోదయమై అమ్మ వాన్నా అంటూ బయల్దేరతాడు పుండరీకులు. బయల్దేరడ మేమిటి నేలమీద జీవకుంటాడు.

కలలో ఆ అరుపులనివించి పుండరీకుడి తల్లి రెండ్రులు కూడా కొడుకు కొసం తిరిగి వస్తూండగా దొవలో కుంటి కొడుకును చూచి తల్లి భాగవతేలోగానే-పుండరీకుడు ఆమె కాళ్ళు పట్టుకుని ఏడుస్తాడు. అయ్యో వా కొడుకు కుంటివాడయినాడని ఆమె

భాగవదానికే నావ్యవధి లేకుండానే పుండరీకుడికి కాళ్ళూ భక్తివచ్చేస్తాయి. అంతటితో కాదుగా, ఆహూయత్యంగా తిరిగిన పుండరీకుడు భక్తుడవుతాడు.

“కృష్ణ...గొలిచిన ముకుంద-మరణి అనగానే భక్త పుండరీకా” అంటూకృష్ణుడు పడుగట్టు కొచ్చేంత భక్తుడైపోతాడు. అంత గొప్ప భక్తుడికి ఆసాధ్యమేముంటుంది కనుక, తల్లిదండ్రులకూ భార్యకూ ఇంకా ఇతరులకూ మోక్షం ఇప్పించేస్తాడు. అక్కడి నుంచి పుండరీకుడి కథ పాండురంగమహాత్మ్యం అవుతుంది ఈ నీనిదు కథలో.

ప్రేక్షకులను మెప్పించాలనే ప్రయత్నం చాలా ఉన్నది ఈ చిత్రంలో. అయితే ఆ ప్రయత్నంలో జాగ్రత్తలు తక్కువయిందనిపిస్తుంది. పురాణం చెప్పించాను. మరీ పురాణంలోనే కథను పూర్తి చేస్తే ఎట్లా ఉండేది? ప్రారంభంలో ఇండ్రుడి కాపం సంగతి ఉన్నది. కథకూ ఆ కాపానికి సంబంధం సంగతి ఎట్లా ఉన్నా, అదంతా చూడడానికి కావలసిన ఉత్సాహం ఆ సన్నివేశాలవల్ల కలగడం లేదేమో. పైగా ఎచ్చెట్లుగా కూడా ఉన్నయ్యెమో?

పుండరీకుడి కామజీవితం చూపించడంలో వడివ ప్రయాసలో కనిపించిన క్రిందఅయినా భక్తిసాధన జీవితం చూపించడంలో అవసరం కాదా?

పుండరీకుడి కంఠిగా శ్రీ నాగయ్య ప్రశంసనీయంగా వట్టించాడు. ఆయన కోడలుగా ప్రతిభ చూపించే అవకాశం ఈ చిత్రంలో శ్రీమతి అంబరికి ఇవ్వలేదేమో?

భర్తయింటినుంచి బయల్దేరి కంఠిదగ్గరికి వెళ్ళి, భర్తయింటికొచ్చి, ఆయన చేతం మీదికి పోయినాడని తెలుసుకుని ఆయనను వెదుక్కొంటూభోయేలోగా నీనిదులో ఆమెనంగలే తెలియదు. తరువాత అసలు ఆమె అవసరమే కథలో కనిపించదు. అంతే అప్పటికసలు పుండరీకుడి పాత్రే పూర్తి కావడాంటుంది.

పశ్చాత్తాపం ఉత్తమార్గమే కాకద్యు. అయితే నిజంగా పశ్చాత్తాపం కలిగిందన్న నిదర్శనమేమిటి? తల్లిదండ్రుల కాళ్ళకడిగి పూజించాడుగా అంటారు. అదివరకేనా వాళ్ళను పుండరీకుడు హింసించినట్లు చిత్రంలో చూపించలేదు. కాకపోతే భజనలనూ, అరిధిసత్కారాలనూ ఏ కనించుకుంటాడు. ఏమనా పుండరీకుడి భక్తిసాధనకు ఇంకా కొంచెం ప్రాముఖ్యమిచ్చి పుంజీవాగుండేమో?

ప్రేక్షకుల అక్షేప, అభిమానం సంపాదించడానికి ఖరీదైన నెట్టువ్వలి యీ చిత్రంలో. కానీ, ప్రధాన ఇతివృత్తానికి, ఆ నెట్టుకూ అంతకంటే ఎక్కువ సంబంధం కలిపించివుండవలసింది. సంభాషణలు బాగు

న్నది. కథ పడిచినకొద్దీ పాటలు వృద్ధంగా వినిపించినవి. భాయగ్రహణం అంత అపూర్వంగాలేదు. నన్ని వేళాలను కనువ్యయం చేయడంలో ఇంకా కొంచెం శ్రద్ధ అవసరమనిపిస్తుంది. నే కటికి కరాం, వంగర, ఇంకటమబ్బయ్యలే వారు పడించిన పాత్రలకు నిధిగా అవసరమనిపించదు. పద్మవాణియ్య పటన బాగున్నది.

ఏవగింపు కలిగించని కృంగారం వున్నది. అందుకు సరిపడే వృత్తాలున్నవి. డబ్బు చేసిపెట్టడానికి అని కొంత ఉపయోగపడవచ్చు. మొత్తంమీద ఈ నేపథ్య ఆర్థికబుద్ధివారి పాండురంగ మహాత్మ్యం చిత్రాన్ని ఆంధ్రులు ఆదరిస్తారు. అయితే పాటల రికార్డింగ్ లో ఇంకా కొంచెం శ్రద్ధ పోషించివుంటే "చెవిలే చెవికల్పందా గురుగురూ" లాంటి పాటలు జనంలా సరిగ్గా అవకాశం ఎక్కడయ్యేది.

—వి. ఎస్. ఎ]

“ఇంద్రజిత్”

చంద్రికా ఫిలింస్ వారి తొలి కానుక ‘ఇంద్రజిత్’ చిత్రనిర్మాణానికి దర్శక నిర్మాత ఎల్. వి. ప్రసాద్ నవంబరు 17 న ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఆ తోజాన పాటల రికార్డింగు జరిగింది. మాటలూ పాటలూ సముదాయ వ్రాస్తున్నారు. సంగీత దర్శకుడు అశ్వత్థాను.

ఈ చిత్రంలో ఎస్. టి. రామారావు, ఎస్. వరలక్ష్మి, నమ్మడి, కాంతారావు, సి. హేమలక్ష్మి పాల్గొంటున్నారు. భాయగ్రహణం సి. వాగ్గేయరావు. కళా మరన్న, దర్శకుడు రజనీకాంత్.

లలిత కళలూ,

రాజకీయాలూ (కవీ-వ పేజీ తరువాయి)

కుంటారా!

వా : ఇది చాల చిన్న ప్రశ్నగాని, జవాబు ఇవ్వాలంటే చాలా ఉంది; ఒక్కొక్క పాత్ర, ఒక్కొక్క చిత్రంలో ఒక్కొక్క తరహా ఉంటుంది. నిభిన్న తత్వాల్తో విభిన్నంగానూ, పోలిక, సందర్భం లేక భిన్న ప్రకృతుల్లో ఉండే ఈ పాత్రలు నటుడి మానసికంగానూ, కారీకంగానూ మెరిపెట్టేసి అతని మేధస్సును ఎంత నుధిస్తాయో చెప్పలేము. ఈ భిన్న ప్రకృతుల పాత్రల ప్రదర్శనలో నేనెంతో శ్రద్ధగా ఉన్నా ఎంత మెలకువతో ప్రవర్తించినా,

మద్రాసు నగరానికి మేయరుగా ఎన్నికలయిన ప్రథమ మహిళ శ్రీమతి తారా చెరియన్.

ఒక పాత్రయొక్క కీర్తి, ప్రభావం మరొక పాత్రపై పడుతూనే ఉంటాయి. ఆ సందర్భంలోనే ఆయా చిత్ర దర్శకులు సన్న సరైన మార్గంలో పెడుతూ వాళ్ళ సహకారాన్ని వచ్చారు.

వా : వాటకాల్లో డైలాగులన్నీ కంతకా పెడతారుకదా; వీనిమల్లో కూడా అలాగే చేస్తుంటారా?

వా : తప్పకుండాను. వాటకాల్లో యింకా ఆ పుష్కలమైన ప్రాంతమైన ఆ భారత పేజీ సమయాలైనా ఉంటాయి చిత్రాల్లో అదేమీ లభించలేదు. పూర్తిగా డైలాగ్ వస్తేనే దానికి అనుచిత హాస, భావ ప్రదర్శన, ఉచ్చారణలోని స్థాయిక్రమం కానుండేది.

వా : మీరు అటు కాక్టర్, ఇటు సింహళం పర్యటించారుకదా అక్కడ ఎవరైనా నిర్మాతలను కలుసుకున్నారా? మీ అనుభవాలు ఏమిటి?

వా : హిమాలయ పర్వత పోధను తిరిగిస్తూ, కుందరకరమైన కాక్టర్ లోయలు చూస్తూ, మధురానుభవాలి పొందాను. ప్రకృతి సౌందర్యాన్ని చూస్తూ, సింహళీయుల అద్భుతమైన ఆర్థికతను, వారి ఆర్థికాన్ని, ఆభిమానాన్ని చూడకూడదు. కేవలం విక్రాంతి కోసం, మానసికానందంకోసం పర్యటించాను. ఎక్కడా నిర్మాతల్ని కలుసుకోలేదు, చిత్రపరిశ్రమ విషయం ప్రస్తావించలేదు.

వా : మీ రెప్పుడైనా హరివుడ్ వెళ్ళా అనుకుంటున్నారా?

వా : అనుకోవడమేమిటి? వారి శ్రావణ చిత్రపరిశ్రమకు జన్మస్థానం. అదిగాక అన్ని రంగాల్లోనూ, వాగా పురోగమించిన ఆ కళా కేంద్రం దర్శించాలని ఎవరికుండాదు? వా : మీరు ఇంగ్లీష్ చిత్రాలు కూడా చూస్తూ ఉంటారనుకుంటాను. వాటిని చూసి నటనటులు నేర్చుకోవలసిన విషయా లేమియినా ఉంటాయంటారా?

వా : ఇంగ్లీష్ చిత్రాలు పాంశ్రికంగా చాలా అభివృద్ధిచెందిన మాట కాస్తవం. వాళ్ళలో గొప్ప నటనటులున్నారు. నటన, నేకకాల పాత్రలను బట్టి ఉన్నప్పటికీ చాలా త్వర ఉంటుంది. సంప్రదాయాల కనుకూలంగా పాత్రను పోషించే సందర్భంలో నటుడు ప్రత్యేక కృషి చేయాలి. అనుకోని దడం అంతటా కుదరదు.

వా : మీ అభిమాన ఇంగ్లీష్ నటనటులు ఎవరు?

వా : థామస్ బోయర్, గ్రాంటెక్, ఇంగ్లీష్ థెరమన్.

వా : నటనటులు కళాకారులుగా మాత్రమే ఉండాలా కాక రాజకీయంలో కూడా పాల్గొనడం మంచిదంటారా?

వా : రాజకీయ పరిజ్ఞానం ఉండటం అవసరమే గాని, రాజకీయంలో మునగడం మాత్రం మంచిది కాదనుకుంటాను. కళాసేవ తప్పవులాంటిది. ఏ మాత్రం దరించివా తపోభంగమయినట్లే. రాజకీయంలో, పార్టీలు, మతాలు, కక్షలు తప్పవు. నీటి కన్నీటికి అలీతమయిన కళాకారుడు తన కళ ద్వారా ప్రజాదరణ పొందకలుగుతాడు. నేకంలో రాజకీయ చైతన్యం, ప్రజాహింసలో అభివృద్ధి గమనిస్తూ ఉండాలే గాని, ఎప్పుటికీ రాజకీయాలలో దిగరాదు. కళాసేవ అతని జీవిత ప్రమానధి. తద్వారా ప్రజాసేవ, కళాకారుని జీవితాశయం.

మామన : చాలా సంగోషం. నెలవండీ వాగ్గేయరావు—నెలవండీ

(వాయిదా ఆఫ్ అమెరికాలో ప్రసారితం)

ఫాక్స్ టెయిల్ ఫిలింస్ వారి ‘స్నేహితులు’ చిత్రంలో పాడుతున్న వి. ఎం. బాబు,

ఎర్రగులాబి

(10-వ పేజీ తరువాయి)

అని శ్రీమతి నే చూపించమన్నాను.

శ్రీమతి ఆశ్చర్యం ఈశామూర్తి వల్లించి చివరి పలక కొమ్మును ముందుకు వంచి "కను విం చించిందా?" అంది. "ఏదీ ఎక్కడా" అన్నాను, ఏమీ కనుపించక పోవడంతో. "అదేసరి! అదిగో ఆయనగా మొదటికలా గున్నాయి చూశారూ, పసుపుపచ్చ రంగులో. అవే మొగ్గులు. బాగా పెరిగాక ఎర్రగా వస్తాయి! యితరకూ కనిపించాయా?" అంది నావేపులిగి. ఒకటో కొమ్మకు రాడికి ఓననులు దిద్దితూ ఒకసారిరాకపోతే రెండో సారి మరింత విపులంచేస్తూ చెప్పేటప్పుడు పెట్టే పోజులో "చూస్తున్నారా" అనుకుని శ్రీమతి కళ్ళలోకి చూశాను, ఎక్కడన్నా గడ్డపాలికలున్నాయేమోనని, లేక పోతే యింకా వారంకోజులగాని మొగ్గులు గావు కదా అని అప్పుడే యెలాకనుపించాయి?

ఈ వారంకోజులా నిద్రపోకుండా, యింటిదగ్గర ఉండే సమయంలో అధిక భాగం ఆ చెట్టుదగ్గరే ఉండేవాళ్ళం. మొగ్గ రేపటికే విడుస్తుంది. ఎందుకు? రాత్రివేళకు ఉంది. ఆ సమయంలో నిద్రపోయేవేళకే రేఖలు ఒక్కొక్కటే విడుస్తుంటాయి. ఒక రాత్రివేళకే అన్నీ విడుస్తాయి!

అన్నట్లు, ఆ ఒక్క గులాబీనివే చెయ్యడం? శ్రీమతి ఎలాగూ తలలో పెట్టుకొందా మని చూస్తూ ఉంటుంది. వీలేదు. ఓంప్రభ మంగా పూసినపుప్పు ఒక ఆడదాని తల్లి కెక్కడదూ? ముందు దేవుడి కిచ్చేయ్యాలి మూడున్నరకు లేస్తే గాని లాభంలేదు. అయినా వెళ్ళవద్దేమి యెక్కువ. లేవగలనో లేనో? పోనీ యీ అలవాటునా యీ నాటిది గనుకా? చిన్నప్పుడు చదువుకొనే కోజుల్లోనుండే వచ్చునేఉంది. పరీక్షల్లో నైవా పెందరాకే లేచిన పాపాన పోలేదు గదా! అలాంటివే... ఎక్కడిది? నిన్ను నేగా యిబ్రహీం వాచి హస్తీలులోకి కల్పింది. పోనీ గడియారం లేకపోతేనేం? ఎదురింటి సుదర్శనంగాగి కోడిపుంజు సరిగా నాలుగింటికే అరుస్తుంది. అబ్బ అరుపు విని పిస్తుందో లేదో? కొస్త ఆకలిగాఉంటే... ఆసలే ఆయన పిసినిగొట్టు. కోడికి తిండి కూడా సరిగా పెట్టకం కాదు. అయినా అవన్నీ తనకెందుకు?

ఈ ఒక్కరాత్రికి కోడినితెచ్చి మంచానికి కడితే! అయ్యో! ఈ సంగతి ఎవరికైనా తెలిసే కులం ఉంటుందా?...ఆ! వీధి అరుగుమీద ఈ రాత్రికి నిద్రపోతే కోడికూత గట్టిగా వినిపించి తెల్లారకట్టే తెలివి విచ్చేస్తుంది. కానీ శీతకాలపు చలి

రోజులు. మంచుగడ్డలాంటి చలిలో... అరుగుమీద... ఒక్కడినే నిద్రపోవడమే! మేఘం దట్టంగా అలముకొంది. వరం జల్లు ప్రారంభిస్తే తడిసి ముద్దయిపోమా?... ఏమయితేనేం! ఈ ఒక్కరాత్రి యెలాగో గడిపేస్తే సరి. రాత్రికి భోజనం చెయ్యకుండాఉంటే కాస్త వేగంగా తెలివివసుం దంటారు. కానీ ఎలా? భోజనం మాని వేదామా అంటే ఈ జీవి ఊరుకోవద్దా? అందులో ఈ వేళ వేపుకుమారు! కొస్త జిహ్వకి పసందుగా ఉంటుంది కూడాను! మరేలేయేం చెయ్యడానికి గోచరేంభర్య! ఆరు నూరైనా సూరు ఆరైనా ఈ వేళ వీధిలోనే నిద్రపోవాలి. మీద వరంజల్లు పడు తూఉంటే, మంచులాంటి చలి కొడుకుతూ ఉంటే తెలివైనా వేగంగా వస్తుంది.

ఎలా అయితేనేం ఆ రోజు సినిమాకి వెళ్ళిందో ప్రీ పాస్ లభించినా వెళ్ళకుండా... తీరా వెళ్ళితే తెల్లారుద్దామనే తెలివిరాదని, వరంలో తిడిసి గడ్డకటి ప్రాదున్నే సుదర్శనంగాగి పెంపుకుకోడి ధర్మమా అని నాలుగింటికే లేచి సగం మాత్రమే తెరుచుకున్న కళ్ళతో దొడ్లోకి వెళ్ళిమానై గులాబీమొక్క మొదలకంటా వెళించేసి ఉంది. దాంతోకళ్ళు పూర్తిగా విచ్చుకున్నాయి.

ఆతరుతగా శ్రీమతి దగ్గరకు పరుగెత్తుకొచ్చాను. ఇంకా శ్రీమతి నిద్రలో "కొయ్య దానికి వీలేదు" అంటోంది. మా మూర్తిగాడి మర్రి రేడియో స్థాయిలో. శ్రీమతిని నిద్ర నుండి లేపేసరికి తాతలు దిగొచ్చారు.

"ఎందుకూ" అంది లేస్తూనే. దొడ్లోకి తీసుకళ్ళి మొక్కచూపించి "ఈ పసంతా కా లే జీవితే చేసి ఉంటుం" దన్నాను. శ్రీమతి మరికొస్త దగ్గరకు వెళ్ళి "అదిగోసం దోయి! ఇది మరింతవరి పని గాదు. అదే చేసింది!" అంటూ ఎదుటి కన్నంలోకి చూపించింది. అతూంకంగా ప్రక్కనున్న బండరాయి దాని మీద ఎత్తివేదామనిపించింది. నా ప్రయత్నం ముందే పసిగట్టిన పందికొక్కు ముందే బాగుకుంది.

అయినా అనేం చేసింది? మా శ్రీమతి నే అనాలి. ఆసలు విషయం ఆతిర్యత చెప్పి నది. లేక పోతే ఉల్లిపాటువేస్తే గులాబీ అంటు బాగా ఎదుగుతుందని యెవరోచెప్తే ఉల్లిపాయల్నే మొక్కచుట్టూ పాతించటం! అది పసిగట్టిన పందికొక్కు వేళ్ళతో సహా మొక్కను దొరిచేసింది.

బాగా తెలారేక తిరిగి మొక్క పాతు తూంటే కిటికీలోంచి కాలేజిల్లో కిలకలా నవ్వుతూంటే నిజంగా ఏడువే వచ్చింది.

అఖిలాంధ్ర బాలల పరిపత్తు

(7 వ పేజీ తరువాయి)

సాంస్కృతిక ప్రతినిధివరాలను విజేత పర్యటనలకుపంపిస్తున్నట్టే, బాలప్రతినిధి వరాలను కూడా పంపించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఆరోతీర్మానం. జాతీయ విస్తరణ అభివృద్ధి మండలలద్వారా కి సాన్ సంగ ఘాలను, మహిళాసంఘాలను ప్రోత్సహిస్తున్నట్టే, గ్రామాల్లో బాలసంఘాలను కూడా స్థాపించి ప్రోత్సహించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఏడవ తీర్మానం. జన్మ దినోత్సవ సందర్భంలో ప్రధానమంత్రికి శుభాభి సందనలు తెలుపుతూ ఎనిమిదో తీర్మానం.

ఉత్సవంలో పాల్గొని కార్యక్రమాన్ని విజయవంతంగా నిర్వహించిన కొన్ని సంఘాలు, పిల్లలు.

1. చిత్రాగు, శ్రీ మహాత్మా గాంధీ జీ బాలసంఘం. వరుధిని (గేయ నాటిక), కొయ్యవృత్తం ప్రదర్శించారు. పాల్గొన్న వారు గీతాపద్మిని, రాజేశ్వరి, వత్సల, కన్యారి, ప్రభావతి, భాస్కరి.

2. రాజమండ్రి-శాంతిదూత నాటిక ప్రదర్శించిన వై. యజ్ఞనారాయణ శర్మ, జె. రామమోహన్, వి. రాఘవరావు వి. ప్రభాకరరావు.

3. ఓతాడ, శ్రీరామలింగేశ్వర బాల సంఘం. ప్రదర్శనలు: శివప్రాజ, చిట్టిపాట్టి, సర్వవృత్తం. పాల్గొన్నవారు టి. వసుంధర, టి. ప్రభావతి, ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి, బి. సుబ్బలక్ష్మి; (నేపాత్) బి. సత్యవతి.

4. ఏలూరు, బాలభారతి: విశ్వామిత్ర - మేనక (నృత్య నాటిక), సినిమాసిచ్చి (నృత్య నాటిక) (తెలింగ శేఖం మనదేనోయి (నృత్యం). ప్రదర్శనలో పాల్గొన్నవారు: కె. ప్రమాన, జె. నాణి, పి. చెల్లాయి, పి. సీత, జె. ఉమారాణి.

5. గుడివాడ, బాలసందసంఘం; పాల్గొన్నవారు: కె. రాధాకృష్ణ, ఎ. శ్రీ లక్ష్మి, టి. లక్ష్మీరాజ్యం, పి. శ్రీమతి, ఎమ్. పద్మజ, ఎస్. గోపాలకృష్ణ, సి. సామ్. మురళి, ఎమ్. రాజేశ్వరరావు, పుంపొకొత్తరావు, గోవర్ధన్ చండే, ఎ. రంగారావు, డి. విద్యాధరరావు.

6. మలకేట (హైదరాబాదు) అంధ బాల పాఠశాల విద్యార్థులు - బుర్రకథ ప్రదర్శనం.

7. గుంటూరు, వికలాంగుల శరణాలయం: బుర్రకథ ప్రదర్శనం.

8. గుంటూరు, సంతేమ విస్తరణ కార్యక్రమం: సంఘ సంతేమగీతాలు.

9. చంద్రగిరి, విజేతాసంద బాలసంఘం సభ్యులు.

నీటితో ఆట

ఫోటో : ఎస్. కె. విఠల్—మద్రాసు]

ఆరోగ్యమునందు ప్రీతిగలవారు ఎల్లప్పుడూ లైఫ్ బాయ్ తో స్నానము చేయుదురు

పిల్లలు మురికిగా నగుట చాలా సహజము. అయితే మురికిగా నుండిపోవుట వారికి చెరువు. ఎందు చేతననగా, మురికిలో వ్యాధికారక క్రిములున్నవి. వాటివల్ల మన ఆరోగ్యమునకు ఎడతెగని ప్రమాదమున్నది.

లైఫ్ బాయ్ సబ్బు మురికిలోని క్రిములను కడిగివేసి మీ ఆరోగ్యమును కాపాడును. ప్రతిరోజూ లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో స్నానము చేయుదు.

